Bugün:
2 nci sahifemizde: Siyasî icmal — Petrol ve Amerika ile İngiltere
3 üncü sahifemizde: Hâdiseler karşısında — Ahmed Ağaoğlu
5 inci sahifemizde: Müsabakamız, fen âleminde — Salih Murad
6 ncı sahifemizde: Spor haberleri, anketimiz
7 nci sahifemizde: Dünya hâdiselerine aid resimler

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4184 — İSTANBUL - CAĞALOĞLU — Salı 7 ikincikânun 1936

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246

Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290

Büyük Avrupa cambazhanesinde

Devlet işi, Millet işi

Bir gün, beş belki altı yıllık eskice bir tarihte, Başbakan İnönünü yolsuz yapılmış bir işten dolayı kızgın, hiddetle ve şiddetle şöyle söyleniyor görmüştük:

— Sanki hususî teşebbüslerin inkişafını istiyoruz. Halbuki bu ara kim ne yaparsa ucundan kenarından mutlaka devlet haznesinden yardım koparmak kasd ve gayretinde bulunuyor. Bu başa çıkar veya karşılanır şey midir?

Bu haklı söyleniş o kadar samimî olarak kuvvetli idi ki bütün tefevvuatile manzarası hâlâ gözümüzün önündedir ve bu manzara müfekkiremizden asla silinmiyecektir. Ressam olsaydık onu güzel bir tabloda tesbit etmek isterdik. Herkesin ve en fenası- her işin devlet haznesine dayanmak ihtiyacını duyması şüphesizdir ki milletçe büyük bir eksikliğin ifadesidir. Elbet devlet haznesinin yardım edeceği işler vardır. Fakat unutmamalıdır ki devlet haznesi nihayet mahdud birşeydir. Onun herkese ve herşeye yardıma yetişmesi imkânı yoktur. Ve zaten mesele milletin desteksiz olarak yürüyüp yürümemesi meselesidir. Biz bu memlekette General İnönünün şikâyetinin aksi bir hareket belirmesini ve onun büyümesini isteriz: Yani milletin devlete yardımı hareketinin! Cumhuriyet idaresi altı asır müddetle bu ülkede kapıkulu usulile yürümüş hayat tarzını özgür (hür) vatandaşların başarıcı hayatlarile değiştirecek ve hakikî devrim işte burada gerçeklenecektir. Karl Marksın muhakkak doğru olan tarihi ekonomi ile anlayıcı prensipine göre Türk milleti böylelikle kendi içinde bir burjuvazi devrinin inkişaf ettiğini görebilmelidir. Yani arayerde kendi kendini yaratan ve kendi kendini yaşatan halk şekli. Cumhuriyet Halk Partisi programı bu bahiste gayet açıktır: Milletin yapabileceği işleri millet yapacak ve o bu hususta devletten hatta teşvik ve yardım görecektir. Bu son yardım kelimesini sadece kolaylık karşılığı olarak alabilirsiniz, İsmet İnönünün haklı olarak şikâyet ettiği çıkmaza düşmemek için.

Nereye baksak, hangi saha üzerinde dursak kafamızda bu düşüncelerin halkalanarak uzadığını görüyoruz. Meselâ dün Bağdadda bir yurddaşımızdan bir mektub aldık. Yurddaş radyo makinesinde vatandan bir ses dinlemek ihtiyacile Türkiyeyi açtıkça birşey duyamadığının bütün acılarını üç beş satırda bize öyle yanık ve yakıcı sözlerle anlatmış ki. Türkiye Radyo merkezi zayıfmış. Bağdadda bizi adamakıllı duyamıyorlarmış. Vatandaş bu merkezi kuvvetlendirelim diye yalvarıyor. Bağdadda oturan zavallı vatandaşımız bilmiyor ki radyomuzun her cihetle bu zayıflığından dolayı biz burada, vatanın her yerinde kendi kendimizi dinlemekten âciz ve mahrum bir halde bulunuyoruz. Adına radyo asrı demek caiz olan bilhassa bundan dolayı harikalı bu yirminci asırda zayıf radyomuzun büyük, amma pek büyük bir eksiklik olduğuna şüphe yoktur. İşte size bir iş. Bir iş ki esasen devletin yaptığı ve yapacağı işlerdendir. Ancak yalnız kuvvetli bir radyo santrali işi bir buçuk milyon lira istiyen bir iştir. Eğer işler tabiî cereyanlarına bırakılırsa buna ne vakit sıra geleceğini şimdiden tayin etmek kolay olmaz. Şimdiye kadar mümkün olmamış olduğu gibi. Herşeyi eksik ve herşeyi hemen hemen yeni baştan yapılan bir memlekette iki yüz milyona varmıyan bir bütçe ile devletin omuzunda çok yük bulunduğu meydanda bir hakikattir.

Ancak birçok işlerde olduğu gibi bunda dahi milletin devlete yardım etmesi lâzım ve mümkündür. Biz kaziyeyi tersine çeviriyoruz. Her zaman devlet millete yardım etmez, bazan millet te devlete pekâlâ yardım edebilir. Mutlaka para ile değil, göstereceği akıllı, şuurlu büyük alâka ile.

Kuvvetli bir radyo merkezinin biran önce yapılmasını millet devletten istiyebilir. Kuvvetli bir radyo merkezi kurulur ve bu merkezin memlekete ve dışarıya bilhassa- çok iyi neşriyat yapması temin olunursa bundan giderek en ücra köye varıncıya kadar her yerin istifade etmek istiyeceği şüphesizdir. Kaç yerimiz radyo makineleri alır ve bundan dolayı nekadar abonman kaydolunur? Kuvvetli ve çok mükemmel programlı bir radyo santralinin yalnız Türkiyedeki abonman miktarı herhalde 100 bini geçmelidir, ve şüphesiz geçecektir de. İlkağızda bunu

YUNUS NADİ

(Arkası 3 üncü sahifede)

Akdenizdeki teşriki mesai meselesi

İtalyanlara göre İngiltere ile Fransa hâlâ uyuşamamışlar

Fransa Alman hududundaki askerini İtalya hududuna gönderirse Almanyaya karşı İngiltereden yardım görüp görmiyeceğini sormuş ve bu mesele henüz halledilememiş

Alman gazeteleri ise «İtalya Akdenizde tecrid edilmektedir» diyorlar

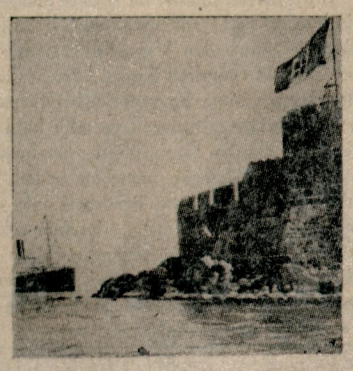
Alman gazetelerinin İngiltere ile Türkiye ve Yunanistan arasındaki konuşmalarda vaziyetinin mevzuu bahsedildiğini iddia eyledikleri Rodos adası

Roma 3 (Temps) — Laval - Hoare plânı terkedildiği tarihtenberi, İtalya, yeni İngiliz Dış İşleri Bakanının, siyasasını izah etmesini beklemektedir. Bu sebeble, İngiliz diplomasisinin bütün hareketleri büyük bir dikkatle takib ediliyor. Bu meyanda, zecri tedbirlerin tatbiki neticesinde İtalya hükûmeti harbe kalkışacak olursa bazı askerî ihtiyat tedbirleri almağa hazır olup ol -

(Arkası 9 uncu sahifede)

İtalyanın Amerika ile de arası açılıyor

İtalyan gazeteleri Cumhur Reisi Ruzvelte hücum eden yazılar neşrine başladılar

Roma 6 (Özel) — Ruzveltin son nutku münasebetile İtalyan gazeteleri Amerika aleyhinde şiddetli yazılar yazmağa başlamışlardır.

Giornale D'İtalianın başmuharriri Gayda Ruzveltin bilhassa diktatörlük hakkında söylediği sözlere cevab vererek diyor ki:

«Her millet istediği şekilde bir idare sistemi kabul etmekte serbesttir. Bitaraflık meselesine gelince, Amerikanın hattı hareketi doğrudan doğruya bitaraflığa ve Uluslar Kurumu paktına müdahaledir. Bitaraf kalmak istiyen Amerika bilâkis bitaraflığı ihlâl ederek petrol ambargosunu istiyenlere cesaret vermiştir.»

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 6 (A.A.) — Matin gazetesi, Ruzveltin müdafaa etmiş olduğu şekildeki bitaraflık siyasasını tenkid etmektedir:

«Tecavüze maruz kalanla tecavüzü yapana ayni muamele tatbik olunacak, Milletler Cemiyeti mukavelenamesine riayet ettirmek için harb yapacak olan milletler, bu mukavelenameyi ihlâl etmek suretile harb yapan devletere kıyas edileceklerdir.

Bu mukavelenameyi müdafaa etmek için silâha müracaat etmekten istinkâf edecek olan milletler, normal bir rejimden müstefid olmakta devam edecekler, bu garib neticelerden fikirler çıkarmak Cenevre müessesesine düşer.»

Echu de Paris gazetesinden:

«Avrupa harbi meselesinde Amerikan siyasası, kendini büyük bir meçhul gibi arzetmektedir. Halihazırda Amerika Cumhurreisi şiddetle diktatörlük rejimleri aleyhinde bulunduğunu ilân etmiştir.

(Arkası 9 uncu sahifede)

İtalya, devletleri petrol ambargosunu vaz'a mecbur etmek istiyormuş

Habeşistandaki hastanelerin bombardıman edilmesi, tayyarelerin zehirli gaz bombaları kullanmaları hep bu yüzdenmiş

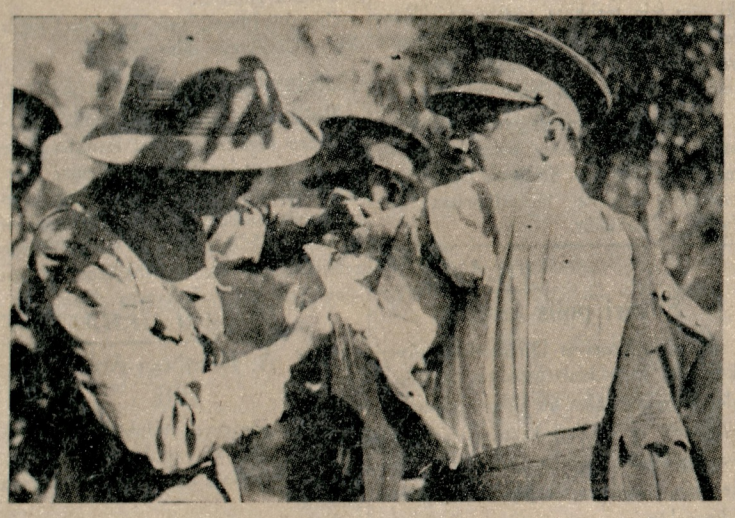
Son bombardımanlarda İtalyan tayyarelerinin bombalarile yaralanan bir Belçika sübayı tedavi edilirken

İtalyanlar Somalide mevziî bir harekete giriştiler

Resmî bir İtalyan harb tebliğile bir Roma haberi, İtalyanların Somalide mevziî bir hareketlerinden bahsetmektedir. Bu hareket, Dolo civarında, Gonale Doria nehrinin sağ sahilinde yapılmıştır. Gonale Doria, Cuba nehrinin ayaklarından biridir. Bu hareketin hedefi, üç koldan Dolo üzerine yürüyen Ras Destanın taarruzunu bertaraf etmekmiş. İtalyanlar, bu cephede her zaman yaptıkları gibi zırhlı otomobiller ve Dubat dedikleri Somalili yerli askerlerle Habeşlere bir baskın yapmışlardır, yahud öyle yaptıklarını iddia etmektedirler.

Burada Dolo civarında birbirile birleşmekte olan Gonale Doria ile Veb Gestro

(Arkası 9 uncu sahifede)

Mısır İtalyayı protesto edecek

Son bombardımanların Avrupadaki akisleri

Londra 6 (Özel) — Adisababada bulunan Mısır maslahatgüzarı Dagaburdaki Mısır kızılay hastanesinin bombardımanı hâdisesi hakkında bizzat tahkikatta bulunmak üzere bugün oraya gitmiştir. Mısır hükûmeti İtalya nezdinde resmen protestoda bulunmak için Adisababadaki maslahagüzarının raporunu beklemektedir.

(Arkası 9 uncu sahifede)

Münhal saylavlıklar

Namzedler çarşamba belli olacak

Hüseyin Raufun da namzed gösterileceği şayiası var

Ankara 6 (Telefonla) — Sıvas mebusu Husrev Geredenin istifasile bir saylavlık daha inhilâl etmiş oluyor. Husrev Geredenin istifasına dair takriri bugünkü Mecliste okunmuş, kabul edilmiştir.

Öğrendiğime göre münhal saylavlıklar için Fırka namzedleri çarşamba günü ilân edilecektir. Namzed olarak gösterilecekler arasında General Pertev, İlyas Sami «eski Muş meb'usu», Raif «eski Erzurum meb'usu» İbrahim Tali, Bayan Hatice Hüseyin Rahmi de bulunmaktadır.

Eski İcra Vekilleri Heyeti reisi ve eski İstanbul meb'uslarından Hüseyin Raufun namzed gösterileceği hakkında bir şayia çıkmış olmakla beraber bu şayiayı tevsik etmek bugün için mümkün olamamıştır.

Bazıları bu şayianın, Hüseyin Raufun bu sıralarda Ankarada bulunmasından çıktığını ileri sürmektedirler.

Suikasd davası

Maznunların muhakemesi perşembeye başlıyor

Ankara 6 Telefonla) — Cumhur Reisi Atatürke karşı yapılmak istenen suikasd teşebbüsünden suçlu olanların muhakemelerine perşembe günü saat 14 te Ankara Ağırceza mahkemesinde başlanacaktır.

Maznunlardan bir kısmı avukat tutmuşlardır. Bu meyanda Urfa saylavı Ali Saib de vekâletini Hâmid İnceye vermiştir.

Ankara Üniversitesinin şubeleri

Dil ve Tarih Fakültesi perşembe günü açılıyor

Ayni günde tedrisata başlanacak. Fakülte için Avrupadan yedi profesör getirildi

Ankara 6 (Telefonla)—Uzun aylardanberi hazırlığına devam edilen Ankara Dil, Tarih ve Edebiyat fakültesi perşembe günü öğleden sonra 10,30 da büyük merasimle açılacaktır. Açılış töreni Halkevinde olacak, bu münasebetle Maarif Vekili mühim bir söylev verecektir. Merasimde Vekiller, Ankaradaki bütün profesörler bulunacaktır. Fakültede ayni günde tedrisata başlanacaktır. Amelî tedrisata da bilhassa ehemmiyet verilecektir.

İstanbul Üniversitesindeki fakülteden fazla olarak bu fakültede Sümer, Asur, Akad, Eti dillerile Fin edebiyatı okutulacaktır. Fakülte için 7 ecnebi profesör gelmiştir. Burası evvelce açılan Hukuk fakültesile beraber müstakbel Ankara Üniversitesinin şubelerinden birini teşkil etmektedir. Bu itibarla tesis ve küşadında ayrı bir ehemmiyet vardır.

Törende mühim bir nutuk söyliyecek olan Maarif Vekili Saffet Arıkan

Efgan Dış işleri Bakanı dün Ankaraya geldi

Muhterem misafirimiz büyük törenle karşılandı, Cumhur Başkanı tarafından kabul edildi, şerefine verilen süvarede önemli nutuklar söylendi

Ankara 6 (Telefonla) — Efgan Dış İşleri Bakanı Ekselâns Serdar Feyiz Muhammed Han bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda Dış İşleri Bakanı Dr. Tevfik Rüştü Arasla Ankara İlbayı ve Şarbayı Nevzad Tandoan, Dış İşleri Bakanlığı Genel Sekreteri Numan Menemencioğlu, Ankara Mevki Kumandanı General Kemal Gökçe, Merkez Kumandanı, Dış İşleri Bakanlığı Protokol Şefi, Hususî Kalem Direktörü, Emniyet Direktörü ve Efgan büyük elçiliği ileri gelenleri tarafından karşılanmıştır.

Efgan - Türk bayraklarile süslenmiş olan durakta bir ihtiram kıt'ası dost ve kardeş memleketin Dış İşleri Bakanına selâm resmini ifa etmiş ve muzika Efgan, Türk millî marşlarını çalmıştır.

Serdar Feyiz Muhammed Han ikametlerine tahsis edilen Ankara Plas oteline inmiştir.

Muhterem misafirimizin maiyetlerinde Efgan Dış İşleri Bakanlığı Hususî Kalem Direktörü Sultan Ahmed Han, Musahib Hafizullah Han, Abdülkayyum Hanla doktor Ahsen Reşad bulunmaktadır.

Muhterem misafirimiz Ankarapalasta ikametine tahsis edilmiş olan dairede bir müddet istirahat ettikten sonra yanında Efgan Büyük Elçisi Sultan Ahmed Han olduğu halde biribirini müteakib Dış İşleri Bakanı Dr. Tevfik Rüştü Arasla Başbakan İsmet İnönünü, Kamutay Başkanı Abdülhalik Rendayı ziyaret etmiş ve Bakanlar heyetinin diğer üyelerile, C. H. P. Genel Sekreteri Receb Pekere de kart bırakmıştır.

Ayni suretle kendisine iadei ziyarette bulunulmuş olan Serdar Feyiz Muhammed Han öğle yemeğini Dış İşleri Bakanı Tevfik Rüştü Arasla hususî surette yemişlerdir.

Aziz misafirimiz şerefine bu akşam Dış İşleri Bakanı Dr. Tevfik Rüştü Aras tarafından Ankaraı alasta bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Vekillerle Kamutay Başkanı ve Riyaset Divanı üyelerile Kamutay Dış İşleri Encümeni üyelerinin, Cumhur Başkanlığı Başyaveri, Özel Büro Direktörü, Muhafız Alayı komutanı, Dış İşleri Bakanlığile Efgan Büyük Elçiliği ileri gelenlerinin

(Arkası 9 uncu sahifede)

Bu biraz hayale benziyor!

Turizm için hazırlanan projede mevcud kanunlara taaruz eden noktalarla âli komisyonlar ve müdiriyeti umumiyeler gibi büyük teşebbüsler var!

Turizm işlerine dair hazırlanmış bulunan kanun lâyihasını gözden geçirecek komisyon dün tekrar Ankarada içtimalarına başlamıştır. Komisyona iştirak etmek üzere Turing Kulüb namına Şükrü Ali ile saylav doktor Osman Şevki de Ankaraya gitmişlerdir. Belediye, henüz bu lâyiha hakkındaki noktai nazarını tesbit etmediği için murahhas olarak kimseyi göndememiştir. Belediyenin bu maksadla muavin Ekrem, umuru hukukiye müdürü Muhlis, iktısad müdürü Asım Süreyya, turizm şubesi müdürü Kemal Ragıbdan mürekkeb olmak üzere teşkil ettiği komisyon ancak dünden itibaren içtimalarına başlamıştır.

Aldığımız malûmata göre altmış maddeden ibaret olan yeni proje, yalnız turizm işlerine temas etmekle kalmayıp Vekâletlerden bir kısmının da doğrudan doğruya kendi temelli vazifelerini alâkadar etmekte ve hatta muhtelif kanunlarla Vekâletlere verilmiş olan vazife ve hakların bir kısmını tadil ve tebdil etmeği icab ettirecek birçok maddeleri ihtiva etmektedir. Kanun lâyihasının esas maddeleri şunlardır:

Her Vekâletin, turizm işlerile uzaktan, yakından alâkadar olan her müessesenin göndereceği birer ikişer murahhastan teşekkül etmek üzere (bir yüksek turizm komitesi) kurulması. Bu komisyonda Türkofis reisinin hükûmet namına komiser olarak bulunması. Bu komiteden başka ayrıca bir de turizm müdiriyeti umumiyesi teşkil olunması.

Turizm komisyonunda Belediyemizin mümessillerinden İktısad müdürü Süreyya Asım, Turizm müdürü Kemal Ragıb

Ankarada son defa toplanan turizm komisyonu, bilhassa bu müdiriyeti umu -

(Arkası 8 inci sahifede)

Dünün Genci Anlatıyor

Sermed Muhtar Alus

Yakın maziden maceralar

— 34 —

Manyosu, Sıskası, Şişkosu da tutturmazlar mı?

— Vre soyle Niko, bizim Mürtaza Bey, Sukri Bey istiyor. Onların hatir kırazaksın?

Nikoyizya, gelsin bir alay rumca çe - ne; hepsi de Elenika ağızla.

İspiro armonikte bir iki gezindi; tak - sime girişti. Keman, santur, tef, baso tutmağa koyuldu.

Yukarıda da söylemiştim. Rumcayı biraz anlarım, çatra patra da konuşu - rum, fakat ötesine gelince ve dahi duralarım. Rumca mâniyi, bilhassa İzmir mâ - nisini söyliyecek kim, ben kim?...

Sarhoştan deli bile korkmuş derler. Karşımdaki hem sarhoş, hem deli, hem de azılı.

(Allahım, şu tımarhane kaçkını azra - ili âlet etme de şuracıkta sen canımı al, beni kurtar!) diye kıvranırken Arnavud - da bir nara:

— Sultan Hamid efendimin nasıl ye - di düvele fermanı ceçerse, onun Mürtaza çöpeğinin fermanı da burada ceçer. Bu evin padişahı, kralı, derebeği de benim. Benim dediğim olacak!.

Karadağa el atarken zıppadak sıçra - dım. Sıçramamla mâniyi tutturmam bir oldu.

Sevdim seni, ah nasepo Eleni
Mazi mazi, matis kaymeni

Bu, Beyoğlu çapkınlık âlemlerinde düşüp kalkanların ağzından düşmiyen, eskimiş, kokmuş, 40 yıllık bir rumca şar - kıydı. Mâni ağzile, uzata uzata, yayık yayık söylüyordum. Sesimin de oldukça hatırı sayılırdı.

Tüfekçi:

— Hay domuz, yaman sesin varmış ta naz edersin ha! diye yılışık yılışık ka - fa kaşıyor, Selimiyeli:

— Nikomuz İzmir mânisini daniska söylüyor. Rabbena hakkı için bu bu ka - dar olur! diye afice boyun büküyor, ka - dınlarda rumca zitolar gırla gidiyor, tak - simi yapan armonikçi ile basoyu tutan çalgıcılar da coştukça coşuyordu.

Mahud türküden bildiğim, bileceğim yalnız o iki mısra. Kelimeleri bazan gargara edip, bazan yutup, bazan da (segapo), (mavro matyamu), (Tapod - yasu, nasifiliso) gibi herkesin bildiği bey - lik lâfları araya sokup mâniyi uzattım durdum.

Bitirip ağzımı kaparken, alkışlar ara - sında bir yaygara daha koptu:

— Kesme!.. Başka isteriz!.. Daha söyle!...

Mürtaza: (Bir solukta epsini içecek - sin ,damla bırakmıyacaksın!) diye tepe - leme dolu bardağı dudaklarıma yapıştı - rıyor, Selimiyeli: (Nikocuğum, sonra da benimkine ikbal buyur!) deyip elinde - kini uzatıyor, kadınlar: (Kale, seni lo - kanta garson biliyorduk ma sen manizi - mis vre!) diye el çırpıyorlar, bu kör dö - vüşüne şaşakalmış olan çalgıcılar da ağızları açık bakıyorlardı.

Kurtuluş çaresi yok; uydur uydur söyle olduktan sonra İzmir manisinden de çok yok. İster istemez o rakıları da sineye çekerken (aman Allahım, sen bana acı; bir rumca türkü daha aklıma getir!) diye kıvranıyorum ama sıvırya içtiğim Kırkçeşme suyu değil, düzün ha - lisi, gradosu en yükseği. Ben de yavaş yavaş şeşi beş görmeğe, hafif hafif yal - palamağa başlamıştım.

Avucum alnımda, (ha bir gayret To - sun, rumca bir türkü daha bul!) derken şıppadak yakaladım ve hemen maniye giriştim:

Katosto yalo, katosto peryalis
Dodeka, dodekahrano

Bu da Nuh nebiden kalma, benim pek toyluğumda dillerde gezen, çapkınların ağzından düşmiyen bir türküydü. Artık yolunu bulduk ya, bellediğim kadarını tüketir tüketmez gelsin atmasyon... Rumca (seni seviyorum; sana yanıyo - rum; senin için ölüyorum) gibi nekadar harcıâlem basmakalıblar varsa hepsini sıralıyor, tekrarlayıp tekrarlayıp yeni baştan alıyor, meyanları çıkarken (ah yandim kaymeni!) kılıklı ilâveler de katıyordum.

Mürtaza, gözleri kapalı, ağzı bir karış açık, mani temposuna uydurarak aya - ğını yere vurup dururken ansızın gene yerinden fırladı. Yalnız üstüme doğru pertav ettiğini biliyorum, geri tarafından haberim yok. Gözlerim kararmış, ken - dimi gaybetmiştim.

Başımdan aşağı birşeyler yağarken kendime gelir gibi oldum; gözlerimi ara - ladım. Üstümde, kucağımda, dört ya - nımda bir sürü mecidiye. Hilâfsız 20, 30 var. Kulaklarımda da şu sesler:

— Bu mecidiyeler de senin bahşişin olsun lokantacı..

Arnavud, kolumu dürtükliyerek:

— Avanak cibi ne bekliyorsun. Bun - lar senin; topla bre! «Çalgıcıları göste - rerek:»

Şu pislere, misçinlere mi bırakacak - sın!.. Derken geriye, gene masanın ba - şına zıpladı. Bardağı bir daha rakı ile doldurdu ve Manyoya kumandayı bas - tı:

— Şu başlar, tavuklar mostra cibi mi duracak? Yiyelim, meze edelim!..

Gene bir sıçrayışla önüme dikildi. Bar - dağı dudaklarıma dayadı ve sordu:

— Baş mı istersin, tavuk mu?

Baş deyiverdim. Dilim tutulsaydı da diyemez olaydım. Arnavud, Manyoya haykırdı:

— Cetir baş tabağını, elinle Nikoya meze ver!

Artık battı balık. (Allah encamımızı hayır etsin!) diyerek gözlerimi yumdum. O bardaktaki rakıyı da damlası kalma - yıncıya kadar içtim. Mecidiyelinin önü - me getirdiği tabağa doğru elimi uzattım. Başlardan birine parmaklarım değdi, değmedi... *(Arkası var)*

Bu kahveler kapanmalı!

İçinde talebeye kumar oynatılan bu yerlerde çocuklara rumca kredi de verilivormuuş!

Mevcut bir kahvelerden biri ve kahvelerden kurtarılmış olan genclerimiz

Bir müddet önce İstanbul Kültür Di - rektörlüğüne bir müracaat olmuş ve şeh - rimizdeki kahvelerde talebelere kumar oynatıldığı, bu yüzden genclerin mekteb - lerine devam etmedikleri gibi fena iti - yadlara da alıştırıldığından şikâyet edil - mişti.

Kültür Direktörlüğü müfettişlerile Em - niyet Direktörlüğü memurları tahkikata başlamışlar ve Şehzadebaşında iki kah - vede 45 talebe yakalamışlardır. Bunla - rın hemen hüviyetleri tesbit edilip mekteb idarelerine bildirilmiştir. Mekteb inzibat meclisleri hem talebeleri cezalandırmış - lar, hem de velilerine birer mektub yaza - rak çocuklarının kahvelere devam ettik - lerini, bu yüzden derse çalışmadıklarını, oynadıkları kumar yüzünden de borclan - dıklarını bildirmiştir.

Kontröller sonunda ortaya yeni bir mesele de çıkmıştır. Talebelerin devam ettiği bazı kahvelerde her çocuğa 40 - 50 lira kredi açıldığı ve bir takım arka oda - larda kendilerine kumar oynatıldığı gö - rülmüştür. Bir talebeye nasıl 50 liralık kredi verildiği ve kumar oynatıldığı da ayrıca tahkik edilmektedir. Şehir içinde talebelere kumar oynatılan kahveler bel - ki de kapatılacaktır. Polis ve Kültür Direktörleri ehemmiyetle tahkikata de - vam etmektedir.

Kültür İdaresinin ve polisin faaliyeti - ni takdir etmemeğe imkân yoktur. İnsal - lah bu sayede nasılsa oyuna alışmış bir kısım genclerimizden baska onlara uy -ması ihtimali olanlar da kurtarılmış olur.

Şehir ve Memleket Haberleri

Lise imtihan talimatnamesi

Vekâletin projesi tetkik ediliyor

Önümüzdeki ders yılından itibaren tatbik edilecek lise imtihan talimatname - sine esas olmak üzere Maarif Vekâletin - ce hazırlanan proje dün Kültür Direk - törlüğüne bildirilmiştir. Bakanlık, alâka - dar lise muallim meclislerinin toplanarak bu proje hakkında mütalealarını en kı - sa bir zaman içinde bildirmelerini iste - mektedir.

18 maddeden ibaret bulunan projeye göre lise talebesi, her sene iki tahrirî im - tihana tâbidir. Bu imtihanlardan birisi, birincikânun, ikincisi mart sonlarında o - lacaktır. Yazılı imtihanlar bir hafta de - vam edecektir. Bu müddet zarfında ders - ler tatil edilecektir. Talebe imtihan ol - mıyan saatlerde isterse vaktini evinde, is - terse mektebde, muallimin nezareti altın - da ders çalışmakla geçirecektir.

Sene sonunda talebeye kanaat notu verilecektir. Kanaat notu verilirken, iki yazılı imtihan notu ile talebenin sene or - tasında, mektebde ve evinde yaptığı va - zifeler ve lâboratuar mesaisi nazarı dik - kate alınacaktır. Kanaat notu, ders kesi - minden üç gün evvel direktöre verilecek - tir. Direktör, notları aldıktan azamî beş gün içinde, muallimler meclisini teşkil ederek geçecek not alamıyan talebelerin ne şekilde imtihana tâbi tutulacaklarını karar altına aldıracaktır. Bu toplantıda bir ihtilâf çıkarsa, talebe imtihana sev - kedilecektir.

Orta mekteblerde olduğu gibi tam nu - mara ondur. Kesir kabul edilemez. Bir talebenin bir dersten, birinci yazılı imti - handa aldığı not, «1» ile, iki yazılı im - tihanda aldığı not «2» ile, sene sonun - daki kanaat notu da «2» ile zarbedilir; yekûn «5» e taksim edilir; harici kısmet talebenin sınıftaki vaziyetini tesbit eyler.

Her dersten sınıf geçecek derecede not alamıyanlar, haziranda sözlü imtihana sevkedilir. Bu imtihanda alınacak not kanaat notu yerine kaim olur. Şifahî im - tihan sonunda üç dersten sınıf geçme notları, beşten aşağı düşerse ibka, üç dersten aşağı olursa ikmale kalır. İkmal imtihanında bu derslerden birisinden bile beşten aşağı not alınırsa talebe sınıfta kalır. İki yıl sınıfta kalan bir talebe, üçüncü yıl ayni lisede tahsile devam edemez.

Olgunluk imtihanı: Edebiyat şubesi i - çin türkçe kompozisyon, edebiyat, tarih, felsefe, içtimaiyat derslerinden, fen şube - si için kompozisyon, fizik, kimya ve ri - yaziye gruplarından olacaktır. Türkçe - den gayri derslerden gayrisi hem tahrirî, hem şifahî olacaktır.

Olgunlukta muvaffak olmak için, bir ders grupunun sözlü imtihan notu, dört - ten aşağı olmamak şartile ders grupunun yazılı ve sözlü imtihanlarında aldığı not - larla tutarının ondan aşağı düşmemesi ve yalnız bir yazılı imtihanı olan ders - lerden ise beşten aşağı not alınmaması lâ - zımdır.

Bu proje, İlk Öğretmen okullarında tatbik edilecek, talimatnameye de esas olacaktır.

SEHİR İSLERI

Eski Maarif Nezareti binası 80 bin liralık tamire muhtac

Belediye, 40 bin liraya satın aldığı eski Maarif Nezareti binasında lâzım ge - len keşfi yaptırmış, binada iyi bir tamirat yapabilmek için 80 bin liralık bir masraf yapmak icab ettiği anlaşılmıştır. Bele - diye bütçesi bu kadar bir masrafa müte - hammil olmadığından esaslı tamirattan sarfı nazar edilmiştir. Yalnız bu bina 30 bin lira kadar bir masrafla fen heyeti - nin barınabileceği bir şekle sokulacaktır. Ayrıca eski Belediye binasına da bir kı - sım daha ilâve edilecektir.

ADLİYEDE

Beraet etti

Zimmetine yüz yirmi yedi lira geçir - mekle suçlu olup üçüncü ceza mahkeme - sinde muhakeme edilmekte olan Galata postanesi gişe memuru Tevfik hakkında - ki dava dün bitmiştir. İddia makamı suç - lunun masum olduğunu ileri sürerek be - raet istemiştir. Mahkeme de bu isteği ye - rinde bularak Tevfiğin beraetine karar vermiştir.

Bir doktor altı aya mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel idare eyle - diği hususî bir otomobil ile bir akşam üze - ri Şişliden geçmekte iken burada yolda çalışan bir ameleyi çiğniyerek yaralan - masına sebeb olmakla suçlu diş doktoru Avni hakkında üçüncü ceza mahkeme - sinde devam etmekte olan muhakeme dün bitmiş; doktorun altı ay hapsine kar - ar verilmiştir.

Soruyoruz?

Bu yüzbinlerce liralık sigorta primleri ne oldu

Bir kariimizden aldığımız mek - tubda şöyle deniliyor:

«Cihan Harbi senelerinde (1916, 1917, 1918) bazı hayat sigorta şirketleri, marklar ve kuronlar bir parça kıymetlerinden düştükleri için, birçok Türk vatandaşlarını hayat - larını sigorta etmeğe ve bu fırsattan istifade ederek 20 senelik primleri iskonto ederek defaten ödemeğe teş - vik etmişlerdi.

Markların ve kuronların bir gün sıfıra müncer olacağını kat'iyyen düşünemiyen Türk vatandaşları bu fırsattan istifade etmek istediler ve bir çokları hayatlarını sigorta ede - rek 20 senelik primi iskonto etmek suretile defaten ödediler.

Bilâhare o marklar ve kuronlar ortadan kaldırıldı. Şimdi 1916 se - nesinde yapılan sigortaların yirmin - ci senesi dolmuş oluyor. Sigorta sahiblerine hiç birşey vermek istemi - yorlar. Bu vaziyete müsaade edile - cek olursa Türk vatandaşlarının yüz binlerce lirası kül olup gidecek - tir.

1916, 1917, 1918 senelerinde markların borsa fiatleri malûmdur. Binaenaleyh o günkü kurslar üze - rinden aldıkları Türk liralarını si - gorta şirketleri sigorta sahiblerine iade etmelidirler.

Arada geçen yirmi sene için de hiç olmazsa yüzde beş, yüzde altı raddesinde bir faiz vermelidirler.

Bu meselenin ortaya atılması, hatta Kamutayda müzakere edilme - si bile lâzımdır. Cünkü 20 sene ev - vel yapılan bu yoldaki iskontolu ha - yat sigortası policelerin vadeleri bu sene gelmektedir.»

Kariimizin fikri gayet doğrudur. Yüz binlerce Türk lirasına baliğ olan böyle bir hak, icab edenlerce aranmış mıdır, değilse lâzım değil midir, diye?

Soruyoruz?

Köstence yolile...

İhracat durmadı, kısa bir teahhura uğradı

Hükûmetimizle Romanya arasında yapılan ticarî bir anlşma ile orta ve şi - malî Avrupaya olan ihracatımız Kösten - ce yolile yapılmaktadır. Bu şekil hem tüccarlarımız için daha kârlı olmuş, hem de mallarımızın istenilen yere daha ça - buk gitmesini temin etmiştir. Meselâ İs - tanbuldan en uzak şimal memleketine kadar ihrac mallarımız bu yolla en fazla beş günde gitmektedir.

Yalnız son günlerde bir iki ihrac mü - essesesimizle Avrupadaki müsterileri ara - sında ehemmiyetsiz bir ihtilâf çıkmış ve bu yol üzerinden yapılan bu sevkiyat bir iki gün için teahhura uğramıştır. Bazı gazeteler bu hâdiseyi Köstence transit yolunun beklenen faydayı vermediği şek - linde yazmışlarsa da doğru değildir.

Yukarıda da söylediğimiz gibi hâdise ancak bir iki müessese arasında ve pek muvakkat olmuştur. Köstence transit yolu umumiyet itibarile tüccarlarımıza çok faydalı olmaktadır.

VILAYETTE

Süvari polis teşkilâtı

İstanbul Emniyet Direktörlüğü süvari kıt'asının hazırlıkları bitmiştir. 50 kişi - den mürekkeb olan bu kıt'anın çizmeleri, elbiseleri ve eğerleri hazırlanmış ve sü - vari polislere dağıtılmıştır. Süvari polis - ler için münakasa ile Macar hayvanları alınacaktır.

İNHİSARLARDA

İnhisarların taşınması bitti

İnhisarlar Genel Direktörlüğünün Ö - merabid ve Abid hanlarına yerleşmesi işi pazar günü nihayet bulmuş ve dün Genel Direktörlükte normal şekilde işe başlanmıştır. İnhisarlar bu iki hanın ü - çüncü ve dördüncü katlarını işgal etmek - tedir.

KURUMLARDA

Çocuk Esirgeme kurumu balosu

Çocuk Esirgeme Kurumu yıllık ba - losu için hazırlıklara başlamıştır. Bu maksadla dün toplanan balo tertib he - yeti balonun 7 martta ve Maksim salon - larında verilmesini kararlaştırmıştır.

Vapurculuk Şirketi ile müzakereler

Gemilere dair görüşmeler çabuk bitirilecek

Vapurculuk sosyetesi elindeki vapur - ların da satın alınarak bütün kabotaj se - ferlerinin devlet elile yapılması hakkında - ki müzakereler dün Ankarada başlamış - tır. Denizyolları Genel Direktörü Sadet - tin de evvelki akşam bu müzakerelerde hazır bulunmak üzere Ankaraya gitmiş - tir.

Öğrendiğimize göre kabotaj hatları - nın Denizyolları ve Vapurculuk sosyetesi vapurlarına inhisar ettirilmesine rağmen yük ve yolcu rekabetinin eksilmediğini ve işin gene memleket zararına bir seyir takib ettiğini gören Ekonomi Bakanlı - ğınca Vapurculuk sosyetesinin elindeki vapurların satın alınmasına karar verdik - ten sonra bu hususta, evvelce şehrimizde tetkikler yapmıs olan Bakanlık başmü - şaviri Vander Portenin de mütaleası alı - narak bazı esaslar hazırlanmıştır. Bina - enaleyh dün başlıyan müzakereler bu e - saslar üzerinde olacak ve ağlebi ihtimal süratle bitecektir.

Müzakereler müsbet bir şekilde biterse - ki bundan şüphe edilmemektedir- bitaraf eksperler tarafından Vapurculuk sosye - tesi elindeki vapurlara kıymet konulacak - tır. Bundan sonra bu vapurlardan lâzım gelenler sefere çıkarılacak ve sefer kabi - liyeti az olanlar Denizyolları hesabına satılacaktır. Alınacak vapurların bedeli - nin taksitlerle sosyeteye ödeneceği anla - şılmaktadır. Maamafih bu taksitlerin çok kısa vadeli olacağı da ilâve olunmakta - dır. Alınacak vapurlar Denizyollarının yeni ısmarlamakta olduğu gemilerle on - lar geldiği zaman değiştirilecektir.

MÜTEFERRIK

Piyango listesinde yapılan bir yanlışlık

Bundan iki üç gün evvel yılbaşı tayya - re piyangosunda kazanan numaralar için neşredilen resmî listede mürettibler tara - fından yanlışlıklar yapıldığına dair bir haber cıkmıştı. Dün bu hususta piyango müdürlüğünde yaptığımız incelemede alâkalı bir zat şu izahatı vermiştir:

«— Piyango çekilmeden evvel yapı - lan hazırlıklar ve bilhassa piyangodan sonra sabahlara kadar uykusuz çalışmak yüzünden memurlardan bir ikisinin yap - tığı bir yanlışlıkla 3,000 lira kazanan 15,298 numaralı bilen numarası 16,298 olarak yazılmış ve o şekilde listeye gir - miştir.

Tabiî bu listeler muhtelif ellerden geç - tiği cihetle bu yanlışlığın farkına varıl - dı ve derhal gazetelerle kayfiyet bütün memlekete ve ilgililere bildirildi. Yan - lışlığı yapan mürettibler değildir. Me - murlarımızdır ve başkaca rakam üzerin - de hiçbir yanlışlık yoktur. Bu hususta çok hassas ve kıskanç bulunuyoruz.»

Bern elçimiz

Evvelki gün İstanbula gelen Bren el - çimiz Cemal Hüsnü dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

Cemal Hüsnü ayın yirmisine doğru tekrar Cenevreye dönecektir.

Buğday yolsuzluğu tahkikatı

Buğday yolsuzluğu tahkikatile meş - gul olan zevattan, Ziraat Bankası idare meclisi azasından Kemal şehrimize gele - rek tahkikatın son kısmının ikmali için çalışmağa baslamıştır. Bu işle meşgul o - lan Ziraat Müsteşarı Atıf ta bugünlerde şehrimize gelecek ve tahkikatın neticesi alındıktan sonra Ankaraya dönecektir.

ECNERI MEHAFILDE

Prof. A. Bomboçi Ankaraya gitti

Birkaç gün evvel İstanbula gelen Na - poli şark lisanları profesörlerinden M. Alessio Bomboçi dün akşam Ankaraya gitmiştir.

İtalyalı profesör muhtelif tetkikatta bulunmak üzere bundan bir müddet ev - vel gene memleketimize gelmişti.

Profesör Ankarada bir hafta kaldık - tan sonra İstanbula dönecektir.

GÜMRÜKLERDE

İstanbul gümrüklerinin yeni kadrosu

Gümrük Umum Müdürü Mahmud Nedim hazırladığı kadroyu dün Ankara - ya götürmüştür.

Yeni yapılan kadroya göre İstanbul gümrüğünde 40 memurun açığa çıkarıl -ması lâzım gelmektedir. Fakat bunlar henüz ne açığa çıkarılmış ve ne de şim - dilik çıkartılacaktır. Bu 40 memurun va - ziyeti yeni gümrük teşkilâtı, gümrükler - de yapılacak ıslahattan sonra anlaşıla - caktır. Yeni kadroda çok para vererek az, fakat iyi iş gören memur kullanmak şekli esas tutulmuştur.

Siyasî icmal

Petrol ve Amerika ile İngiltere

Milletler Cemiyeti konseyi 20 ikincikânunda toplanacaktır. O zamana kadar zecrî ted - birlerin şiddetlendirilmesi ve petrol üze - rine ambargo konulması hakkında bir karar verilemiyecektir. Her şeyden evvel Amerikanın petrol meselesinde vaziyet alması bekleniyor.

İngiltere hükûmeti de henüz ne yol tutacağını kararlaştırmamıştır. İngiliz kabinesinde iki türlü cereyan vardır. Bir kısım nazırlar şimdiye kadar alınan zecrî tedbirlerin ve askerî vaziyetin İtal - yayı sulh ve uzlaşma yoluna sevkede - ceği muhakkak olduğundan bu devleti daha ziyade sıkıştırmanın lüzumsuz ola - cağı kanaatindedirler.

Diğer kısım ise işin sürüncemede kal -ması hem harbin uzamasına hem de şim - diye kadar zecrî tedbirleri tatbik eden memleketlerin zarar görmelerine sebeb olacağından petrol üzerine derhal am - bargo konularak harbe nihayet verilme - sine taraftar bulunuyor. Şimdilik ikinci cereyan kuvvetli görünmektedir. Mister Eden Cenevrede bu cereyanlara göre vaziyet alacaktır. Fakat ikinci cereyana göre hareket etmek lâzım gelse bile İn - gilterenin bu işte önayak olması şüphe - lidir. İngiltere ancak başka taraftan ya - pılacak iptidaî teşebbüsü iltizam ve tey - id edecektir.

İngilterenin şimdilik çekingen görün - mesinin bir sebebi de askerî, bahrî ve havaî sahada İngiltere ile Fransanın bir - likte hareket edeceklerinin henüz tesbit edilmemiş bulunmasıdır. İki tarafın er - kânıharbiyei umumiyeleri arasında ya - pılan temas iptidaî mahiyettedir. Çünkü erkânıharbiyei umumiyelerin kat'î karar - lara gelebilmeleri için iki taraf hükûmet - lerinin politikaya taallûk eden bazı me - seleler hakkınma mutabık kalrtalarına lüzum görülmüştür. Fransa İtalyaya karşı askerî tedbirlere müracaat için İtalyan hududunu takviye etmek istediği takdirde Almanya hududundaki kuvvetlerinden bir kısmını geri çekmek icab ettiğini an - lamış ve kısmen boş bırakacağı Almanya hududunun emniyeti için İngilterenin nasıl yardım edeceğini sormuştur. İngil - tere ise bu zamanda Almanyaya karşı hususî askerî taahhüdlerde bulunmağa taraftar olmamıştır.

Amerikanın alacağı vaziyete gelin - ce kongre yani Amerikan parlâmentosu toplanmıştır. Cumhurreisi Mister Ruz - velt hükûmet erkânını, âyan ve meb'usa - nın dış işleri encümenleri reislerini ve fır - kaların maruf adamlarını toplıyarak ken - dilerile istişarede bulunmuştur. Ameri - ka 1917 senesinde harbe girmeden önce Vilson da böyle fevkalâde toplantı yap - mıştı.

Ruzveltin tertib ettiği toplantı Ame - rika efkârı umumiyesinde ve parlâmen - tosunda beliren muhtelif cereyanları kol - lamak için yapılmıştır. Âyanın mühim - mat encümeni reisi Nye muhariblere harb levazımı ve ham eşya verilmemesi işlerinde Cumhurreisinin tam bir salâhi - yet sahibi olması aleyhinde idi. Bu hal hükûmeti çok düşündürüyordu. Muma - ileyh Reisicumhurun bir gün Milletler Cemiyetile birlikte hareket edeceğinden korkmakta idi. Toplantıda husule gelen anlaşma üzerine kongreye bir daimî bi - taraflık kanunu projesi verilmiştir. Bu kanunun en mühim noktası muhariblere mutad zamanlarda verilen miktarın hari - cinde petrol ve emsali maddelerin veril - memesine aid olan maddesidir. İtalyaya şimdiye kadar yapılan petrol ithalâtının ancak yüzde on ikisi Amerikadan geli - yordu. Binaenaleyh bu kanun kongrede bu şekilde kabul edildiği takdirde İtalya Amerikadan fazla petrol alamıyacaktır. Milletler Cemiyetinin bu netice ile ka - naat edip etmiyeceği şimdilik belli de - ğildir. Şimdilik zecrî tedbirlerin şiddet - lendirilmesi meselesi muallâkta duruyor.

MUHARREM FEYZI TOGAY

Adanada ekmek fiatleri indirildi

Son günlerde, buğday ve un fiatleri biraz düşmüştür. Bunu gözönünde tu - tan Belediye ekmek fiatlerini yirmişer para indirmiştir. Şimdi birinci nevi ek - meğin kilosu 10, ikinci nevi ekmeğin kilosu 9 kuruştan satılmaktadır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER...
TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Fransada feyezanlar

Birçok köyler su altında kaldı, nehirler hayvan leşi ve şarab fıçılarile dolu, ölenler de var

Paris 6 (A.A.) — Fena hava devam ediyor. Vandein on nahiyesi su altındadır. Hasarat milyonlarca franga yükselmektedir.

Paris 6 (A.A.) — Memleketin her tarafından bildirilen feyezanlar gitgide vahim bir şekil almakta ve mühim zararlar yapmaktadır.

«Rennes» civarında Chateanbourgda birçok köylerin iltisakı tamamile kesilmiş ve küçük bir kız boğulmuştur. Her tarafta bühim miktarda hayvan ölmüştür.

Rochefort-Sur-Mor'da dalgakıranlar yıkılmış ve çok geniş bir mıntakayı su basmıştır. Halk geceyarısı evlerinden kaçmağa mecbur olmuştur.

Normandiyadan gelen haberler de daha iyi değildir. Orbec civarında bütün fabrikaları durmuştur. Çünkü fabrikalara cereyan veren elektrik fabrikasını su basmıştır.

Her zaman ince bir sudan ibaret olan Risle deresi, yığınla hayvan leşi ve yüzlerce fıçı şarap götüren bir sel halini almıştır.

Rhene nehri Lyon civarında dündenberi düşmeğe başlamıştır. Suların kapladığı bir yerden araba ile geçmek istiyen üç kişi bir hendeğe yuvarlanmış ve bunların ikisi hemen ölmüştür. Birisi ağır yaralıdır.

Tayyare vergisi nasıl kesilecek?

Maliye Vekili bu hususta izahat verdi

Ankara 6 (A.A.) — Tayyare vergisinin ne suretle kesileceği ve diğer vergilerin matrahlarını değiştirip değiştirmiyeceği hakkında bazı yanlış malûmatın intişar ettiği görülmesi üzerine bir muharririmiz Maliye Vekili Fuad Ağralıya müracaat ederek meselenin tavzihini rica etmiştir. Maliye Vekili bu hususta demiştir ki:

«— Tayyare vergisi kanunu sarihtir. Vergi tahakkukun aslı üzerinden kesilecektir. Diğer taraftan kazanç vergisi kanunu mucibince bu vergi de aslından kesilmek icab etmektedir. Buna nazaran eski vergiler ayni şekilde katedilmekle beraber ayrıca tahakkuk üzerinden yüzde iki tayyaee vergisi de kesilecektir.

Evvelâ tayyare vergisi çıktıktan sonra üst tarafından kazanc, muvazene ve buhran vergilerinin kesileceğine dair olan haberler yanlıştır.

İngiltere - Mısır münasebetleri

İki hükûmet arasında müzakereler başlıyor

Londra (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesine göre, İngiliz - Mısır münasebetlerinin düzeltilmesi için bu hafta içinde İngilterenin Mısır Fevkalâde komiseri Sir Lampsonla Mısır hükûmeti arasında müzakerelere başlanacaktır.

Noktainazar taatileri henüz ilk safhada bulunduğundan Edenin hükûmete bu bapta sarih bir teklifte bulunması zamanı henüz gelmemiştir.

Mısır milliyetperverler birliğinin taleblerini İngilterenin müsaid bir şekilde derpiş etmekte olduğunu bildirmesi için Sir Lampsona mezuniyet verilmiştir. Bundan başka İngiltere Mısır kanunlarının ecnebilere de tatbiki ve konsolosluk mahkemeleri salâhiyetlerinin muhtelit mahkemelere devri hususunda da vaidlerini teyid etmektedir. Mısır müfritleri muhtelit mahkemelerin de kaldırılmasını istemektedirler. İngiliz hükûmeti bununla da ciddî surette meşgul olmaktadır.

Vapurculuk şirketinin vapurları satın alınıyor

Ankara 6 (Telefonla) — Vapurculuk şirketi vapurlarının Denizyolları işletmesi tarafından satın alınmasına aid mukavele projesi hazırlanmıştır. Proje Ankaraya gelmiş olan Denizyolları işletmesi müdürü Sadettin tarafından tetkik edilmektedir.

Projeye göre gemilerdeki zabitan ve mürettebat, şimdiki rütbelerile Denizyolları işletmesine geçecektir. Mukavelenin imzalanması gün meselesidir. Bundan sonra vapurların tesellümüne başlanacaktır. İstanbulda bulunanlar derhal, diğer gemiler de seferden döndükten sonra tesellüm edilecektir.

İranın Amerika sefiri niçin geri çağırıldı

Tahran 6 (A.A.) — İranın Vaşington elçisi Gaffar Celâlin geri çağırılışı, burada, teşrinievvelde vukua gelen otomobil hâdisesile bu hâdisede Amerikanın aldığı vaziyete karşı bir nevi protesto olarak tefsir olunmaktadır. Gazeteler, haksız telâkki ettikleri yazılarından dolayı, Amerikan gazetelerine hücuma devam etmekte ve hatta, elçinin geriye çağırılmasından daha şiddetli tedbirler alınmasını tavsiyeye kadar gitmektedirler.

İktısad Vekilinin tetkik seyahati

Celâl Bayar liğnit madenlerini tetkik edecek

Ankara 6 (Telefonla) — İktısad Vekili Celâl Bayar, Kütahyada yeni bulunan zengin liğnit madenlerile Balye madenlerini tetkik etmek üzere bir seyahate çıkacaktır.

Celâl Bayar, bu tetkik seyahati esnasında İzmire de giderek üzüm kurumunda yapılacak olan yeni satış teşkilâtını tetkik edecektir.

Elektrikleştirme işleri mühim bir safhaya girdi

Ankara 6 (Telefonla) — Memleketi geniş mikyasta elektriklendirme yolundaki etüdler mühim bir safhaya girmiş bulunuyor. Bilhassa Menderes üzerinde yapılan tetkikler bütün Ege mıntakasına elektrik verebilecek kudretin temin edilebileceğini göstermiştir. Mendereste yapılacak tesisatla 40 bin beygir kuvvetinde elektrik istihsal olunacaktır.

Memleketteki liğnit aramaları da bilhassa bazı mıntakalarda çok iyi neticeler vermiştir. Liğnit işleri elektriklendirmeyi olduğu kadar kömür ve benzin istihsali yolundaki teşebbüsleri de kısa zamanda muvaffakiyete erdirecek bir inkişaf halindedir. Esasen devam etmekte olan bu çalışmalar, Eti Bankın filen işe başlamasile bugünlerde yeni bir hız almış olacaktır.

Eti Bankın gelirleri arasında olan maden icar bedellerine aid muameleleri de bugünlerde ikmal edilecektir. Esasen müstecirlere Eti Banka intikal etmiş olan bu madenlerden dolayı hiç kimseye kira ve saire şeklinde tediyatta bulunmamaları bildirilmiştir.

Eti Bank hesabına ayrılmakta olan bu paralar bazı formalitelerin ikmalinden sonra tahsil edilecektir.

Eti Bank hesabına satın alınmakta olan Ereğli maden kömür şirketile de yakında tekrar konuşmalara başlanacaktır. Şirket murahhasları ilk teklifleri alarak memleketlerine gitmişlerdi. Murahhaslar ayın on beşinde buraya gelerek mukabil tekliflerini bildireceklerdir.

Deniz konferansının akıbeti ivi görülmüyor

Londra 6 (A.A.) — Londra deniz konferansı Noel tatilinden sonra bugün tekrar çalışmağa başlamıştır. Şimdiye kadar konferansa iki plân verilmiştir:

1 — Japon plânı: Bu plân deniz silâhlarına müşterek azamî had derpiş etmektedir. Devletler müstakbel ihtiyaçlarına göre teslihatını bu hudud dahilinde yapacaklardır.

İki Anglo Sakson devlet mümessilleri bu teklifin deniz silâhlarında müsavata doğru bir hüküm olduğu kanaatindedirler. Bu mühim nokta üzerinde kânunuevvelde anlaşma imkânı bulunamadığından Japon plânı tehir edilmiştir.

2 — İkinci teklif Noelden biraz evvel İngiltere tarafından yapılmıştır. Bu teklif muahede ile bağlanmış olan devletlerin, asgarî ihtiyaçlarına dayanan emniyetlerini temin hususundaki müşterek haklarını tanımakta ve her devletin yeni inşaat programlarını gerek tonaj ve gerek gemi sınıfı bakımından evvelce neşir ve ilân etmelerini istemektedir.

İngiliz teklifleri hakkındaki müzakereler henüz başlamak üzeredir. Fakat daha şimdiden bazı itirazlarda bulunmuş olan Japonlar bu plânın, reddettikleri nisbî sistemin temadisi demek olduğunu bildirmektedirler.

Bu ciddî ihtilâflar dolayısile, Londra konferasının muvaffakiyeti ihtimali pek te fazla görülmemektedir.

Fransa Sovyetlere 800 milyon frank ikraz ediyor

Dün Pariste yeni bir ticaret muahedesi imzalandı

Paris 6 (A.A.) — Fransız - Sovyet ticaret itilâfnamesi, saat 17,30 da Ticaret Bakanlığında Bonnet ile Potemkine arasında imza edilecektir.

Bu itilâfname, hafif bazı tadilâtla ve bilhassa Sovyetlerin Fransız sanayiine yapacakları sipariş bedellerinin peşin olarak tediyesi şeklindeki değişiklikle 11 ikincikânun 1934 tarihli itilâfnameyi yenilemektedir.

Bu siparişlerin kıymeti, Sovyetlerin Fransaya yapacakları ithalât kıymetine muadil olacaktır. Bilânço, her altı ayda bir tanzim edilecek ve o zaman zarurî görülen düzeltmeler yapılacaktır.

Paris 6 (A.A.) — Fransız - Sovyet ticaret itilâfının imzası münasebetile Sovyet Rusyaya - mukabilinde Sovyetlerin Fransadan mübayaatta bulunmaları şartile - sekiz yüz milyon frank ödünç verilmesi mevzuu bahsolmuştur.

Alâkadar Bakanlar, yapılacak olan bu ikrazın teknik şartlarını tetkik etmişlerdir. Ancak bu bapta verilecek karar Bakanlar meclisince verilecektir.

Havas ajansının öğrendiğine göre, Laval, Regnier ve Bonnet pek yakında bu meselenin esaslarını Bakanlar meclisine bildireceklerdir.

Bir vagon dolusu cephaneyi geri çağırıldı ?

Paris 6 (A.A.) — İntransijan gazetesi yazıyor: Geçen hafta Clermont - Ferrand cepaneliğinden Tuluze şehrine harb levazimile dolu iki vagon gelmiştir. Askerî makamlar bunları teslim almak istedikleri zaman vagonlardan bir tanesinin kaybolduğunu görmüşlerdir. Derhal tahkikata geçilmiş ve bilhassa sınır istasyonları haberdar edilmiştir. Nihayet vagon, mühürleri açılmamış olduğu halde, Cerbere şehrine doğru giden bir marşandiz treninde bulunmuştur. Vagon, tezkeresiz olarak seyahat etmekte ve üzerinde kime verileceğine dair hiçbir kayid bulunmamakta idi. Vagonda 3,000 mavzer tüfengi, ağır ve hafif makineli-tüfek ve havan topları mevcuddur. Genel emniyet dairesi tahkikat yapmaktadır.

Devlet işi, Millet işi

(Başmakaleden devam)

elli bin olarak kabul edebiliriz. Bu mevzuda millet hükûmete diyecektir ki:

— Sen santrali kurmağa başla. Biz abonman başında yalnız bir veya iki lira fazla vermekle bunun bedelini kendimiz ödemiş oluruz.

Ve hakikaten bu bir liralar ayrı bir makbuzla tahsil olunarak o hesaba yatırılmakla mesele halledilmiş olur, ve böylelikle bu meseleyi millet halletmiş olur. Alt tarafı malî bir kombinezon meselesidir ki millî bankalarımızdan herhangi birisi devlet kefaleti altında bunu kolaylıkla ve memnuniyetle yapar.

İş içinde iş: Radyo işinde en önemli mesele olan santralden sonra alıcı radyo makinelerine sıra gelir. Abonman miktarı yüz binlere varınca makine kendiliğinden ehemmiyet kazanır. Biz bu işte tahdid taraftarı değiliz. Memleket içinde radyo makineleri yapılabilir ve hele hiç şüphesiz monte edilebilir. Bununla beraber hergün büyük büyük terakkiler gösteren bu işte dışarıdan makine getirilmesi de engellenmemek lâzımdır. Bu iş öyle tanzim edilmelidir ki neticesinde devlete hiç yük olmadan en mükemmel neşriyat programlarını yapacak ve yürütecek bir kurum kurulmuş olsun. İşte bu da milletten devlete yardımın, hakikatte milletin kendi kendine yardımının diğer bir şeklidir.

Millet - devlet, devlet - millet işlerinde radyo işini sadece bir misal diye verdiğimizi kaydetmiş olalım.

YUNUS NADİ

HADİSELER KARŞISINDA

Edebiyat meselesi

Yahya Kemalin ne kadar hakkı var!

Yazan : Ahmed Ağaoğlu

Aziz ve kıymetli şairimiz Yahya Kemal Türk edebiyatı hakkında verdiği bir beyanatta çok sağlam esaslı ve üzerinde durulmağa değer fikirler serdeylemiştir. Yahya Kemalin ortaya koyduğu fikirler, beni şahsan alâkadar etti, çünkü bu fikirleri ta ötedenberi beslemekte ve «Cumhuriyet» sahifelerinde izhar etmekteydim.

Yahya Kemal diyor ki: «Ben şahsî görüşümle edebiyatı yalnız bir milleti ifade eden birşey zannederim. Misal: Türk edebiyatı, Türk vatanından ibaret bir çerçevedir. O çerçeve içinde bir manzara gibi yalnız Türk milleti görünür!»

Eski edebiyat bu idealden çok uzaktı. O, zaman ve mekânın haricinde yalnız yazan kimseyi ifade ederdi ve bu dahi ekseriyetle yapma ve sun'î olmak üzere.

Yalnız garblileşmeğe başlandığı zamandan itibarendir ki bir taraftan edebiyatımızı yenileştirmek ve öteki yandan da millileştirmek lüzumunu hissettik!

Fakat ne onda ve ne de bunda muvaffak olduk. Garblileştirme teşebbüsü fransızca edebiyatını benimsemekten ibaret kaldı.

Millileştirmeğe gelince Yehya Kemalin dediği gibi: «Ana vatan Anadoluyu şiir ve nesrimizin yegâne kaynağı olarak gösterenler ancak bir nazariye serdetmiş vaziyette kaldılar... Bundan yirmi sene önce bir romancıya: «Kalk, git orta Anadoluda bir köye yerleş, köylüye karış, onun romanını yaz» diyenleri işittik, gidenler de oldu. Lâkin oradan Dostoyevskinin romanı nev'inden halkın ruhu kokan bir eser getiremediler!»

Fakat neden böyle oldu? Neden Ruslar Dostoyevskiden daha çok evvel, daha Puşkin ve Lermankof zamanından, yani on dokuzuncu asrın iptidalarından bile hem garblileşmeğe ve hem de millileşmeğe muvaffak oldular da biz hâlâ olamadık?

Yahya Kemal yüksek zekâsı ve geniş kültürile bu sualin cevabını seziyor, fakat üzerinde lâzım olduğu kadar durmuyor. Halbuki bizce asıl izah zahmetine değer olan nokta budur.

Yahya Kemal beyanatının bir yerinde diyor ki: «Avrupa kültürü bir mektebdir. Mektebde okunur, öğrenilir, terbiye edilir, yetişilir, oradan çıkılır, sonra memlekete girilir.»

Bununla aziz şairimiz garblileşme yolunu gayet doğru olarak tayin etmiş oluyor. Avrupadan metod, teknik ve usul alınır, edebiyat alınmaz! Biz Fransız eserlerini taklid etmek yolunu tutmıyacaktık, o eserlerin nasıl vücude getirilmiş olduğunu öğrenecektik.

Beyanatının diğer bir yerinde de şair bu fikrini tamamlıyarak diyor ki: «Dostoyevskiden evvelki Rus Elit zümresi garb edebiyatını bizim anladığımızdan çok daha başka türlü ve çok daha derinden anlamış bir zümre idi.»

İşte meselenin asıl can noktası!

Ruslar Avrupadan metod, teknik ve usul aldılar. Eser taklidinden ziyade bu metoda ve tekniğe kıymet verdiler. Sanatkâr demek, yaratıcı demektir, yaratmak ise taklidle olmaz. Yaratıcı kuvvetin metod ve teknikle işlemesi sayesinde olur. Sonra Ruslar, Avrupa kültürünün ta ruhunu ve kaynağını aradılar ve doğrudan doğruya o ruha ve kaynağa müracaat ettiler. Greko - Rumen edebiyatının şaheserlerini -ki Avrupanın kendisi için de örnek olmuştur- lisanlarına çevirdiler ve yahud klâsik mekteblerde öğrendikleri lâtin ve yunanca vasıtasile doğrudan doğruya onlarla temasa geldiler. Daha on dokuzuncu asrın iptidalarında Homerus, ve Eshilden başlıyarak bütün Yunan şaheserleri rusçaya tercüme edilmişti. Bununla beraber Avrupanın klâsik edebiyatı da ihmal edilmedi. Fransız, İngiliz, Alman, İtalyan, İspanyol edebiyatlarının bütün ana eserlerini Puşkin ve Lermankof bile kendi lisanlarında okuyabilirlerdi. Ve bunu yaparken Ruslar gelişigüzel hareket etmezlerdi. Yahya Kemalin bugün bize tavsiye ettiği: «Kemmiyetten ziyade keyfiyete» kıymet verdiler ve gene Yahya Kemalin dediği gibi, onlar daha o zaman takdir ettiler ki: «Yeni bir şiiri ve yeni bir nesri herşeyden ziyade değerli örnekler yaratabilir!»

Ruslar bu değerli örneklerden metod ve teknik alarak yaratmağa başladılar. Yani memleketlerine çevrildiler. Rus tarihi ve Rus hayatı onlar için ilham kaynağı oldu. Gogol Rus stepleri önünde gaşyolurken Dinyeper ve Dinyester nehirlerini canlı mabudlar gibi tasvir ederken Turgenief te Rus köylülerinin ıstıraplarını, elem ve derdlerini ağlatıcı levhalar gibi herkesin gözü önüne koyarak vatandaşları insafa ve insaniyete davet ediyordu. Bütün Rus vatanı, bütün insanları ve Paysaghe'larile beraber bir çerçeve içine alındı. Ayni zamanda Rus san'atkârları beşerî ve insanî duygulara da yabancı kalmadılar. Tolstoy ve Dostoyevski gibiler gene millî çerçeve içinde kalarak bu beşerî duyguları da emsali az görülmüş bir kuvvetle ifade ettiler.

Bütün bu tafsilâttan alınacak netice şudur: Klâsik terbiye ile Greko - Rumen ve yeni Avrupa edebiyatlarının şaheserlerini tercümeye kıymet verelim. Lâtin ve Grek kültürile doğrudan doğruya temasa gelmek ve Avrupanın şaheserlerini herkesin eline vermek imkânlarını düşünelim!

Yahya Kemal mektebdeki edebiyat tedrisinden de bahsetmiş ve demiştir ki: «Kemmiyetten keyfiyete geçmek, az olsa bile öz şiiri tercih etmek, nesirde birdenbire bol ve geniş yazılardan ziyade tam bir değeri olan parçalar vücude getirmek hayırlı olur!»

Ne garibdir: Ben bu sözleri okurken hayalimde vaktile Rus jimnazında okuduğum edebiyat tarhile bugün çocuklarımın elindeki edebiyat tarihini mukayese ettim. Birincisinde edebiyat mekteblerinin tarihçesi yazılırken her mektebe mensub şair ve nasirlerden en mükemmellerinden birer parçası alınmıştı. Meselâ romantik devrine dair şiir parçaları olarak Victor Hugodan ve Bayrondan, nesir nümunesi olmak üzere de Balzaktan parçalar alınmıştı. Bu parçalar Rusyada da ayni mektebi temsil eden şair ve nasirlerin eserlerile yanyana getirilerek mukayese yapılıyordu.

Halbuki Türk edebiyat kitablarında böyle şeylere tesadüf olunmuyor. Birinci mektebde -talebe derhal- ayni mektebe mensub olan ediblerin ayni metod ve tekniğini kullandıkları halde, nasıl millî çerçeve içine girmiş olduklarını ve hangisinin daha ziyade muvaffak olduğunu his ve idrak ediyor ve tabiatile kendisinde edebî zevk açılıyor.

Halbuki Türk mektebinde talebe böyle bir imkândan mahrum kalıyor.

Hulâsa gerek mekteb dahilinde ve gerek onun haricinde yapılacak pek çok şeyler vardır. Yahya Kemal kültürün ta özü olan edebiyat üzerine dikkat çekmekte pek isabet etmiştir.

AHMED AĞAOGLU

Deniz memurlarının tekaüdlüğü

Ankara 6 (A.A.) — Devlet deniz müesseselerinin memur ve gemi adamlarının tekaüdlük kanunu bugün Devlet Şûrası umumî heyetinden geçmiştir.

Tahsis edilecek tekaüd maaşları nisbeti inhisarlar idaresi memurları için kabul edilen ve birkaç gün evvelki nüshamızda çıkan hesabların aynidir. Denizcilerin kanunu ayrıca bazı hususiyetleri de ihtiva etmektedir. Ezcümle Seyrisefainin ilgasından bu kanun neşredilinciye kadar geçen zaman içinde mükteseb haklarına binaen dahi dul ve yetim maaşı alamıyanların bu hakları istihkak tarihlerinden itibaren tanınmıştır. Vazife başında derece üzerine malûliyet vukuunda tekaüd ve tazminat hakkından başka bir ikramiye verilmesi de tetkik edilmektedir.

Yumurcağın muzibllkleri

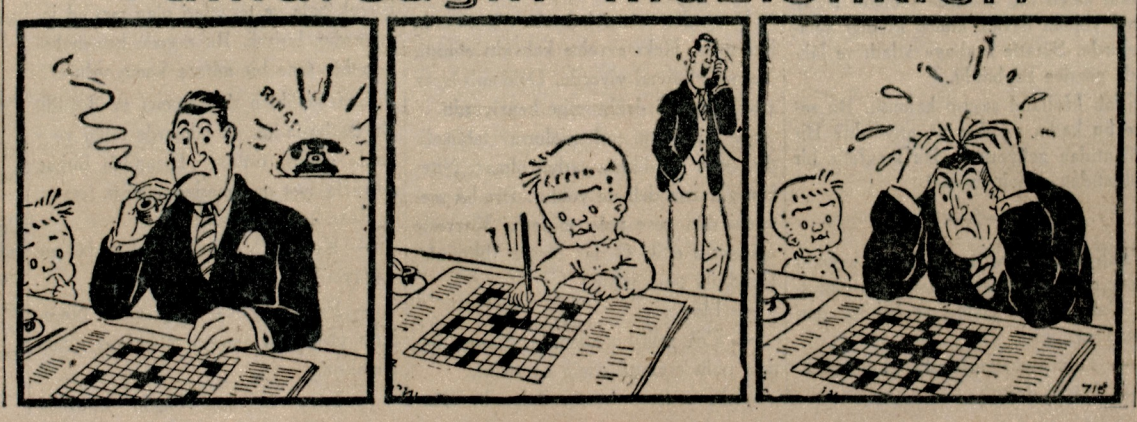

HEM NALINA HEM MIHINA

Amerika - Avrupa

Bir Fransız gazetecisi, Birleşik Amerika Devletlerinin ucubucağı olmıyan geniş arazisinde bir seyahat yaparak 10,000 kilometro dolaşmış, yaptığı tetkikat esnasında tabiî birçok şeyler görüp öğrenmiş. Yazdığı makalede Amerikalının Avrupaya karşı hayret duyduğunu yazdıktan sonra diyor ki:

«Vaktile genc garblilerin nazarında Balkanlar neyse, Amerikalılar için de bugünkü Avrupa odur: Dünyanın, fenalıktan başka birşey çıkmıyan bir köşesi. Atlas Okyanusunun öbür tarafından gelen seyyahı görünce Amerikalı şaşıyor ve bu Avrupalı, ona uğursuz ve hemen hemen budala bir adam gibi geliyor.»

Amerikalı, Avrupalı hakkındaki bu düşüncesinde haksız mı?

Bütün dünyaya medeniyet hocalığı eden Avrupanın haline bakınız. Birbirlerine diş biliyen, kin dolu gözlerle bakan, elele verenleri bile birbirine katakulli oynamağa çalışan, devletlerle dolu... Gerçi, Amerika da Avrupadan hallice bir yer değildir amma, onun derdi başkadır. Çocuğunun birini kurban verdikten sonra, öteki evlâdının hayatını kurtarmak için gurbet ellere kaçan Lindbergin hali, Avrupada milletler arasında eksik olan rahatın Amerikada, ferdler arasında, eksik olduğunu gösteriyor.

Yalnız bir cihet var ki Amerika halkı, Avrupalılar gibi tayyare bombası ve zehirli gaz gibi belâların tehdidi altında değildir; hiç olmazsa, bu cihetten emin ve müsterihtir.

İtalyan tayyarecilerinin nişancılığı

İtalyan tayyareleri tarafından bombardıman edilen İsveç kızılhaç seyyar hastanesinin bu facia esnasında yaralanmış olan başhekimi beyanatta bulunmuş. Bu beyanata göre, İtalyan tayyareleri, 200 metro yükseklikten hastanesinin bulunduğu yere 100 bomba atmışlar, sonra makinelitüfeklerini kullanarak bütün çadırları harab etmişlerdir. İçinde bir hastaya ameliyat yapılmakta olan çadırda İtalyan kurşunları 450 delik açmıştır.

İtalyan tayyarecilerinin İsveç kızılhaç hastanesini yanlışlıkla bombardıman ettiklerini söyliyerek bu faciayı müdafaaya yeltenen «Le Jour» isimli Fransız gazetesinin kraldan ziyade kral taraftarı başmuharriri, bu sözler üzerine acaba ne yapacaktır? Onun için yapacak birşey vardır: İtalyan tayyarecilerinin nişancılıklarını metetmek.

Açık muhabere

Bir kariiniz imzasile Şehir tiyatrosunun paradisinden bahseden zata: Mektubunuz alâkadar makama gönderilmiştir.

Habeş harbi yağmur mevsiminden evvel bitecekmiş

Bir müneccim «İtalyada Musolini diktarörlüğünün sonu yaklaştı» diyor

Belçika Kralı Alberin, Fransa Cumhur Başkanı Doumerin, Fransa Dış İşleri Bakanı Barthounun ölümlerini aylarca evvel haber verdiğini söyliyen müneccim Maurice Privat bir Fransız mecmuasının yılbaşı nüshasında 1936 da neler olacağı hakkında meraklı bir yazı neşretmiştir. Müneccim muhtelif memleketlerden bahsettikten sonra diyor ki:

«1936 da Uzakşark hâdiseleri dünyanın şiddetle nazarı dikkatini celbedeceklerdir. Dünyanın bu kısmında halihazırdaki vaziyeti baştanbaşa değişecektir.»

Maurice Privat bundan sonra İtalyan - Habeş harbinden bahsederek diyor ki:

«— İtalyan - Habeş harbi yağmur mevsimi başlamadan evvel bitecektir. Her iki taraf galib olduğunu iddia edecek, fakat hakikatte, her ikisi de, ve bilhassa İtalya manen ve maddeten bitkin bir hale gelecektir.

Geçen yıl İtalyanın bir harbe gireceğini haber vermiş ve Musoliniye böyle bir sergüzeşte atılmamasını tavsiye etmiştik. Çünkü Musolininin yıldızı bu harbin tehlikeli olacağını gösteriyordu.

Bununla beraber, Borthou gibi Musolini de sözümüzü dinlemedi. Hali hazırda Duçenin vaziyeti vahim bir safhaya girmiş bulunuyor. Kânunusaninin sonunda bu sözlerimin doğruluğunu herkes kabul edecektir.

İtalyan milleti Benito Musolini adının temsil ettiği diktatörlüğü artık kabul etmiyecek, fakat uzun müddet kendisine şeflik yapan adama karşı hürmet beslemekte devam edecektir.»

Küçük hikâye

Bir sinir tedavisi

Mahmud Yesari

— Bebeğim, artık beni sevmiyorsun!

Celil Nevzad, bıkmıştı; sevgiden, okşanmadan usanmış, tiksinmiş, illâllah demişti. Çünkü karısının, henüz on sekizinde, yirmisinde hoppa, delişmen bir genc kız gibi sıçramalarını, kırıtmalarını sıkıcı, gülünc buluyordu.

Hele, şımarık şımarık yılışarak:

— Bebeğim!

Demesi, Celil Nevzadın kanını, iliğini kurutuyordu. Bu hoppalık, şımarıklık, kendi kendilerine iken olsa, Celil Nevzad, pek umursamıyacaktı. Fakat hizmetçilerin, misafirlerin, teklifli tekelifsiz bütün tanıdıkların, hatta yabancıların yanında, karısının bu delişmenliği, ona ecel terleri döktürüyordu. İkisi de bebek! değillerdi; Celil Nevzad, kırkını, karısı Sabire de otuzunu çoktan aşmışlardı.

Celil Nevzad, hiddetten, sinirden kuduruyor, tepiniyor, çaresizlikten çırpınıyordu. Elden ne gelirdi? Başa gelmiş, çekilecekti.

Sabireyi alırken, bu huyunu sezer gibi olmuştu. Lâkin, zamanla, yaşlandıkça uslanacağını, bu deli çayın durulacağını ummuştu. Gel gelelim, bütün düşündükleri, tersine çıkmıştı.

Celil Nevzad, rahatına düşkündü; ve bile bile çirkin karı alması da, bu zâfından değil miydi? Celil Nevzad, bütün *rahatına düşkün insanlar gibi, az çalışmak* çok kazanmak ve yan gelip keyif çatmak istiyordu. Sabire zengindi; ve *Celil Nevzadın hayalini hakikat* yapacak kadar zengindi.

Celil Nevzad, Sabireye kendini sev*dirmek ve nihayet onu almak için de yo*rulmamıştı. Boylu boslu, yakışıklı, alımlı erkekti.

Sabireyi alınca, içgüveysi ve kayna*tasının da ortağı oldu. Hayat gailesi de*nilen şeyi düşünmüyordu. Yemek elden, su gölden mis gibi yaşıyordu.

Fakat her gülün mutlaka bir dikeni *oluyordu; Celil Nevzadın rahatını ka*çıran diken de, karısının cıvık şirretliği idi. Celil Nevzad yemekten sonra kahve *içmiş, gazetesini okuyor; Sabire, başu*cuna gelir, değnek kollarını kocasının boynuna atar, soluğu soluklarına değe*cek kadar yaklaşır, kulağına mırıldanır:*

— Bebeğim! Artık beni sevmiyorsun!

Ya bir misafirlikteler, yahud kendi *evlerinde misafirlerini ağırlıyorlar. Sa*bire, kendince bir fırsat bulur, kocasına sokulur ve kulağına fısıldar:

— Bebeğim! Artık beni sevmiyorsun!

Sokakta yürüyorlar; Sabire, kocasının koluna girer, kalabalığa filân da aldırmaz, sokulur, kulağına fısıldar:

— Bebeğim! Artık beni semviyorsun!

Celil Nevzad, bir gün isyan etti:

— Allah aşkına, artık, bebeğim! Demekten vazgeç! Beni sevmiyorsun! Na*karatını da bırak, fena sinirleniyorum!*

Ve bu başlangıçtan sonra, etrafa gülünc olduklarını, içinde yıllardanberi birikmiş bütün zehirleri döktü, söyledi, söyledi.

Sabire,boynunu büktü; peki, dedi.

Fakat o değnek kolların cenderesi gevşemedi; taarruza, sessizce devam etti:

Celil Nevzad, günlerce, gecelerce düşündükten sonra, bir çare bulmuştu:

— Hastayım, dedi.

Karısı, dayanamadı, içlendi, merak*landı:*

— Vah, bebeğim, ne oldun?

Celil Nevzad, yorgun, hasta hali almıştı:

— Bilmiyorum... Vücudümde bir kesiklik var. Başım ağrıyor, gözlerim kararıyor. Hastayım işte...

Ve yatağa girdi, bir kalıb uzandı, ve bir arkadaş doktorun adresini verdi. Evvelce kulağı bükülmüş olan arkadaş doktor, Sabireyi bir köşeye çekti, anlattı:

— Kocanız perhiz edecek. Odaları*nızı ayıracaksınız. Eli elinize değmiye*cek, ilâcı, ben, hususî surette yapar gönderirim. Dediklerime riayet etmezseniz, kocanızın hayatı tehlikeye girer.

Sabire, doktorun tavsiyelerini Celil Nevzada söyledi:

— Bu ayrılığa benden fazla üzüldüğüne eminim ama, ne yapalım, mecburiyet!.. İkimiz de katlanacağız.

Ve o günden itibaren odalarını ayırdılar ve Celil Nevzad için, ideali olan, rahat hayat başladı.

Neş'esi yerine geldi, adeta kanlandı, canlandı ve biraz da havalanmak istedi.

Gene arkadaş doktor, imdada yetişti:

— Küçük bir seyahate çıkmalı... Hava değiştirmesi lâzım...

Sabire, buna isyan etti:

— Aman doktor... Kocamın sıhhati yerinde...

Sağ elinin orta parmağının boğum kemiğini tahtaya vuruyordu:

—Yanaklarından kan damlıyor... Eskisi gibi sinirli de değil... Ben, perhizi bozduracaksınız, diye umarken, şimdi *bu seyahat, nereden çıktı?*

Doktor, bütün «fennî talâkat» ini ortaya döktü, fakat Sabireyi kandıramadı.

Celil Nevzad, bu küçücük havalanmağa, bu yalnızbaşına çıkacağı kısa seyahate öyle kendini kaptırmıştı ki, karısının, cevabı dayatması üzerine apışıp kaldı.

Celil Nevzad, gizlice hazırlanmıştı ve şekil şekil plânlar kurmuştu; bu hazırlıkların, plânların hepsi suya düşmüştü.

Karısile birlikte seyahate çıkmağı düşündü; fakat cesaret edemedi. Sabire, doktordan kuşkulanmıştı; başka bir doktor çağırdı, *Celil Nevzadı gösterdi.*

Doktor, Celil Nevzadı, uzun uzun muayene etti ve şaşkınlığını gizliyemedi:

— Kocanızın hiçbir hastalığı yok.. Bir sinir zâfı geçirmiş olabilirler. Fakat bugün birşeycikleri yok..

Sabire, sevincle atıldı:

— Odalarımızı birleştirebilir miyiz?

Doktor, ciddiyetle başını salladı:

— Şüphesiz.

Sabire, memnundu. Doktor gittikten sonra, kocasının boynuna sarıldı:

— Senin hastalığını anladım.. Yalnızlık, şefkatsizlik, seni, hasta ediyor. Ben anlamıştım ama, sen, söylemeğe sıkılıyorsun! Doktor, çağırmağa ne lüzum vardı? Bana, söyliyemez miydin? Ben, o kadar anlayışsız kadın mıyım?

Delişmen delişmen sıçrıyor, kocasının kulağına fısıldıyordu:

— Sen, benden uzak yaşıyabilir misin?

Nazlı nazlı kırıtıyordu:

— Bebeğim! diyince, kızıyorsun... Bebek değil misin?

Celil Nevzadın beyninde, beş yüz mumluk ampuller gibi bir ışık yanıvermişti:

— Hakkın var, dedi.

Karısı, ona; bebeğim! dese, şımarıklık etse, hiç sesini çıkarmıyacaktı; bundan şu neticeyi düşünüyordu: İçin için, sinirlene sinirlene hakikaten hasta düşecek ve nihayet seyahate çıkacaktı!

***

İsyan etmemeğe, kızmış görünmemeğe karar veren Celil Nevzad, buna o kadar alıştı ki, karısı günün birinde öldü ve o, gene seyahate çıkmadı.

Ölen karısının bıraktığı hava içinde sessiz ve sakin yaşadı.

MAHMUD YESARİ

Eski Seyrisefain Müdür muavini öldü

Eski Seyrisefain umumî müdür muvini Tahirin evvelki gece kalb sektesinden öldüğünü teessürle haber aldık.

Kendisi Ticareti Bahriye mektebinin ilk mezunlarındandı; yarım asra yakın bir meslek hayatı vardı. Türk ve ecnebi birçok gemilerde süvarilik yapmış, vazifesini çok yüksek bir ehliyet ve liyakatle ifa etmişti. Son memuriyeti Seyrisefain umumî müdür muavinliği idi. Bu vazifeyi on seneden fazla bir müddetle mezkûr idarenin lâğvına kadar gördü. Çok müstakim, namuslu ve dürüst bir insan olduğu kadar, mesleğinin de bihakkin ehli idi.

Tahirin ziyaile Türk gemiciliği yüksek bir insan ve çok değerli bir şahsiyet kaybetmiştir. Cenazesi dün askerî bir kıt'a ile ve kendisini sevenlerin ve meslek arkadaşlarının teessürleri içinde Kurtuluştaki evinden kaldırılmış ve Feriköy mezarlığına defnedilmiştir.

Bu vesile ile kederdide ailesine ve meslekdaşlarına en samimî taziyetlerimizi sunarız.

VEFAT

Şehrimiz tüccarlarından ve Rehber büyük tuhafiye mağazası sahiblerinden Bay Leon Hananel'in valdesi Bayan Vida Hananel kısa bir hastalıktan sonra dünkü pazartesi günü vefat ettiği haber alınmıştır. Cenaze merasimi bugün saat 13 te Haydarpaşada Musevi sinagoğda yapılacaktır. Saat 11,50 de Köprüden bir vapur kalkacaktır.

Bahçe Mimarı

Mevlûd Baysal

Parkların, anıt, meydan, çocuk ve köşk bahçelerinin en modern usullerle tarh ve taksimatını, plânlarının ihzarını ve araziye tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.

*Sergilerde; balolarda, düğün ve ni*şanlarda bahçeli salonlar hazırlar.

Apartıman ve köşklerde okuma ve *istirahat için lüks kış bahçeleri tanzim* eder.

Müessesat ve hususî bahçelerin dai*mî nezaretini kabul eder.*

Kataloğunu istiyenlere gönderir.

İstanbul dördüncü Vakıf han, dördüncü kat No. 18.

Antika eşya arıyorlar

Kütahya, Saksunya, Viyana eski kahve fincanları, zarfları, sityl, kahve ibriğile Beykoz parçaları, kalemtıraş, makta, çubuk ve her nevi eski Türk eserleri arıyorlar.

Satmak istiyenler, her gün 11-12 arasında Galatada Sigorta hanında 3 üncü katta Bay Sırrıya müracaat etsinler.

Fransız Tiyatrosu

Halk opereti

Yarın akşam

EMÎR SEVİYOR

Gişe gündüz açıktır. Telefon 41819.
Fiatlar: 35, 50, 75, 100, loca 300, 400

Pek yakında DENİZ HAVASI

1 DEFA, 5 DEFA, 10 DEFA DA GÖRSENİZ ZEVKİNE GÜZELLİĞİNE DOYAMIYACAĞINIZ FİLİM

MARİETTA

Fransızca büyük OPERA. Baş rollerde:
JEANETTE MAKDONALD - NELSON EDDY

MELEK Sinemasında her seans alkışlarla karşılanıyor.

Önümüzdeki PERŞEMBE akşamı

SARAY sinemasında

Şayanı hayret sinema manzumesi, hayalî ve musikili

PEER GYNT

Büyük filminin ilk iraesi münasebetile biletler şimdiden satılmaktadır. Bu filim İBSEN'in şaheseri GRİEG musikisile seslendirilmiş. DANSE D'ANİTRA, SOLLVVEİG, S LİED, LA MORTD'AASE ve bütün GRİEG dehayi musikisi, senenin sinema ve musiki ziyafeti olacaktır.

ANNABELLA — JEAN MURAT
CHARLES VANEL — J. P. AUMONT

SON UÇUŞ

«L'Equipage»

Sinemada bu kadar büyük filim görülmemiştir.

Cumadan itibaren TÜRK sinemasında

SÜMER sinemasının

Yeni ve büyük muvaffakiyetini görmeğe hazırlanınız. Bütün dünyada sevilen artist PİERRE RİCHARD WİLLM ile sabık Rus Prensesi NATHALİE PALEY tarafından temsil edilen

AŞK ve TAHT

Bütün İstanbul halkı, sinemamızın muhterem müşterileri şimdiye kadar sabırsızlıkla beklediğiniz büyük gün geldi

(NEW-YORK) Metropoliten operasının büyük yıldızı GRACE MOOR'un

BİR AŞK GECESİ

Yarın matinelerden itibaren MİLLİ sinemada başlıyor

Ayrıca ilâve olarak: KOVBOY'un ŞEREFİ

Şimdiye kadar oynanan sergüzeşt ve heyecan filimlerinin en güzeli

Ayrıca: Fox Jurnal. Dessie şehrinin bombardımanı vesaire

KANSIZLIK Nörasteni, zaflyet ve Chlorose

benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden
En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. **SIROP DESCHIENS, PARIS**

Meyva ağacı meraklılarına müjde!

Baylar: Cinsleri güzel, teminatlı iyi yetişmiş üç senelik meyva fidanları isterseniz, ucuz fiyatla Boyacıköy Baltalimanında, Bay Habibin bahçesinde usta Kosta'dan alabilirsiniz.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

18 muhtelif plâklar - 19 haberler - 19,15 vokal musiki (plâk) - 20 viyolonsel solo. Piyano refakatile - 20,30 stüdyo caz tango ve orkestra grupları - 21,35 son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

VIYANA:

17,10 gramofon - 18 büyükler ve küçüklerle konuşma - 18,30 konser - 19,05 konuşma - 19,35 fransızca ders - 19,55 konuşma - 21,15 operet parçaları - 21,40 gramofon - 22,40 haftanın bölemi 23,05 haberler - 23,15 şarkılar - 24 Holanda dilinde yayın - 14,10 konuşma - 24,25 cazband takımı.

BERLİN:

17,05 oda musikisi - 17,50 halk şarkıları - 19,05 dans musikisi - 20,20 haberler - 20,35 milletlerin zamanı - 20,55 halk musikisi - 23,05 haberler - 23,25 konser - 23,55 gramofonla dans musikisi.

BUDAPEŞTE:

18,05 konser - 18,55 cazband takımı - 20,35 opera binasından naklen «Kadın kuvveti» operası, dinlenme zamanı - 21 de ve 23,10 da haberler - 24 çingene orkestrası.

BÜKREŞ:

18,20 gramofon - 20,05 haberler - 20,20 piyano konseri - 20,40 şan konseri - 21,25 senfonik konser - 23,50 almanca ve fransızca haberler.

LONDRA (Regional):

20,05 haberler - 20,35 org konseri - 20,55 musiki ve söz yayını - 21,20 dans orkestrası - 22,05 Macar musikisi - 23,35 şan konseri - 24,05 salon musikisi - 24,35 haberler - 24,45 dans orkestrası.

PARİS (Radio Paris):

19,35 senfonik orkestra - 21,35 konferans - 22,35 haberler - 22,50 karışık yayın - 24,50 dans musikisi - 1,20 hafif musiki.

ROMA:

17,35 gramofon - 17,50 Asmaradan nakil - 18,20 gramofon - 19,30 yabancı dillerde yayın - 20,05 haberler, İngilizce konferans - 20,25 İngilizce konferans - 20,50 fransızca konferans - 20,55 Yunanistan için yayın - 21,20 haberler - 21,40 operet yayını.

Nöbetci eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Ankara caddesinde (Eşref), Bakırköyünde (Hilâl), Beyazıdda (Cemil), Fenerde (Hüsameddin), Karagümrükte (Fuad), Küçükpazarda (Yorgi), Samatya, Kocamustafapaşada (Rıdvan), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Sirkecide (Beşir Kemal), Topkapıda (Nazım).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Neil), Hasköyde (Halk), Karaköyde (Hidayet), Kasımpaşada (Merkez), Kurtuluşta (Necdet Ekrem), Pangaltıda (Karakin Kürkçiyan), Taksimde (Kanzuk), Tepebaşında (Güneş).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Şinasi), Heybelide (Tanaş), Kadıköy, Eskiiskele caddesinde (Büyük), Kadıköy, Yeldeğirmeninde (Üçler), Üsküdarda (Selimiye).

ÇOCUKLĞUMUZDANBERİ HEPİMİZİN SEVE SEVE OKUDUĞUMUZ VE DÜNYA EDEBİYATININ ŞAHESERLERİNDEN

FAKİR BİR DELİKANLININ HİKÂYESİ

Baş rollerde:
MARIE BELL — PIERRE FRESNAY

Yakında İPEK sinemasında

Yeni zabıta romanımız : 7

Kanlı Bilmece

Yazan: Edgar Wallace

Ortalık adamakıllı aydınlanmıştı. Bu suretle onun üstüne başına bakmak imkânını bulan Holland bu sözün doğruluğuna pek inanamadı. Aktris pek fakirane giyinmişti. Ayaklarında ağır ve kaba kunduralar vardı. Otomobilin içinde evvelce gördüğü mücevher çekmecesinden daha büyük bir çekmece bulunuyordu.

Tekerleği yerine koyan Holland:

— Ben de, bu gece bir toplantıda idim, dedi. Çok şayanı dikkat bir toplantı idi. O kadar bol fişek harcandı ki..

— Danslı bir suvare miydi?

— Evet. Fakat ben yalnız bir defa dansettim. Herifin birinin tüfeğile alnımın ortasına nişan alındığını gördüğüm vakit...

Aktris bağırmamak için kendini güç zaptetti:

— Siz de oradaydınız, ha! Tiyatroda oyun bittikten sonra kurşun seslerini işitmiştik. Polonyalı bir kaçakçi imiş. Evine saklanarak polise karşı kendini müdafaa etmiş.

Yeni tekerlek yerine konmuş, aletler tekrar kutuya istif edilmişti.

Tab Holland ellerinin tozlarını silkerek:

— İşte evvelkinden iyi oldu, dedi.

— Çok teşekkür ederim, Mister Holland.

— Birşey değil, hiçbir şey değil.

Holland kadının kendisini de, arabaya alıp evine bırakacağını ümid ediyordu. Fakat aktris hiç oralarda olmadı. Biran evvel yoluna devam etmek istediği anlaşılıyordu. Süratle arabaya atladı ve lâhzada gözden kayboldu.

Tab Holland şaşırıp kalmıştı. Bu saatte bu kadın sokakta ne arıyordu? Bir toplantıdan geliyormuş. Bu kıyafetle bir toplantıdan gelinir miydi?

—5—

Tab Ursula Ardfernin ismini sayıklıyarak uyandı. Sabahın saat 10 u olmuştu. Reks sokağa çıkmış ve henüz geri dönmüştü.

— Tab, amcamın dostu tekrar geldi.

— Hangi dostu?

— Vellington, canım. Amcam hakkında müthiş tehdidler savuruyor. Kendisini koğdum.

— Niçin gelmiş?

— Ne bileyim ben? Doğrusunu istersen herifin tehdidlerinden müteessir oldum. Eğer amcam şimdiye kadar yaptıklarını tamir etmezse onu öldüreceğini söylüyor.

Holland banyo salonuna doğru giderken söylendi:

— Adam sen de, aldırma!

Banyodan sonra kahvaltı masasında birleştiler. Reks evvelce kahvaltı etmişti. Yalnız Holland yiyordu. Delikanlı biraz evvelki fikrini değiştirmişe benziyordu.

— Bir adam sarhoş olursa tehlikelidir, dedi. Tehlikesiz sarhoş olmaz. Nitekim zararsız deli de yoktur. Biz bu meseleyi dün gece polis müfettişi Karverle münakaşa ettik. O da benim fikrimde. Kendisini tanır mısın?

— Hayır.

— Çok zeki bir adamdır. Hemen hemen polis müfettişlerinin en zekisi.

Reks nedense bugün dalgındı. Gözlerini arkadaşına dikmiş ve öylece kalmıştı.

Tab Holland ise aksine her zamankinden daha cevval ve daha hareketli görünüyordu.

Hollandın boyu 1,92 idi. Omuzlarının geniş olması onu daha fazla uzun gösteriyordu. Teni esmer ve parlaktı. Düzgün bir yüzü, kurşuni ve iri gözleri vardı.

Darülfünun tahsilini bitirdikten sonra gazetecilige girmişti. Zengin değildi. Fakat zenginler kadar müreffeh yaşardı. Birçok hala ve teyzeleri olan mes'ud insanlardan biriydi. Bu sayede hemen hemen her sene bir mirasa konuyordu.

Gazetecilikten de kazancı az değildi. Bu işe başladığı ilk günlerde talihi yolunda gitmiş, üstüste kazandığı birkaç muvaffakiyet onu meşhur etmişti.

Reks Lander sordu:

— Karver, Vellington hakkında ne söylüyor?

— Pek fazla birşey söylemedi. Ne olursa olsun sen amcanı muhafaza altına almalısın.

— Evet, evet, ben bugün kendisini göreceğim.

***

Holland ile Reks kahvaltıdan sonra beraberce sokağa çıktılar. Tab matbaaya uğrıyacaktı. Sonra Karverle buluşacak, beraber yemek yiyeceklerdi.

Karver çok konuşan bir adam değildi. Fakat bazan bu sükûtilikten sıyrılır, çok şayanı dikkat olurdu.

Gazetecile polis müfettişi lokantada iki saat kadar kaldılar. Tab sarhoş Vellington meselesini açtı. Savurduğu tehdidleri anlattı.

Karver:

— Bu tehdidlere o kadar fazla ehemmiyet vermek lâzım değil, dedi. Maamafih meyus bir adam bazan bu yesin sevkile kendisinden beklenmiyen şeyler yapabilir. İhtiyar Trasmereyi tanır mısınız?

— Kendisini iki defa gördüm. Belediye hakkında bir dava açmıştı. Belediye mimarının müsaadesi hilâfına bina yaptırmış. Arkadaşım mimar Reks onun yeğenidir. Amcası ona arasıra iktısada dair güzel nasihatleri havi mektublar yazar.

— Reks onun varisi midir?

— Malûm değil. Reks tabiî bunu can ve yürekten arzu ediyor. Fakat ihtiyarın parasını bir hastaneye bırakması ihtimali olduğunu da söylüyor.

Bakın işte Trasmerenin hizmetçisi geçiyor. Hem de pek acele ettiği anlaşılıyor.

Hollandla polis müfettişi lokantanın camekâna yakın bir yerine oturmuşlardı. Bu itibarla önlerinden gelip geçeni görebiliyorlardı.

Trasmerenin hizmetçisi Valters bir otomobilin içindeydi. Başında şapka yoktu. Yüzü korkunc bir halde idi.

Karver sordu:

— Uşağın bu halini neye hamledersiniz?

— Valtersin halini mi? Çok telâşlı görünüyor.

— Valters mi dediniz? Evet, evet kendisini tanırım. Zaten yüzü de yabancı gelmemişti. Onun asıl ismi Valters Kellingdir.

— Kim bu Valters?

— On sene evvel benim elime geçmişti. Sabıkalı bir hırsızdır. Demek ihtiyar Trasmerenin uşağı olmuş, ha! Doğru. O bu işlerin mütehassısıdır.

(Arkası var)

MÜSABAKAMIZ

Tarihte Türkler için

Söylenen büyük sözler

— 7 —

C. de Bonneval'in fikirleri

«Bu büyük ruhlu milletin arasında vatanımı unutmaktan korkuyorum. Vatan aziz ve pek aziz. Lâkin Türk de aziz ve çok aziz!»

«Istanbul, pırıltılı ışıklar ve güzel kokular diyarı. Bosfor, Asyadan Avrupaya ve Avrupadan Asyaya akıp gelen bu ışıkların ve kokuların mavi dantelden yapılma uzun bir süzgeci. Korn dor, iç liman, bosfordan beriye gelen güzelliklerin son yıkandıkları havuz. Bu şehir, şüphe yok ki, cennetten bir köşedir. Fakat bana Fransayı unutturamıyor.

«Istanbul, zeki ve iş bilir bir adam için herşeyi vadeden bir âlem. Burada şan var, şeref var, servet var. Lâkin kazanılan bütün bu şeyler, yüreğimden yurd aşkını söküp atamıyor.»

«Bununla beraber burada kalıyorum. Çünkü Türkleri seviyorum. Onlar, cennetten bir köşe olan bu eşsiz memlekete yakışan, eşsiz insanlar. Yaradılışlarında semavî bir azamet, gönül alışlarında ise meleklerde bulunmıyan bir mahviyet var. Bu büyük ruhlu milletin arasında vatanımı unutmaktan korkuyorum. Vatan, aziz ve pek aziz. Lâkin Türk te aziz ve çok aziz!»

Conte de Bonneval

Konte de Bonneval kimdir?

On sekizinci asrın ilk yarısında bütün Avrupada tanılmış, devrin birçok hâdiselerine adı karışmış yüksek bir şahsiyettir. Fransızdı ve Fransız tahtını işgal eden Bourbon hanedanile yakından karabeti vardı. 1675 te Limousin kasabasında doğdu. Debdebeli ve velveleli bir hayat geçirdi. Mahir bir askerdi. Bu sebeble çarçabuk şöhret aldı, bellibaşlı kumandanlar arasına katıldı. Lâkin Kral On Dördüncü Lûi ile geçinemedi. «Hükûmet benim!» diyen ve kendini Güneş Kral diye tanıtmak istiyen Lûi, hakiki kıymetlere pek az değer verir ve hoşuna gitmiyen meziyetleri çığnemekte teredüd etmezdi. Bu müstebid huyundan dolayı Kont dö Bonövalin de kalbini kırdı ve onu Fransadan uzaklaşmak mecburiyetine düşürdü.

O sırada, yedi sene muharebesi hüküm sürüyordu, Avrupa muvazenesi yeni bir şekil almak üzere bulunuyordu. Görünüşte çarpışan Avusturya ve Fransa nüfuzu idi. Bu iki devlet, Avrupa hekemonyasını paylaşmak için gizli ve açık çarpışıyordu. Lâkin en büyük rolü karada Prusya, denizde İngiltere oynuyordu. Bu vaziyette Avusturya, Fransız kumandanına büyük bir tehalükle kucak açtı, Krala küsen Kontun hıncından Fransa aleyhine istifade etmek istedi.

Kraldan gördüğü hakareti unutamıyan, fakat Fransız olduğunu da hatırdan çıkaramıyan Kont dö Bonövalin vaziyeti çok nazikti. Alıştığı gibi yaşamak için Avusturyalılara hizmetkâr olmak ve Fransa aleyhinde çalışmak lâzımdı. Bunu yapamayınca serseri bir ömre mahkûm kalmak icab ediyordu.

Bonöval, hayatın zaruretlerile vicdanın emirleri arasında uzun zaman bocaladı, biribirine uymıyan bu iki zıd kuvvetleri mümkün mertebe uygunlaştırmağa çalıştı, yıllarca süren o kanlı ve karışık hâdiseler içinde muvazeneyi kaybetmeğe savaştı ve bu işin sarpa sardığını görünce Avusturyadan uzaklaştı, Türkiyeye sığındı.

Kontun Türkiyede geçirdiği hayat roman mevzuu olacak kadar canlı ve heyecanlıdır. O, muhite intıbak için dinini değiştirdi, ilkin Ahmed Ağa oldu, sonra zekâsile dikkat uyandırarak paşa unvanını kazandı, Kumbaracıbaşılığa geçti. Padişah, sadrazam, vezirler onu seviyorlardı, sık sık mükâfatlandırıyorlardı. Şeyhülislâmla hoca takımı da bu şöhretli askerde ilâhî bir hidayetin ışığını sezip kendisine muhabbet gösteriyorlardı.

Kontun güzel bir konağı, o devrin icab ettirdiği şekilde kurulmuş harem dairesi, debdebesi ve tantanası vardı. On sekizinci asrın parmakla gösterilen bir serserisi, meşhur Kazanova, başından geçen vak'aları anlatırken Kont dö Bonövalle de İstanbulda görüştüğünü yazar ve onun kibar bir şarklı gibi şiir ve sihir içinde yaşadığını anlatır.

Şurası muhakkaktır ki Kont dö Bonöval, Türkiyede Kumbaracıbaşı Ahmed Paşa olmakla beraber ruh ve kalb itibarile Fransız kalmıştı. Ayağı Türkiyede, yüreği Fransada bulunuyordu. Yukarıya koyduğumuz sözlerinde de bu yurd tahassürü apaçık sezilmektedir. Bununla beraber o, kendisine şerefli mevkiler veren Türklere elinden geldiği kadar hizmet etmeğe çalışmıştır.

Kont dö Bonöval, islâm dinine girip te Ahmed adını aldıktan sonra şu mührü kazdırmıştı:

Dini islâmdır ataıt müteal
Ulu nimet sana Ahmed «bu neval»

İkinci mısradaki neval, nimet manasını ifade etmekte olup bu kelimesile birleşince onun öz ismini de gösteriyor. Demek ki Türk şair, şu kelime oyunile, Kontun Fransızlığını da açığa vurmak istemiş!.. Zarif bir düşünce!.

Kont dö Bonöval 1746 da ve pek sevdiği Türklerin arasında öldü.

M. TURHAN TAN

Adanada nalbandlar kursu

Adana (Özel) — Adananın büyük bir ihtiyacını karşılıyacak bir müessese, çalışmıya başlamıştır. Hükûmet binasının yakınındaki bir binada açılmış olan nalband kursuna, şehrimizde bulunan altmış nalbandın 25 tanesi derhal yazılmıştır. Kurs iki devreliktir. Her devre bir buçuk ay sürecektir. Birinci devre bittikten sonra, henüz yazılmamış olan nalbandlar da ikinci devreyi teşkil edeceklerdir. Kursta dersler sivil ve süel baytarlar tarafından gösterilmektedir. Nalbandlara; alafranga nal ve mıh vurulması, fennî sıcak nal çakılması öğretilmekte, arızalı hayvanların ne şekilde nallanacakları gösterilmekte ve ayrıca, hayvan anatomisi üzerinde etüdler yapılmaktadır.

Biz bize

Çocuk sevgisi

Umumî Harbe girmiyen ve 1914 - 1918 senelerini ıstırab çekmeden geçiren devletler pek azdır.

Bunların arasında Danimarkayı sayabiliriz.

Mütarekeden sonra Danimarkada, harbden bitkin bir halde çıkan memleketlerdeki fakir çocuklara yardım için bir teşekkül vücude gelmiş. Bu teşekkül hâlâ mevcuddur ve daha ziyade büyük şehirlerdeki fakir ve hastalığa müstaid çocuklarla meşgul olmaktadır.

1919 danberi her sene yaz mevsiminde Viyanadan üç dört yüz çocuk hususî bir trenle Danimarkaya götürülür ve bu teşekkülün yardımile iyi yürekli ailelerin yanına yerlestirilerek kendilerine neşe ve sıhhat verecek bir vakans temin edilir. Bu sene Danimarkaya çağırılan çocukların sayısı dört yüzü geçkinmiş.

Şimdi bir Viyana gazetesinde dikkat etmeğe değer bir havadis olkudum:

Yeni sene münasebetile Viyanadan Danimarkanın muhtelif şehirlerine ve Danimarkadan da Viyanaya posta ile on bin paket yılbaşı hediyesi gönderilmiş.

Bir defa Danimarkaya giden Viyanalı bir çocuk, nezdinde oturduğu aileye sıkı bir rabıta ile bağlanıyor ve memleketine döndüğü zaman mektub yazarak, arasıra hediye yollıyarak ora ile alâkasını kesmivormuş.

İşte bu şekilde kurulan dostluklar binleri bulmuş.

Şu küçük yazı beni ne derin derin düşündürdü.

Kendi çocuklarını ihmal eden milletler ile Danimarka arasındaki kültür seviyesi farkını hesablamak istedim.

Oldukça güç birşey.

N.

Patrik seçimi

Vaziyet Trabya Metropoliti lehinde...

Yeni Patrik seçimi bu çarşamba günü bitecektir. Yeni Patrikliğe namzed olarak Kadıköy Metropolidi Maksimos ve Tarabya Metropolidi İnakin gösterilmişlerdir. Bu namzedlerden birine rey verecek olan on iki Sen Sinod azasından on biri reyini kullanmış ve altısı Tarabya Metropolidine ve beşi de Kadıköy Metropolidine rey vermiştir. Gene Sen Sinod azasından Herakleas düne kadar reyini vermemiş ve dün akşam reyini Tarabya Metropolidi lehine kullanacağını bildirmiştir. Düne kadar müstenkif kalan Herakleasın reyi de yarın toplanacak olan Sen Sinod heyetince tasdik edilecektir. Fakat vaktile İstanbulda iken sonradan Yunanistana gidip yerleşen Patrikhanenin eski Sen Sinod azalarından birisi de telgrafla İstanbula çağırılmıştır. Bu zatın reyini kimin lehine kullanacağı henüz belli değildir. Yalnız Patrikhane ile alâkadar birçok kimseler bu zatın rey vermeğe hakkı olmadığını ileri sürmektedirler. Fakat Yunanistandan gelen aza reyini kullansa da kullanmasa da bugünkü neticeyi değiştiremiyecektir.

Çinde Nankin üzerine yürüyen talebe

Pekin 6 (A.A.) — Üniversite talebesi Nankin üzerine yürümek plânlarını tatbik sahasına koymuşlardır.

Bunların beraberinde yiyecek dolu bir çok kamyonlar gitmektedir. Talebe Tientsin - Nankin demiryolu boyunca ilerlemektedir. Gidecekleri mesafe bin milden fazladır.

Fen âleminden yapraklar

Kâinatın en büyük kudreti ve hizmetkârı: Elektrik

Bu kudretin beşere ilk hizmeti dinamo ile başlar - Faradayın büyük hizmeti

Yazan : Profesör Salih Murad

Elektrik kudreti istihsali pahalıya malolan bir kudret şekli olmakla beraber kolay idare ve iddihar ve uzaklara nakledilmesi yüzünden birçok yerlerde diğer kudret şekillerine tercih edilmektedir. Elektriğin cemiyete nafi şekilde istihsali Faradayla başlar. Faraday dinamosunun yarattığı harikalardan bir kısmını bu yazılarda okuyacaksınız. Bir kısmını da etrafınızda görüyorsunuz. Bu keşiflere, bu harikalara girişmezden evvel birkaç satırı bu yüksek adamın hayatına tahsis etmezsem büyük haksızlık etmiş olurum.

Bir işçinin oğlu, bir kitabcı çırağı olan Faraday ilk dersi kitabcı dükkâânındaki eski kitablardan almış. Büyük âlim Davynin halka verdiği birkaç kimya dersine devam etmiş. Yazmış olduğu temiz notlar Davynin hoşuna gitmiş ve kitabcı çırak - lığından çıkıp İngilterenin ilmi halka yaymakla maruf olan Royal Institution lâboratuarında Davynin çırağı olmuş. Burada gösterdiği muvaffakiyetleri dinamo keşfinin yüzüncü senesi olan 1930 da İstanbul gazetelerinin birinde birkaç makaleye sıkıştırmıştım. Davy ile Avrupada seyahate çıkmış. Bu seyahatte Davyye en büyük keşfinin ne olduğu sorulduğu zaman «En büyük keşfin Faradayı bulup çıkarmaktır» demiş. İlim tarihinin en büyük vecizelerinden biri olan bu cümle bize Davynin kibarlığını, tevazuunu ve Faradayın büyüklüğünü gösteriyor.

Faraday çalışmış, kendisine teklif edilen büyük paralarla rütbeleri reddederek, bu büyük ilim müessesesinin başına geçmeği büyük bir zevk bilmiş, dünyaya, insanlığa hizmet eden büyük bir adam olarak yaşamış ve göçmüş.

Yüksek ve hatta orta derecede akademik tahsil devresini geçirmiş, tabiat mektebinde yetişmiş olan Faradayla Woltun bu medeniyetin iki büyük peygamberi olduğu şüphesizdir. Gerek bunların ve gerekse Edison gibi diğerlerinin hayatı bize çok şeyler öğretir. Her ilim talebesi bunların tercümeihallerini ezber edercesine okumalı.

1830 da icad edilen dinamo elektriğin kolaylıkla ve nisbeten ucuza istihsalini mümkün kılmıştır. İşte o tarihten itibaren elektrik kudreti insan elinde faydalı bir kudret şekli olmuş. Elektrik sanayii dünyayı kaplamış. Fen tarihinin (Elektrik devri) denilen yeni bir devir açılmıştır. Bir düşününüz, yalnız Edisonun keşiflerinin bugünkü iktısadî kıymeti 3 milyar İngiliz lirası tahmin edilmektedir. Bu itibarla Faradayla Woltun yanına Edisonu da getirebiliriz.

Sanayide, tatbikatta kullanılan elektrik kudreti başlıca su ((cazibevî) veya harurî membalardan elde edilir. Birincisi ikincisine nazaran ucuz ise de bu usulde de elektrik bedavaya malolmaz. Su kudretini elektrik kudretine tahvil için elde mevcud en randmanlı yol su türbinleridir. Bu halde su kudretile elektrik kudreti arasına bir de mihanikî kudret giriyor ki bu tahvilde mecburî olarak giren bu kudret şekli bizce lüzumsuzdur; fakat onlarsız elektrik istihsal edilemez. Bu yüzden su kudretinin çoğu, mihaniki (ve başlıca harurî) şekilde zayi olur. Kudretin bir şekilden diğer şekle tahvilinde zarurî olarak bir zayiat membaı var ki oda hararet kudretidir. Her tahvilde hararet zayiatı demirbaştır. Bu ziyana rağmen su kudretinden elektrik kudretinin istihsali gene ucuza maloluyor demektir. Çünkü suyu şelâlenin altından üstüne çıkaran güneş kudreti imdadımıza yetişiyor. Çünkü su kudretini membada mihanikî kudrete tahvil etsek, yani elektrik kudretine geçmek için hararet şeklindeki zayiatın bir miktar önüne geçmek istesek bu mihanikî kudreti ancak orada kullanabiliriz; nakli bize pek pahalıya malolur. Hele pek uzaklara nakli imkânsızdır. Gerçi Romanyalı mühendis Constantinesconun son zamanlarda meydana getirmiş olduğu su motörlerinden istifade edemiyorsak ta bu da bize pahalıya malolduğu gibi bu usulle de mihanikî kudret pek uzaklara nakledilemez. Bu satırları uzun uzadıya yazmaktan maksadım mihanikî ve harurî kudret şekline nazaran esasta pahalıya malolan elektrik kudretinin -nakil ve idare işi düşünülünce- gene ucuza malolduğunu söylemek içindir. Yalnız burada mühim bir mesele var ki o da elde edilecek elektriğe sarfedilecek yer bulmalı. Elektrik kudretinin kömürden, mayii mahrukattan istihsali şekline aşağıda geleceğiz.

SALİH MURAD

Avusturya Başbakanının Prag seyahati

Viyana 6 (A.A.) — Başbakanın Prag seyahatinin 16 ikincikânunda yapılacağı resmen bildirilmiştir.

Ceyhanda Adliyeyi soydular!

Ceyhanda; bayram gecelerinin hangisinde yapıldığı henüz tesbit edilememiş olan garib bir hırsızlık vak'ası yapılmıştır: Bir hırsız; hükûmet binasının icra dairesi odasının pencere camını kırmış, içeriye girmiş, oradan Müddeiumumilik odasına geçmiş ve vekil bulunan başkâtibin masasının çekmecesini açmış ve emanet olarak bırakılmış olan 60 lirayı, Adliyeye aid ilâm pullarını, masanın öteki gözünde bulunan dört tabancayı alarak kaçmıştır. Ceyhan polisi, özel bir önemi olan bu hâdisenin faillerini şiddetle araştırmaktadır. Adana Emniyet direktörü de, ayni vak'a üzerinde incelemeler yapmak için Ceyhana gitmiştir.

POLİSTE

CERH VAK'ALARI — 24 saat içinde olan yaralama vak'aları şunlardır:

Yeşildirekte Kimsesizler Yurdunda yatan Mustafa, evvelki gece saat 21 de ayni yurdda yatan Bolulu Mehmedi durup dururken başından yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu yakalanmıştır.

Emirgânda Reşidpaşa mahallesinde inekçi Simonun yanaşmalarından Yorgi ile Salih gece süt sağmak yüzünden kavga etmişler ve Yorgi elindeki bıçakla Salihi sol kolundan yaralamıştır. Salih tedavi altına alınmış, Yorgi yakalanmıştrı.

Karagümrükte Sarmaşıkta bir evde çalgı çalan Nuri, kendisine ücret verilmemesinden kızmış ve ev sahiblerile kavgaya başlamıştır. Kavga sonunda Nuri yüzünden yaralanmış, Kâmil adındaki ev sahibi de yakalanmıştır.

ZAVALLI ADAM VAPURDAN DÜŞEREK BOĞULDU — Evvelki akşam saat 20 de Fener iskelesinden kalkan 3 sayılı vapur sahilden 25 metro kadar açılınca bir bağrışma olmuş ve bir adam denize yuvarlanmıştır. Vapur durmuş ve projektörle denizi aramağa başlamıştır. Bütün araştırmalara rağmen adamcağız bulunmamış ve vak'adan polis haberdar edilmiştir. Polis denize düşen adam hakkında tahkikata başlamış ve bunun Çengelköylü Kafadas adında bir Musevi olduğunu öğrenmiştir. Kafadasın ayağı kayarak denize düştüğü anlaşılmıştır. Cesedi aranmaktadır.

POSTANEDEN CEKET ÇALAN HIRSIZ — Fındıklıda oturduğunu ve otomobil simsarlığı yaptığını söyliyen Hasan İbrahim isminde birisi, dün sabaha karşı saat 5 te Beyoğlu postanesine girmiş ve telgraf gişe memurunun duvarda asılı ceket ve yeleğini çalarak kaçmıştır. Vak'ayı gören postane bekçisi Receb hemen ardından fırlamış, fakat hırsızı yakalıyamamıştır. Nihayet Receb tabancasını çıkarıp ve imdad maksadile havaya bir el ateş etmiştir. Silâh sesini duyan polis devriyeleri hemen takibe çıkıp hırsızı yakalamışlardır.

BUGÜN DE BU..

Tatlı tarafından

Gazetecilerin dost hekimi doktor Hafız Cemalin dünkü Cumhuriyette, şeker hakkında yazmış olduğu vâkıfane makaleyi tatlı tatlı okurken, gerçekten elimizde bulunan şeker gibi bir nimetten lüzumu kadar istifade etmediğimizi ben de düşündüm.

Bir zamanlar, şeker bu memlekete yabancı ülkelerden gelir, lüks, pahalı bir meta sayılırdı. Sıhhî ve besleyici hassaları itibarile fizyolojik sefalete, verem, kemik ve kan zayıflığı gibi hastalıklara karşı en mükemmel bir silâh olan bu matası istediğimiz gibi bol kullanamaz, hastalarımıza yediremezdik. Cumhuriyet hükûmeti, yurdun dört muhtelif yerinde fabrikalar açmak suretile şekeri yerli metalar arasına koydu ve fiatını da ucuzlatarak, aşağı yukarı her keseye elverişli bir hale getirdi.

Buna rağmen, şeker istihlâkimizin artmadığını görüyoruz. Halbuki bu memleket, ötedenberi şekere, şekerli maddelere düşkündü. Briç bilmiyen dedelerimizle ninelerimiz, uzun kış gecelerinde helva söhbetleri tertib ederlerdi. Misafire en büyük ikram, mide ve sinirleri bozan kokteyiller değil, evlerde kaynamış nefis çevirmeler, reçeller, şurublardı. Genc, ihtiyar, herkesin yatağının başı ucunda bir kâse lohuk, küçük bir kavanoz akide şekeri bulunurdu.. Alaturka mutfak repertuarının tatlılara aid olan faslı dünyanın en zengini ve en seçkinidir.

Tatlı yeyip tatlı konuşmayı milli düsturların başında bulunduran bizlere ne oldu? Çoğumuz, yanlış bir vehme kapılarak, şekeri soframızdan sürgün ettik.

Ne imiş? Şeker semirtiyor, şeker hastalığı, damar katılığı, tansiyon fazlalığı yapıyormuş!. Boş lâkırdı!. Herşeyin fazlası muzırdır. Karakulak suyu bile çok içilirse şişkinlik verir. Fakat itidal ile kullanılırsa, şeker, vücudün içinde, bilhassa kış günü, hem kalorifer, hem de türlü hastalıklara karşı âdeta serum vazifesini görür.

Bundan başka, şeker istihlâkinin sosyal faydaları da vardır. Vücudün alkol ihtiyacını eşkerle tatmin etmek mümkündür. Âsabı bozmadan, mideyi ve karaciğeri zehirlemeden, iyi pişmiş bir kab tatlı ile mükemmel akşamcılık edilir.

Lehistanda bulunduğum sıralarda görürdüm; her istasyonda, büyük harflerle yazılı levhalar vardı: «Cukier krzépy»!.

Ben ilkin bunları köy, kasaba adları sandı idim de:

— Ayni adı taşıyan ne çok yer varmış!.

Diye şaştıydım. Meğer: «Şeker yarar!» demek olan bu ibare, Leh milletine tatlı bir ihtarmış!

Filhakika, orada şeker çok yerler. Bizim tahanhelvası bile Polonyada revacdadır. Ve onun için Lehistan ahalisi çok gürbüz, çok sıhhatlidir.

Şeker istihlâkine biz de biraz daha ehemmiyet versek ne iyi olacak! Eski helva söhbetlerini ihya edelim, demiyorum.. Zaten helvayı pişiren de, yiyen de kalmadı. Fakat tatlı yeyip, tatlı konuşmasını öğrensek, çay saatinde şerbet içsek, kokteyl vaktinde âlâ sakızlı çevirmeler yesek, sıhhat noktai nazarından da, ulusal ekonomi bakımından da hayırlı bir iş görmüş olurduk!.

Ercümend Ekrem TALU

Yaş meyva ihracı

Birçok memleketler elma ve portakallarımıza talib

Portakal ve mandalina ihracı mevsimi başlamıştır. Şimdiye kadar toplanan portakal ve mandalinalar kalite itibarile iyi olmadığı için ihrac edilememiştir.

Avrupada İtalyaya karşı zecrî tedbirlerin tatbiki yaş meyva ihracatımızı çoğaltmaktadır. Bu sene orta Avrupa bizden külliyetli miktarda yaş meyva istemektedir.

Bilhassa elma mahsulü bu sene çok iyi olmuş ve Avrupada büyük bir rağbet kazanmıştır. Bu suretle elma alarak bize müşteri olmağa başlıyan birçok firmalar portakal ve mandalinalarımızı da eskisinden daha fazla çekmeğe başlamışlardır. Bu hafta içinde yalnız Almanyaya 200 sandık elma gönderilmiştir. Norveçe nümune olarak dört sandık elma gönderilecektir.

Norveç şimdiye kadar bizden hiç yaş meyva almış değildi. Nümuneler iyi karşılanırsa elmalarımız için yeni ve iyi bir mahrec bulunmuş olacaktır.

Ebelerden nasıl vergi alınacak

Diyarbekir Ticaret Odası istanbul Ticaret Odasına müracaat ederek ebelerden ne şekilde vergi alınmakta olduğunu sormuştur. İstanbul Ticaret Odası da ebelerin, iradı gayrisafisinin yüzde yirmisini veren esnaf zümresinden olduğunu bildirmiştir.

Yazan : **Stefan Zweig** | **LEOPORELLA** | Çeviren : **E. Ekrem Talu**

Küçük roman : 9

Lâkin, ertesi gün, yemekten sonra henüz çalışma odasına çekilmişti ki, kapısı vuruldu. Nazarlarını gazetesinin üzerinden ayırıp:

— Giriniz! diye homurdandı.

Hemen arkasından, o sert ve sürtük, rüyasına giren o menfur ayak sesi kulağını tırmaladı. Crescencein sıska ve kapkara şeklinin üzerinde bir ölü kafasını hatırlatan kupkuru ve renksiz bir baş salınıyordu. İki büklüm yürüyen sefil mahlûkun, halının kenarına yaklaşınca durduğunu gören Baron o anda biraz merhamet duydu. Telâşını örtmek için, saf bir tavır takındı:

— Ey, Crescence! Söyle, ne var bakalım? dedi.

Lâkin sözlerine, istediği mültefit ve candan edayı verememişti. Arzusuna rağmen, hitabı haşin ve tekdiramiz görünüyordu.

Crescence kımıldamamıştı. Bakışları halının üzerine mıhlanmış gibiydi. Nihayet, ayağile yerden hızla birşey itiyormuş gibi, birdenbire kekeledi:

— Uşak beni koğdu.. Sizin öyle emrettiğinizi söylüyor..

Baron ayağa kalktı; çok mahcub vaziyetteydi. Onun için, şaşkın ve müphem bir tarzda cevab vermeğe, öteki hizmetçilerle uyuşmasını tavsiye etmeğe, hasılı aklından ne geçerse söylemeğe girişti. Fakat Crescence, bakışlarını yerden ayırmıyarak, öylece dimdik duruyordu. Bütün söylenen sözleri dinlemeden işitiyor, bir türlü gelmiyen tek bir kelime bekliyordu. Ve akıbet, Baron, bir hizmetçi parçasının önünde oynamak zilletini irtikâb ettiği rolden usanıp, iğrenip te sükût edince, kadın mırıldandı:

— Ben, sade, beni koğması için gerçekten uşağa emir verip vermediğinizi anlamak istiyordum.

Bu sözleri hırsla, şiddetle söylemişti Esasen sinirleri bozuk olan Baron bunları duyunca sarsılır gibi oldu. Bu bir tehdid miydi? Kendisine meydan mı okuyordu?. Birdenbire, Baronun içinde - ki korku, merhamet duyguları silindi. Haftalardanberi biriken kin ve nefret, bu işe mutlaka bir netice vermek arzusile o anda birleşti. Tevrını tamamile değiştirerek, bir zamanlar, memurluk hayatında edinmiş olduğu resmî soğukkanlılıkla, filhakika, evin idaresine tallûk eden bütün umur ve hususları uşağına terkeylemiş bulunduğunu teyid etti. Kendisine gelince, şahsan onun iyiliğini ister olduğu cihetle, vaziyeti düzeltmeğe çalışacaktı. Ancak, uşağa karşı fena muamele etmeğe bir daha kalkışacak oldu muydu, o zaman, maalesef hizmetinden mahrum olmağa mecbur kalacaktı. Ve bu son sözlerden sonra, bütün enerjisini bir araya toplayıp, herhangi bir lâübalilik veya ki gizli bir imanın tesiri altında kalmamak azmile, kendisini tehdid ediyor zehabında bulunduğu şahsın, meydan okurcasına yüzüne baktı.

Lâkin bu esnada Crescencein ona doğru teveccüh eden bakışı, yaralı bir hayvanınkinden farksızdı.

— Teşekkür ederim.. dedi. Gidiyorum.. Artık sizi taciz etmiyeceğim!

Ve, omuzları çökmüş, arkasına dönüp bakmadan, ağır ağır, ayaklarını sürüye sürüye, çıktı.

***

O akşam, Baron Operadan dönüş, yazı masasının üzerinden mektublarını almağa gittiğinde, orada dörtköşe, acayib bir nesne buldu.

Bu, köylü işi, tahta bir çekmeceydi. Kilidi yoktu; içinde bir deste banknotla beraber, Crescencein kendisinden almış olduğu ufaktefek eşya: Birkaç tane av kartı, iki tiyatro bileti, gümüş bir yüzük duruyordu. Bundan başka, gene Crescencein yirmi yıl önce çekilmiş ve magnezyumdan ürken gözlerinde, o gün o dadan çıktığı zamanki ayni yaralı hayvan bakışı sezilen bir de resim vardı.

Baron, biraz mütehayyir olarak, bu çekmeceyi geriye itti ve uşağı çağırıp, ahçı karıya aid eşyanın ne münasebetle masasının üzerine gelmiş olduğunu sordu.

Uşak, o saat, hasmını araştırmağa çıktı; kendisinden izahat alacaktı. Fakat Crescencei ne mutfakta bulabildi, ne de başka odada.

Ancak ertesi gün, kırk yaşlarında kadar tahmin edilen bir kadının, kendisini Tunaya atmış olduğu, zabıtadan haber alınıncadır ki, Leoporellanın nereye gittiğini soruşturmağa hacet kalmadı.

BİTTİ

Beşiktaşlıların Atinada yaptığı müsabakalar

En kuvvetli Yunan takımlarile yapılan maçların biri beraberlikle ikisi de birer sayı farkla ve mağlûbiyetle bitmiştir

Beşiktaş ve Apollon takımları bir arada

Üç müsabaka yapmak üzere Yunanistana giden Beşiktaş takımı evvelki gün şehrimize dönmüştür. Beşiktaş takımı Atinada yaptığı birinci maçta 2-2, ikinci maçta 2-1, son maçta da 3-2 mağlûb olmuştur. Atinanın en kuvvetli takımı olan Panatinaikosla yapılan maçın ilk devresi Beşiktaşın büyük hakimiyeti altında geçmiş, birçok fırsatlara rağmen tek bir sayı bile yapılamamıştır.

İkinci devrenin hemen üçüncü dakikasında Yunan sağiçi hiç beklenmedik bir zamanda ilk golü yapmıştır. Dört dakika sonra Bambinodan güzel bir pas alan Şeref beraberlik sayısını yapmıştır. Zaman zaman müsavat arzeden oyun ekseriyetle Beşiktaşın hakimiyeti ve hücumlarile geçmiştir.

Oyunun sonuna dört dakika kala Yunan sağ açığı kale yakınlarından çektiği bir şütle galibiyet sayısını yapmış, oyun bu suretle 2-1 Beşiktaşın mağlûbiyetile neticelenmiştir.

Beşiktaş - Olimpiyakoy maçı

Pire şampiyonu Olimpiyakosla yapılacak son maç ta Atinada oynanmıştır. Bu müsabakanın başlangıcı bir gün evvelki maça nazaran çok daha şüratli olmuştur. İki taraf ta azamî kuvvet sarfediyor, mutlaka iyi bir netice için çalışıyordu. İlk devrenin ortalarına doğru muntazam paslarla yürüyen Beşiktaş sağiçi Hakkıdan güzel bir pas alan Şeref kuvvetli bir şütle ilk sayıyı yapmıştır. Çok sert oynamağa başlıyan Olimpiyakos devrenin sonlarına doğru büyük bir gayret sarfetmeğe başlamış, bu hücumların birinde sağiçleri beraberlik sayısını yapmıştır.

İkinci devre rüzgârla beraber oynamağa başlıyan Beşiktaş takımı kuvvetli hücumlar yapmağa başlamıştır. Bambinodan güzel bir pas alan Hakkı 20 inci dakikada ikinci golü yapmıştır. Bu sayıdan sonra Olimpiyakos hücum hattı cidden tehlikeli olmağa başlamıştır. Beş dakika içinde iki gol yaparak mağlûb vaziyetten birdenbire galib mevkiine geçmiştir. Oyunun son yirmi dakikası iki tarafın büyük gayretine rağmen neticeyi değiştirmemiştir. Beşiktaş üçüncü ve son maçı da bu suretle 3-2 kaybetmiştir.

Yapılacak sokak koşuları

İstanbul Atletizm heyeti kış idmanları için geniş bir program hazırlamıştır. Kış programının mühim bir kısmını kroskantriler teşkil etmektedir. Kânunusani, şubat, mart aylarında yapılacak koşuların dördü umuma açık olacaktır. 29 mart pazar günü de İstanbul kroskantri şampiyonası yapılacaktır. Müsabaka yerleri, Şişli, Kadıköy, Veliefendi, Heybeliada ve Taksim stadı olarak tesbit edilmiştir.

Birinci müsabaka 26 kânunusanide yapılacaktır.

Muktelif kroskantrilerin mesafeleri 3000, ilâ 5000 metro olarak kabul edilmiştir.

Yeni güreşçiler

Güreş Federasyonu tarafından alaturka güreşçileri tetkik için İzmire gönderilen millî güreş takımı kaptanı Galatasaraylı Nuri birçok alaturka güreşçileri gözden geçirmiştir. Bunların içinde bilhassa yarı ağırda Ahmed isminde mühim bir alaturkacı nazarı dikkati celbetmektedir. 56 kilodan 72 kiloya kadar çok sağlam ve mükemmel vücudlu alaturkacılardan büyük istifadeler edileceği ümid edilmektedir.

Yarın şehrimize dönecek olan Nuri, İzmir tetkikleri neticelerini Güreş Federasyonuna bildirecektir.

Macar takımı gitti

Şehrimizde üç muhtelif maç yapan Macar profesyonel Uypeşt takımı dün akşamki konvansiyonelle Peşteye hareket etmiştir.

Macar takımına burada iki maç daha yapması teklif edilmişse de Macarlar bu müsabakalar için 1200 lira istemişlerdir. Bu fiat çok görüldüğünden teklif müspet şekilde neticelenmemiştir.

Futbolun cilvelerinden

Bir hafta evvel Arsenali 5-4 mağlûb eden İngiltere lik şampiyonasının başında giden Sanderland takımı likte en sonra olan Aston Villaya 3-1 mağlûb olmuştur. Sanderland 35,000 kişi önünde ve kendi sahasında bu mevsim ilk defa mağlûb olmuştur.

Aston Villa ilk devreyi 1-0 galib bitirmiş, ikinci devrede iki gol daha atarak oyunu 3-1 kazanmıştır. Likte büyük sarsıntılar geçiren Aston Villa geçenlerde bir ay zarfında 18,000 liraya beş oyuncu satın alan en zengin bir kulübdür.

Bir istifa

Vazifem icabı işlerimin çokluğuna binaen zaten muntazaman devama imkân bulamadığım Galatasaray kulübü ikinci reisliğile azalığından istifa ettim. Keyfiyetin muhterem gazetenizin yarınki nüshasında neşrini dilerim.

Zingal Sirketi Genel Direktörü
Tevfik Ali Çınar

Ayvalıkta bir spor sahası yapılıyor

Ayvalık (Özel) — 1931 yılında mıntaka futbol şampiyonu olabilecek kadar yükselen ve değerli bisikletçilerle atletler yetiştiren Ayvalık spor muhiti, sahasızlık yüzünden yavaş yavaş tedenniye yüztutuyordu.

Spor işine çok önem veren ilçebayımız bir saha meydana getirilmesi işini ele alarak bu ihtiyaca da karşılık vermiş bulunuyor.

Alanın tesviyei türabiyesi tamamlanmaktadır. Ayvalıklı sporcular içine girmekte oldukları yeni yılda tribünleri, soyunma ve yıkanma yerlerile mükemmel bir stada kavuşmuş bulunacaklardır.

Pariste tehlikeli mektublar

[illegible] bazıla[illegible] [illegible]edikleri insanlara patlayıcı mektublar gönderip onları yaralamıya çalışmaları bir moda haline gelmiştir.

Son günlerde gittikçe fazlalaşan bu gibi vak'alar üzerine Paris postaneleri dikkat ve ihtiyat göstermeğe başlamışlar ve bu çeşid mektublardan hemen hepsini varacakları yere gitmeden ele geçirmişlerdir.

Resimde bu mektublardan birinin Paris Emniyet Direktörlüğü laboratuarında patlatıldığını görüyorsunuz.

Beyaz peynir istihsali arttı

Ecnebi memleketlere mal gönderilecek

Son zamanlarda memleketimizde beyaz peynir istihsalâtı çok artmıştır. Bu münasebetle peynirlerimizi haricde de satmak için Türkofis teşebbüslere girişmiş ve bu meyanda haricdeki şubelerine o memleketlerde peynir satışını temin için tetkikatta bulunmalarını bildirmiştir.

Bunun üzerine birçok şubelerden enteresan cevablar gelmiş ve bu arada Londra Türkofisi bu iş için ümid verici bir malûmat göndermiştir.

Bu malûmata göre geçen ay zarfında Londrada beş milyon liralık beyaz peynir satılmıştır. Bu büyük istihlâkten bizim de istifade edebilmemiz pek mümkündür.

Mis Türkiye 1936?

İngiliz gazetelerinde resmi çıkan bir Türk kadını

Mis Türkiye 1936 diye İngiliz gazetelerine resmi giren Türk kadını

İngiliz gazetelerinden Daily Express «Peçe ve çarşaf devri geçti» serlevhası altında şu yukarıki resmi neşrederek «bir İsviçre dağ sporları yerindeki kayak eğlencelerine iştirak eden bu genc kız, asrî bir Türk kızıdır. Resimde gördüğünüz veçhile Türk kadınları çarşaf ve peçeden, evde hapsolup oturmaktan kurtulduktan sonra gerek ruhan ve gerekse kıyafet noktasından tamamile modernleşmişlerdir.» diyor. Diğer bir İngiliz gazetesi «Daily Herald» ise «Mis Türkiye: 1936» serlevhasile ayni resmi basarak: «Sen Moritz'te kayak sporları yapmağa gelmiş olan şu sevimli Türk kızına ve onun şık, pratik spor elbisesine bakın.. Esrarlı harem hayatından, peçe ve çarşaftan kurtuldukları henüz pek uzak olmadığına göre ne çabuk asrileşmiş olduklarını düşünün!» mütaleasında bulunuyor.

Resim, vaktile İstanbulda iken Suriyeye giden ve oradan da Parise geçmis olan Bayan (B. B.) ye pek benziyor. Daily Herald resmin sahibi için «Mis Türkiye 1936» serlevhasını koymakla beraber altında güzellik müsabakası meselesine temas etmemiş olduğundan, esasen bizde iki senedir de güzellik müsabakası yapılmadığından, İngiliz gazetesi bu serlevha ile «1936 daki Türk kızı» demek istemiştir, zannediyoruz.

Hava tehlikesini bilen üyeler

Ankara 6 (A.A.) — Hava tehlikesini bilen üyeler listesi:

10707-10708 Adnan Selân Bayan A. Selân Ankara Sümer Bank 96, 10709 Aziz Vamık İsvan 72, 10710-10711 Abdullah Naci Akbay Bayan N. Akbay 84, 10712-10713 Abdülvehab Kocaemmi ve Bayan Kocaemmi 84, 10714-10715 Abdullah Okyay ve Bayan D. Okyay 84, 10716-10717 Asım Turgut Bayan A. Turgut 96, 10718 Naci Enis 42, 10719 A. Esad 72, 10720 Fikri Hayrullah 42, 10721 Fikri Adnay 42, 10722 Fuad Güneş 54, 10723 Hakkı Yeniay 48, 10724 Hasan Şuşut 54, 10725-10726 Haşim Sanver Bayan H. Sanver 96, 10727 Hüseyin Uluğ 42, 10728 İsmail Hüsrev 48, 10729-10730 Kemal Erimtan ve Bayan Erimtan 96, 10731 Muazzez Tlabar 60, 10732 Münir Erhan 60, 10733 Münib Ürküplü 72, 10734 S. Nihad 72, 10735-10736-10737 Nurullah Sümer Bayan F. Sümer Bayan Melike Nur Sümer 144, 10738-10739-10740-10741 Osman Güver Bayan N. Güver, Nevhis Göver, İnel Göver 170,40, 10742 - 10743 Reşad Bener Bayan R. Bener 96, 10744 Refik Cemal 42, 10745-10746 Sefa Apaydın Bayan S. Apaydın 120.

4 gün çölde çarpışan kayıb tayyareci!

Binbir müşkülâtla hayatlarını kurtarabildiler

Saint - Exupery ve arkadaşı

Fransız tayyarecilerinden Saint - Exupéry ile Provst Paris - Saigon seferi yapmak üzere 29 kânunuevvel tarihinde tayyare ile yola çıkmışlardı. O gündenberi izleri kaybolan ve bir kazaya kurban gittiklerine hükmedilen iki tayyareci, dört gün çöllerde dolaştıktan sonra, nihayet kânunusaninin üçünde Kahireye ulaşmışlardır. Çölde tesadüf ettikleri bir kervan sayesinde canlarını kurtaran tayyarecilerden Saint - Exupéry, başlarından geçen macerayı şöyle anlatmıştır:

«— Pazar günü akşamı saat 23 te Bingaziden hareket ettik. Karanlık bir geceydi. Bingazi tayyare istasyonuna geldiğimiz zaman hafif bir ışık saçmakta olan ay, oradan havalandığımız sırada kaybolmuştu.

Trablusla Nil vadisi arasındaki mesafeyi aşmış bulunmamız icab edecek kadar zaman olmuştu. Aşağı doğru inmeğe başladım. Fakat bulutlar çok alçak olduğu için etrafı göremiyordum. Saatte 250 kilometro süratle zemine çarptık. Müsademe çok şiddetli oldu. Fakat biz salimen yakayı kurtarmıştık.

Sabahleyin, şafak söktüğü vakit, göz alabildiğine uzanan sahranın ortasında bulunduğumuzu gördük. Yanımızda ne yiyecek, ne de içecek vardı. Yola çıktık ve akşamın altısına kadar yürüdük, susuzluktan ölüyorduk.

İkinci gün, bez parçalarile, gece yağan çiğleri toplıyarak su yerine içtik. Üçüncü gün, bu işi tayyarenin iç lâstiği ile yaptık ve epiyce su biriktirdik. O gün, paraşütlerimizi yanımıza alarak şimali garbi istikametinde ilerlemeğe başladık.

Çölde, mütemadiyen serablarla karşılaşıyorduk. Bizi aramağa çıkan tayyarelerin başımızın üstünden uçup gittiklerini gördük, fakat onlar bizi göremediler.

Akşam olunca, paraşütleri keserek yere yaydık. O gece, soğuktan dehşetli sıkıntı çektik. Geceyi uykusuz geçirdikten sonra, dördüncü günü sabahı, paraşütlerin üzerinde bir damla bile rutubetten eser yoktu. Bütün cesaretimiz kırılmuştu. Yeis içinde tekrar yola çıktık. Yürümüyor, sürünüyorduk. Her iki yüz adımda bir durup dinleniyorduk.

Birdenbire karşımıza ağaçlar çıktı. O kadar çok serabla karşılaşmıştık ki bunların hakikî ağaç olduğuna bir türlü inanamıyorduk. Nihayet bir vahada bulunduğumuzu gördük. Meğer bir kervana etsadüf etmişiz. Halimize acıyan kervancılar bize kovalarla su getirdiler, kana kana içtik. Kuruyan boğazlarımız, suyu yutamıyor, adeta geri itiyordu.

İşte bu sayede kurtulmuş bulunuyoruz. Kahireye geceyarısı geldik. Otelin kapıcıları, bizi parça parça esvablarımız, darmadağın saç, sakalımızla görünce dilenci zannederek içeri sokmak istemediler. Fakat ismimizi söyleyince büyük bir telâşla karşılandık.»

Karnaval hazırlıkları

Yeni senenin girmesile beraber Almanyada karnaval şenlikleri de yapılmıya başlanmıştır. İşte Maing şehrindeki ilk gösterilerden bir safha..

DÜNE NAZARAN NASIL YAŞIYORUZ?

Kitabcının ithamı ağır: «Eskiye nazaran hemen hiç okumuyoruz!»

Genclik okumaktadır. Fakat müellifler istenilen eserleri vermemekte devam ederlerse kendi eserlerini kendileri okuyacaklardır

Ankara caddesinde bir kitabcı dükkânı

Perşembe gazetesi ve Sühulet kütübhanesi sahibi Semih Lûtfiye soruyorum:

— Eskiye nazaran nasıl okuyoruz çok mu, az mı?. Herhalde çok olmalı; memlekette okur yazar çoğaldı. Ümmî kalmadı. Gencliğin büyük bir kısmı yüksek tahsil yapıyor. Ve okumak bu devirde hayatımıza girmiş olan ihtiyacların en başında bulunmalı. Siz ki uzun senelerden beri basım ve neşir işlerile meşgulsünüz. Herhalde bu suali me cevab verebilirsiniz..

Mesleğindeki tecrübelerine çok itimad ettiğim Semih Lûtfi biran düşünmeden:

— Eskiye nazaran hemen hiç okumuyoruz, dedi, okumak zevki çok azalmıştır.

— Eskiden hangi sınıftaki ve hangi yaştaki insanlar okurlardı?

— Eskiden her yaşta ve her sınıf halkta okumak arzusu vardı. O zamanlarda ben caketini rehin bırakıp kitab alan kariler gördüm. Fakat şimdi nedense halk eğlence ve sinemaya daha düşkün oldu.

— Demek kitab alanlar kalmadı?

— Mümkün mü?.. Elbet kitab alan müşteri vardır. Hiç müşteri olmasaydı bütün kütübhanelerin kapanması lâzım dı.

— Şimdi en fazla kitab okuyanlar kimlerdir?

— Bu da pek belli değil. Şu sınıf fazla kitab alıyor, bu sınıf fazla kitab alıyor, diyemeyiz. Hatta, meselâ gencler şu kitabı okurlar, yaşlılar bu kitabı okurlar. Orta yaşlılar şunu; diye bir tasnif yapmak imkânı yoktur. Bakarsınız bir yaşlı ve muhterem zat gelir. Çok hissî ve âşıkane bir roman alır, çıkar gider. Hulyalı bakışlı genc bir kız makineye aid fennî bir kitab ister. Orta yaşlı bir kadın bir felsefe kitabı, ahçı çırağı zannettiğiniz basit kılıklı biri Yunus Emreyi alır.

— Sizden en fazla hangi yaşta insanların okuduğunu öğrenmek isterdim.

— Her yaştan kari vardır. Yalnız pek yaşlılar değil. Çünkü onların istedikleri kitablar kalmamıştır.

— Gencler için de okumuyor deniliyor, bu doğru mudur?

— Matlub olduğu kadar okumuyorlar. Fakat gene en çok okuyan onlardır ve büyük bir memnuniyetle görüyoruz ki gencler ekseriya ilmî eserleri okuyorlar. Yalnız ortada bir mesele var ki o da halkın, az, pek az okumasıdır.

— Belki insanlar maişet derdine düşmüştür de onun için kitab okuyamıyordur?

— Hayır, zannetmem. Sinema müşterilerine baktığımız zaman kitabcı dükkânlarının müşterilerinin yalnız maişet derdi yüzünden azaldığına hükmetmek elden gelmiyor. Hangi eğlence yerine gitseniz müthiş dolu..

— O halde sizce neden kitabcı dükkânlarının müşterisi azalmıştır?

— Buna üç sebeb var!

1 — Sizin söylediğiniz gibi maişet güçleşmiştir. Ancak, yiyecek, içecek tedarik eden bir sınıf ister istemez kitab okumak zevkinden kendini mahrum ediyor.

2 — Bir kısım okuyucu, okunmağa değer eser bulamadığı için okumuyor.

3 — Hayat şeraiti birçok kimselerin zevk tarzını değiştirdi. Eskiden boş vakitlerini kitablar arasında geçirenler şimdi gün geçtikçe çoğalan sinema, tiyatro, gazino ve ilâh gibi eğlence yerlerine dadandılar.

Yalnız, şunu işaret etmek isterim. Bu üç sebebden en mühimmi ikincisidir. Yani bizde halkın istediği eserler verilmediği için okuyanlar azalmaktadır. Arada bir, bir kitabın fevkalâde çok rağbet bulması buna en büyük bir delil oluyor.

— Halkın istediği eser sizce nedir?..

— Bunu keşfetmek müelliflerin işidir. Eğer halkın zevkini anlamamakta devam ederlerse çok yakın bir mazide kendi eserlerini yalnız kendileri okuyacaklardır. Yalnız birşey vardır: Bizde kıtlaşan okumak zevkini artırmak için bir fedakârlık lâzımdır. Bu fedakârlık ta bu nevi eserlerin neşrinde zararı göze almaktır. Kültür Bakanlığı harf inkılâbındanberi ilmî ve özlü eserler basacak tâbilere yardım etmek kararını vermiştir. Fakat maalesef senelerdenberi bu hayırlı karar bilfiil tatbik edilememiştir. Ve yalnız birkaç tâbiin menfaatlerini semizletmiştir. Bundan mes'ul olan Talim ve Terbiye heyetidir. Birçok aylardanberi muhtelif gazeteler ve mecmualarda bu hususta yazılan itham edici birçok makaleleri tekzibe bile yanaşmıyan bu heyet kendisine yollanılan eserleri yüzdeyüz bir bitaraflıkla seçmiştir, diyemeyiz. Ben kendi hesabıma Kültür Bakanlığına neşredilmek üzere birkaç kıymetli eser ve istida yolladım. Bir senedir bir cevab alamadım. Herhalde eser, içlerinde samimî bir dostum bulunmıyan Talim ve Terbiye heyetine havale edilmiş olacak!... Kültür Bakanlığı ciddî mesaiyi biraz daha fazla himaye etseydi, neşriyat bugünkü vaziyette bulunmazdı. Ve neşriyat daha verimli bir sahaya girince de halk arasında okuyanlar ziyadeleşir ve kitabcıların ekserisi müşterisiz kalmazdı.

Biran susuyor. Sonra yavaş yavaş başını sallıyarak:

— Halkın eskisinden çok daha münevver olduğu, memleketimizde, içimizde ümmî kalmadığı bu devirde okuyanın azalmış olması anlaşılmaz bir muammadır... Evet eskiye nazaran okumuyoruz.»

Odada masada bir yazı yazmakla meşgul olan genc bir muharrir omuzlarını silkerek:

— Neden okuyalım? Okumakla ne elde ediliyor ki, hayat okumakla kazanılmıyor ki! diye içini çekti.

SUAD DERVİŞ

Amerikan donanmasının manevraları

Nevyork 6 (A.A.) — 150 harb gemisile 400 uçak, Kaliforniyadaki San Pedro üssü bahrisinde toplanmıştır. Bunlar, mühim manevralar yapacaklardır. Bu hususta büyük bir ketumiyet gösterilmektedir.

Lehistanda kesilen telefon telleri

Varşova 6 (A.A.) — Doğu Galiçyasındaki Satnislavda üç yerde telefon telleri kesilmiştir. Bunun üzerine, evvelce yasak edilen O. U. N. Ukrayna tethiş teşkilâtının ileri gelen azasından Lukpmskiel isminde biri tevkif edilmiştir.

Yeni bir İngiliz torpitosu sakatlandı

Londra 6 (A.A.) — İlk tecrübelerini yapmak üzere cumartesi günü Barrow limanından çıkmakta olan «Riffin» torpitosu bir romorkörle çarpışmış ve sakatlanmıştır.

Mısır sularında düşen tayyare

İskenderiye 6 (A.A.) — City of Khartoum deniz tayyaresinin enkazı, su yüzüne çıkarılmıştır. Tayyareden posta ile koliler çıkarılmış olup aid oldukları kimselere tevzi edilecektir.

Almanyada kış yardım teşkilâtı

Berlin 6 (A.A.) — 1,400,000 den fazla eski muharib ve harbde ölenlerin yetimleri dün kış yardım teşkilâtına iane vermişlerdir.

Dünyada Neler oluyor?

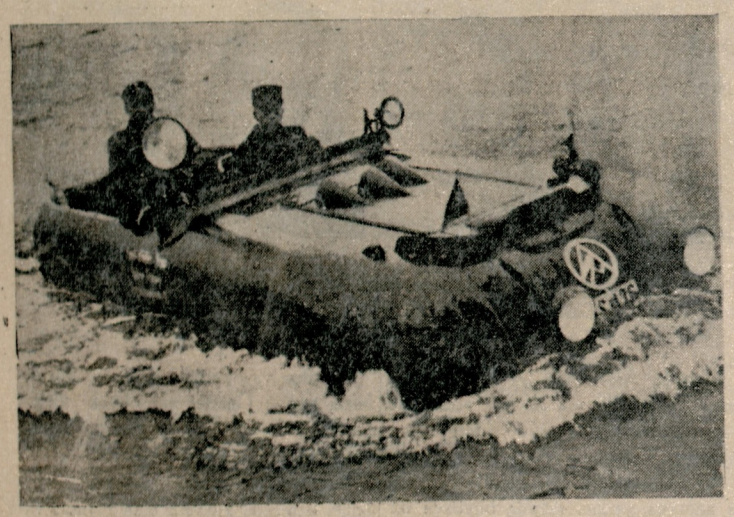

Hem denizde hem karada yürüyen bir otomobil.. Karada saatte 120 ve sakin sularda 25 kilometro gitmektedir. Bir Alman mühendisi bunu alümin - yomdan vücude getirmiştir. Yapılan tecrübeler iyi neticeler vermiştir. Bütün dünya âlimleri ötedenberi hem karada hem suda yürüyen harb arabaları yapmak için çalıştıklarından bu tecrübelerin hemen tanklar ve zırhlı otomobillere tatbik edilmek istenileceğine şüphe yoktur.

Berlinde yapılacak 1936 olimpiyad - larına iştirak edecek buz üzerinde kayan sporcular arasında yapılan bir müsabakada delikanlılardan 16 yaşında Robin Lec ve genc kızlardan Maribel Winson birinciliği kazanmışlardır. Her ikisini mükâfat olarak aldıkları kupa - ları ellerinde olarak görüyorsunuz.

Amerika kadınları son günlerde ağız - larını ölçmek merakına düşmüşler. Dudaklarına fazlaca ruj sürüp resimdeki gibi milimetre taksimatını havi mukavva bir cetvel üzerine ağızlarını tatbik ederek büyüklük, küçüklük, genişlik ve darlığını anlıyorlar. Sinema yıldızı Dorothy Leeyi bu tecrübeyi yaparken görüyorsunuz.

Kaliforniyadaki «Aslanlar bahçesi» dünyanın her çeşid aslan cinslerini içerisinde barındıran bir yerdir. Sinema stüdyolarına ve cambazhanelere terbiyeli aslanlar yetiştirir. Aslanlar orada sade yiyip içmekle vakit geçirmezler. Ayni zamanda talim ve terbiye de görürler. Resimde genc aslanların yerden epeyce yüksek olarak asılmış eski otomobil tekerleklerini ısırıp oynadıklarını görüyorsunuz. Bu tertibatı müessese onlara sabah jimnastiği yaptırmak için vücude getirmiştir.

Şık kadınların hulyalarından biri daha hakikat oldu. Cinsi lâtif mensubları güzelliği kat'iyyen sevmezler. Çünkü onunla ihtiyar göründüklerine kanidirler. Son senelerde tecrübeleri yapılmakta olan gözün içine takma gözlükler nihayet pratik sahaya da girdi. İşte yukarıda görünmez gözlük camının temizlenip gözlere nasıl yerleştirildiğini ve bunlar takıldıktan sonra gözde olup olmadıklarının kat'iyyen farkına varılmadığını görüyorsunuz.

Tibette rahib namzedleri tahsil hayatına pek erken atılırlar. Resimde gördüğünüz çocuklardan bir kısmının o - kuma yaşına girdiklerine kimse inanmaz. Fakat belki yaşları fazladır da göstermiyorlar.

Son zamanlarda Asyanın ortasındaki çöllerde seyahat eden bir İngiliz gazetesinin muharriri oradan mühim vesikalar ve malûmatla dönmüştür. Gördüğünüz resim bunların arasında en mühimmidir. Bu adam Tibetli bir buda rahibidir. Dağlar arasında «cennetin taraçası» ismini verdiği küçük bir mabedde tam 48 senedir yalnız başına o - turmakta ve kendisini ziyarete gelen - lerle dahi tek kelime konuşmamakta, sorulan suallere yalnız kaşile gözile cevab vermektedir. Yemesine içmesine aid erzak ve levazım rahiblerin merkez heyetinden gönderilmektedir.

Resmi görünce bu adamların çıldırmış olduklarını zannetmeyin. Bunlar Londradaki Saint-Pauls kilisesinin adamlarıdır. Ellerindeki çanlarla her sene dini merasimde ve millî törenlerde Saint-Pauls kilisesinin iki ton ağırlığındaki çanının hangi ahenkler üzerine çalınacağını tesbit ederler. İşte kendilerini vazife başında görüyorsunuz.

Ingiliz Bahriyesinin kuvveti

Amiral Beatty

Donanmaya 150 milyon İnigliz lirası sarfını istiyor

Gaye şu: Hiçbir hükûmet İngiliz donanmasının tesir ve satvetine ehemmiyet vermemezlik edememelidir.

INGILIZ DONANMASI SABIK BAŞKUMANDANININ ÇOK ŞAYANI DIKKAT BIR YAZISI

[*Türkiyede neşri hakkı Cumhuriyete aiddir*]

Hükûmetin «müdafaa kuvvetlerinin tensik edileceği ve modernleştirileceği» yolundaki son beyanatı, Britanya bahriyesi için nasıl pratik neticeler verecektir?

İngiliz bahriyesinin harb zamanındaki rolü, müttefik devletlere aid gemilerin serbestçe sefer edebilmelerini ve ayni zamanda düşman milletlerin abluka edilmesini temin maksadile bahrî üstünlüğü sağlamak ve muhafaza etmektir. Bu gayeye, gerek bir deniz muharebesinde zafer kazanmak suretile, gerek hiç harbe bile girişilmeden bir kere irişildi mi, uzak deniz yollarından gelen gıda maddeleri, iptidaî maddeler ve mühimmat, hedefe, fasılasız ulaşacak; askerî kuvvetler ve hava kuvvetleri, sevkulceyş vaziyeti lüzum gösterdikçe faaliyete geçebilecekler ve düş - manlar, nihayet barış müzakeresine gi - rişmeğe mecbur kalacak şekilde tedricen zâfa uğrıyacaklardır.

Şu halde, harb zamanında, bahrî üstünlük, Britanya milletinin ve İmparatorluğunun varlığı namına kat'î bir zaruret, herhangi düşmana karşı kullanılacak korkunc bir silâh ve barışı, ekonomik veya askerî zecrî tedbirler vasıtasile korumağa matuf bir müşterek emniyet projesinin en esaslı unsurudur.

Netice itibarile, hiç bir hükûmet, İngiliz bahriyesinin tesiri meselesini ikinci plânda bırakmağa cesaret edemez ve son zamanlarda, bu nokta hakkında bazı şüphelere düşüldüğü için, İngiliz bahriyesinin baştanbaşa tensiki, bugün acil bir zaruret haline gelmiştir.

Böyle bir tensik için ne lâzımdır?

Bahriye üç unsurdan terekküb eder. Muharebe filosu, kruvazör filosu ve küçük gemiler filotillâsı. Bizim muharebe filomuz on iki zırlhıdan ve üç muharebe kruvazöründen mürekkebdir. Bunlara, tabiî, daha az tonajlı şu kadar kruvazör, küçük gemiler filotillâsına mensub şu unsurlar, ve vaziyetin icabına göre şu kadar tayyare gemisi ilâve edilecektir. Bu on beş gemiden ancak üçü, harbden sonra inşa edilmiştir. Birkaç tanesi, amma yalnız birkaç tanesi, hava hücumlarına ve deniz torpillerine karşı daha iyi mukavemette bulunmak üzere tadil olunmuştur.

Kruvazör mevcudumuz, muhtelif cins 51 kruvazörden ve halihazırda inşa edilmekte bulunan 10 gemiden mürekkebdir. Bunların yarısı yahud yarısına yakın kısmı, harbden önce ve harb esnasında yapılmış olduğu için on beş yaşından daha yaşlı, yani köhne, taarruz bakımından teçhizatı, ve muhafaza tertibatı noksan, bugün elde edilen sürat derecelerine nisbetle yolsuz gemilerdir.

Ancak sekiz tane tayyare nakliye gemimiz vardır. Halbuki tayyarenin, deniz muharebelerinde, gittikçe artan bir ehemmiyet almakta olduğu bir devirdeyiz.

Hafif filotillâmız 161 torpido ve kolbaşile inşa edilmekte olan yirmi altı torpitodan ve 51 mevcuddan başka dokuz tanesi inşa edilmekte olan denizaltı gemi - sinden mürekkebdir.

Bunların yarısı, gene Büyük Harb çağdaşı, kırkı antika, tonajları ancak 760 ile 905 arasıdır. Denizaltı gemilerinin çoğu harbden sonra yapılmıştır. Bütün bu gemiler için, 91,000 nefere ve yeni gemileri teçhiz, harb esnasındaki zayiatı telâfi etmek üzere de 60,000 ihtiyat efrada ihtiyac vardır.

Şimdiki vaziyetimizi, 1914 teki ile kıyas edecek olursak, başlıca muharebe gemilerimizin 69 dan 15 e, kruvazörlerimizin 108 den 57 ye, hafif gemilerimizin 216 dan 161 e ve denizaltı gemilerimizin 74 ten 51 e düştüğünü görürüz. Gemilerimizin mecmu tonajı, 1914 te 2 milyonu biraz geçiyordu. Bugün, onun hemen yarısına inmiştir. Bundan maada, müretteba ve ihtiyatımız da 300,000 den 150,000 e inmiştir.

Deniz tayyareciliğimizin bulunduğu fena vaziyet te bundan pek az farklıdır. Bütün İngiliz müstemlekelerine serpiştirilmiş topu topu on üç filotillâmız var. Maltada ve Cebelitarıkta bulunan sahil müdafaa vesaitimiz, bu hayatî sevkulceyş noktalarını modern mikyaslara göre sevkedilen bir taarruz hareketine karşı müessir bir surette müdafaa etmekten âcizdir. Singapurdaki Uzakşark hava üssü ikmal edilinciye kadar, İngiltere, dünyanın bu kısmındaki menfaatlerini gerçekten müdafaa etmek kabiliyetinden mahrumdur.

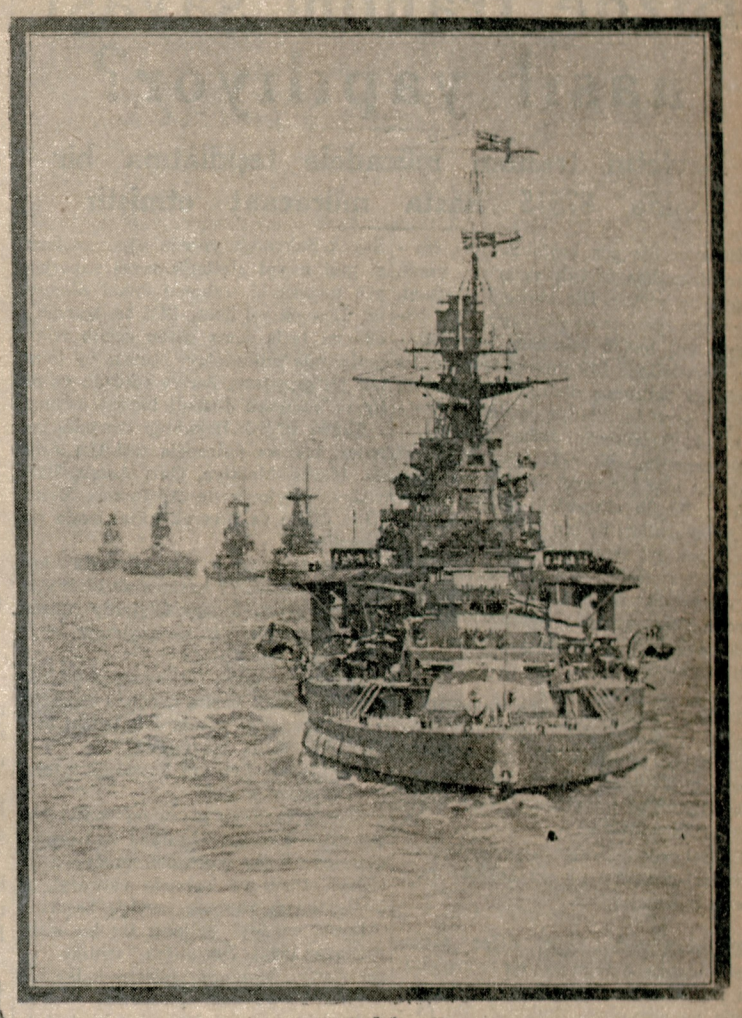

Ingiliz drilnotları

Bütün bunlar, birinci derecede müdafaa hattımızı teşkil eden filomuzun tensika nekadar muhtac olduğunu kâfi miktarda sarahatle göstermektedir.

Ne yapmalıyız?

Herşeyden evvel, deniz sevkulceyşi dediğimiz bütün o çapraşık mimarinin temelini teşkil eden muharebe filosunu takviye etmek (yani drednotları artırmak) lâzımdır. Bu filo, bir düşmanın yenemiyeceği hatta hücuma cesaret edemiyeceği kadar fazla kuvvetli olmalıdır. İmza etmiş bulunduğumuz muahedeleden dolayı, halihazırda, yeni büyük zırhlı yapmamız imkânsızdır. Fakat, mevcud gemilerimizi tadil edebilir, modernleştirebilir, yahud feshederek yerlerine yenilerini koyabiliriz. Hiç olmazsa hepsi yirmi yaşından daha köhne olan büyük harb gemilerimizin en eskilerinden beşini ve iki üç harb kruvazörünü çoktanberi bu şekle koymalıydık. Tabiidir ki, bugünkü deniz konferansları esnasında bir anlaşma imkân bulunamıyacak olursa, bundan daha büyük br inşaat programı tasarlamak zarureti hasıl olacaktır.

Kruvazörlerimizin, kendilerinden beklenen hizmeti yapmak hususundaki kabiliyetsizlikleri acınacak derecededir, çünkü harb zamanında, bunlar muharebe filosunun gözü olacak, dünyanın her noktasında İngiliz ticarî menfaatlerini korumaları, muhafız vazifesi görmeleri ve düşman gemilerini kovalamaları icab edecektir. Müşterek emniyeti sağlamağa matuf askerî zecrî tedbirlerden mütevellid faaliyetlerin büyük bir kısmını yapmağa memur olacak onlardır. Bu hususta da, kruvazör, inşaat programımız, deniz anlaşmaları dolayısile büyük bir engel karşısında bulunuyor. Halbuki, bu sahadaki ihtiyacımız acildir. Bugün elimizde mevcud kruvazör sayısına nazaran yüzde elli nisbetinde fazla kruvazör kuvveti, bütün ihtiyaclarımıza ancak kâfi gelebileceği halde, halihazırda kullanılmakta olan gemilerin yarısı ve hususile sürati saatte 30 milden aşağı ve yaşı 15 ten fazla olanlar, hurda demir fiatına satılmaktan başka işe yaramaz.

Yaşları kemale ermiş gemilerin yerine konulmak üzere en az 110 muhrib ve filotillâ lideri inşasına başlamak ve en eski denizaltı gemileri için de ayni şekilde hareket etmek lâzımdır.

Deniz tayyarelerini de yüzde elli nisbetinde artırmak, yani yarım düzine yeni filotillâ teşkil etmek şarttı..

Deniz konferansında yeni bir anlaşma yapılmadığı takdirde, Britanya filosunun tensiki, aşağı yukarı şöyle olmalıdır: Çürüğe çıkacak büyük harb gemilerinin yerine yeni gemiler inşası için, götürü bir hesabla, takriben 100,000,000 İngiliz lirası, kruvazörlerimizin, askerî sahada kaydedilen terakkilerin icab ettirdiği yeni müdafaa tertibatını haiz olacak şekilde modernleştirilmesi icin takriben 30 milyon İngiliz lirası sarfı icab edecektir. Deniz tayyare filotillâlarına ilâve edilecek yeni tayyarelerle beraber bu yekûnu 150,000,000 İngiliz lirası olarak tahmin edelim.

Bu masraflar, tabiî, birçok senelere taksim edilecektir. Deniz konferansının, bu masrafların yapılmasına lüzum kalmıyacak bir muvaffakiyet kazanmasını temenni edelim. Fakat, konferans akim kaldığı takdirde, İngiltere için, millî emniyetin müradifi olan deniz üstünlüğünü temin için zarurî olan masraflara girişmek şart olacaktır. Bu zaruret tahakkuk ettiği takdirde, İngiliz millî tamamiyetinin ve her türlü müşterek emniyet sistemlerinin en esaslı unsuru olan Britanya filosunu, dünya barışını bir kere daha sağlıyabilecek vaziyete gelinciye kadar, bir kere daha tensik edeceğiz.

İngiliz donanması sabık Başkumandanı
AMİRAL KONT BEATTY

Kolay lisan öğrenmek için alet!

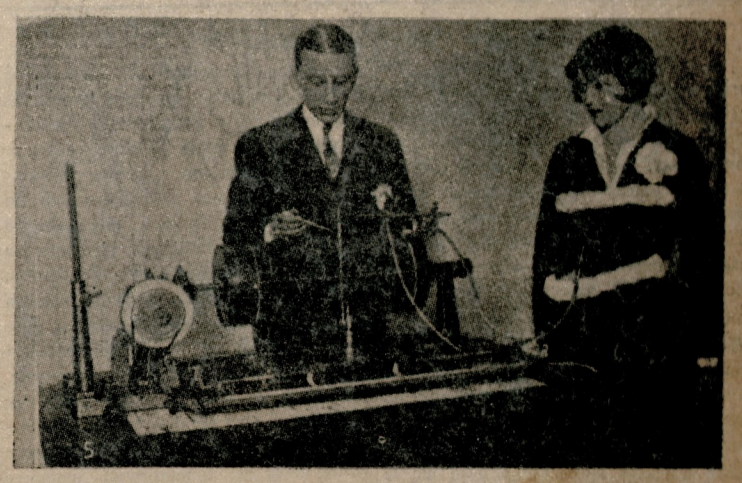

Şikagolu alimlerden profesör Parmantier şu gördüğünüz faydalı makineyi icad etmiştir. Bu makine yabancı dillerin kolayca öğrenilmesine yardım etmektedir. Talebenin vücudile makine arasındaki irtibat kordonu onun telâffuz ettiği kelimelerin hecelerinin şiveye muvafık olup olmadığını kaydederek bildirmektedir.

Sağlık bahisleri

Bizde trahom savaşı nasıl yapılıyor?

Devletin trahom mücadele teşkilâtına bir yılda 87815 hasta müracaat etmiştir

Bulaşıcı bir göz hastalığı olan trahom, insanlığa büyük zararlar veren sosyal bir afettir. Hiç kimseyi affetmez, her yaşta görülür ve dünyanın dört bucağına dal budak salmıştır. İstatistikler, yeryüzünde 200 milyon insanın bu hastalığa tutulmuş olduğunu, 7 milyon kişinin gene bu illetten gözlerini büsbütün kaybettiklerini haber veriyor.

Beşeriyetin, çok eski çağlardanberi trahoma ağır bir vergi ödediği muhakkaktır. Bugün elimizdeki belgelere göre Ademoğulları üç bin yıl önce bu hastalığı pek iyi tanıyorlardı.

Büyük savaşlar, büyük muhaceretler ve ekonomik münasebetler hastalığın yerden yere, ülkeden ülkeye atlamasına ve önemli salgınlar yapmasına sebeb olmuştur.

Trahom hastalığı sessiz, gürültüsüz başlar. Gözüne trahom aşılanan kimse uzun zaman gözünde bir gayritabiilik duymaz. Hele çocuklarda ve sıhhatini mühimsemiyen kimselerde hastalık yıllarca gizli kalabilir.

Bu sebebden trahomlu yerlerde yaşıyanlar, gözlerini sık sık hekime muayene ettirmelidirler.

Trahomu yapan amil, diğer salgın hastalıklarda olduğu gibi bir mikrobdur. Bu mikrobu, trahomluların göz çapağında ve gözyaşında bulunur. Bu çapakla bulaşan eller yahud mendil, havlu, sürmedenlik ve oyuncak gibi eşya, sirayete vasıta olur.

Şu halde trahomdan karunmanın ilk çaresi: Gözü çapaklı kimselerden sakınmak, bunların kullandığı eşyalara el sürmemektir.

İstatistiklerin, incelemelerin ortaya koyduğu bir hakikat var: Trahom temizliğe ve sağlık bilgisine riayet etmiyen kimselerde, kültür ve ekonomi bakımından geri kalan insanlarda çok görülür. Kafası aydın, bilgili ve temiz insanlarda ise trahom nadirdir. Misal:

Uzakasya, şimalî Afrika memleketlerinde, Suriyede, Irak, Filistin ve İranda halkın yarısından fazlası trahomlu olduğu halde İsviçrede, İngilterede, İsveç, Norveçte trahomun adını dahi bilmezler. Bundan şu neticeyi çıkarabiliriz:

Trahomdan korunmanın ikinci çaresi: Temizliktir; vücud, üstbaş ve mesken temizliğidir.

Fennin ispat ettiği bir hâdise de şudur: Karasinekler hastalığı etrafa yaymakta ve bulaştırmakta önemli rol sahibidirler. Bu pis hayvancıklar, gözüne kondukları bir trahomlunun çapağile kollarını, kanadlarını bulaştırdıktan sonra uyuyan temiz bir insanın yahud bir çocuğun gözüne konarak hastalığı aşılıyabiliyorlar. Şu halde trahomdan korunmanın bir çaresi de karasinekleri öldürmek, bunları yüze göze kondurmamaktır.

Yeryüzünün her tarafına yayılan trahomdan maatteessüf yurdumuz da kurtulamamıştır.

Trahom bize, kendilerile asırlardanberi sıkı münasebette bulunduğumuz cenub ve şark komşularımızdan gelmiştir ve bunu memleketimizin bu ülkelerle hemhudud olan kısımlarında trahomun yayılmış olmasından anlıyoruz. Çok teşekkür olunur ki yurdun diğer taraflarında hastalık endişe vermekten uzak bulunuyor.

Vaktile Mısır ve İranla yaptığımız savaşlar, ve bu arada vukua gelen muhaceretler dahi hastalığın yayılmasını kolaylaştırmıştır.

Cumhuriyet devrine kadar bizde trahomu inceliyen, hatta arayıp soran kimse olmamıştır. Yurdun her köşesini medeniyet ve bilgi ışığile aydınlatan bu feyizli devir, trahom için de bir savaş ve takib devresi oldu. Halkın sağlık işlerile derinden ilgilenen Cumhuriyet Sağlık Bakanlığı, verem, sıtma ve frengi gibi sosyal afetlerle savaş yaparken pek tabiidir ki trahomu ihmal edemezdi: Tam on yıl önce, 1925 te, trahomdan en fazla zarar gören cenub vilâyetlerinde mücadeleyi kurdu; ve bunu her yıl genişletti, ileriye götürdü ve nihayet bugünkü düzenli biçime koydu.

Bugün Sağlık Bakanlığı emrinde bulunan trahom mücadele teşkilâtı Adana, Maraş, Malatya, Gazi Anteb, Urfa vilâyet merkezlerile Adıyaman, Besni, Kilis, Nizip ve Siverek kazalarında çalışmaktadır.

Vilâyet ve kaza merkezlerinin her birinde sabit birer hastane ve birer dispanser vardır. Ayrıca köylerde çalışan yedi seyyar teşkilât mevcuddur.

Trahom teşkilâtı çalışmasında iki büyük ve önemli vazife deruhde etmiştir:

1 — Hastalığa tutulanları tedavi etmek, körlükten kurtarmak.

2 — Halkın yeniden hastalığa tutulmasına mâni olmaktır.

Birinci vazifeyi, sayısı on yediyi bulan sabit ve seyyar hastane ve bakımevlerinde halkı meccanen muayene ve tedavi etmek ve icabında yatırarak ameliyatlarını yapmak suretile başarır.

İkinci vazifeye gelince: Bu bir sıhhî propagandadır. Hastalığın tehlike ve zararlarını, korunma yollarını halka öğretmek ve yaymak hususunda Sağlık Bakanlığının bastırdığı resimli risalelerin, duvar afişlerinin ve föy volanların büyük faydası görülmektedir.

Bundan başka trahoma dair gazetelere küçük yazılar yazılmakta, radyoda konferanslar tertib edilmekte, ve bütün teşkilâtta hekim, sıhhat memuru ve hemşireler tarafından kasaba ve köylerde halka konferanslar ve öğüdler verilmektedir.

Gene Sağlık Bakanlığının yüksek himmetile köyleri dolaşan gezici teşkilât son sistem hastane otomobillerile teçhiz edilmeğe başlanmıştır. Bundan maskad, köylerde tedavi ve bakım keyfiyetini daha sık ve muntazam bir hale koymak ve icabında seyyar hastane çadırları altında müstacel ameliyeleri yapıp köylüyü uzun mesafeler katederek şehre inmek zahmetinden kurtarmaktır.

Sağlık Bakanlığının bu mücadele ile halkımıza ne derece önemli faydalar temin ettiğini anlamak için teşkilâtın geçen 934 senesindeki faaliyetine bir göz atmak kifayet eder:

1934 yılı içinde trahom mücadele teşkilâtına 87,815 yeni hasta müracaat etmiş, bunlardan 2275 i hastanelere yatırılmış, kalan kısmı da ayakta tedavi edilmiştir. Gene bu yıl içinde 4318 göz ameliyatı yapılmış ve 2,059,788 ilâçlama tatbik edilmiştir.

Görülüyor ki devlet, vatandaşın sağlığını korumak ve kurtarmak için hiçbir fedakârlıktan çekinmiyor. Bu işte vatandaşlara düşen bazı vazifeler vardır ki bunlar yapılmadığı takdirde savaştan beklenen neticeler tamamen alınamaz.

Bu vazifeler şudur: Her vatandaş trahom hastalığını bir ulus düşmanı olarak bellemlei; korunma çarelerini öğrenip tatbik etmeli ve hastalandığı zaman devletin büyük fedakârlıklarla açtığı meccanî hastane ve bakımevlerine koşup ilâçlanmalıdır.

Şimdi söylediklerimi hulâsa edelim:

1 — Trahom vaktinde tedavi edilirse iyi olabilen, tedavi edilmezse musabını ergeç körlüğe mahkûm eden bir hastalıktır.

2 — Temizliğin, bilgi ve refahın olduğu yerde trahom barınamaz.

3 — Trahoma yakalanmamak için başlıca çareler: Eli yüzü sık sık sabunla yıkamak, gözü çapaklı ve akıntılı kimselerden ve bunların eşyasından sakınmak, karasineklerden korunmaktır.

Dr. NURİ AYBERK
Trahom Mücadele Reisi

Bu bir hayale benziyor!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

miye kurulurken tasavvur edilmekte olan şekli şiddetle tenkid eylemiş ve bilhassa teşkil olunacak bu müdiriyeti umumiyenin merkezi Türkofisçe istenildiği gibi İstanbulda olacak olursa her mesele karşısında gene hükûmet merkezine ve hükûmet merkezindeki Vekâletlere danışmak mecburiyeti hasıl olacağından ve bu suretle uzun uzun muhaberatla vakit kaybedilmiş olacağından bahsederek bu müdiriyeti umumiyeye yüksek ücretli memurlar tayini, devletin artırma, eksiltme kanunlarına ve muhasebei umumiyenin vizesine tâbi olmıyarak muamele yapılmak istenilmesi gibi tasavvurları memleketin bugünkü ihtiyaclarına göre hiç te uygun bulmamış ve adeta bir lüks addolunabileceğini ileri sürmüştür. Diğer taraftan bu müdiriyeti umumiyeye verilmek istenilen vazifeler de memleketin bugünkü kanunlarına hiç uymıyacak birer hayal telâkki edilmektedir. Ezcümle turistik bir polis ihdası ile bu polisin de turizm müdiriyeti umumiyesinin emrine verilmesi, otellerin ,lokantaların, eğlence yerlerinin, tercümanların, hamalların hep bu turizm idaresi tarafından mürakabe ve teftiş olunması, fiatların, narkların bu idareye danışılmadan tesbit olunmaması gibi birçok maddeler vardır ki bunların hemen hepsi bugünkü kanunlara göre başka başka devlet dairelerinin ve belediyelerinin vazifelerini teşkil etmektedir. Türkofisin projesine göre bu müdiriyeti umumiyeye 150 bin lira tahsisat verilecektir. Fakat oteller, plâjlar, eğlence yerleri tesisi de bu müdiriyeti umumiye tarafından yapılması tasavvur edilen işler arasına sokulduğundan bunlar için de büyük büyük istikrazlar akdi icab edecektir.

Kitablar arasında

Maltepe Askerî Lisesi son sınıf hatırası

Broşürün kabı

[Bu resim renkli ve çok güzeldir, yazık ki gazete klişesine alınırken aslından çok kaybetmiştir]

Dün elimize Maltepe Askerî Lisesinin 1934 - 35 yılı son sınıf talebeleri tarafından hazırlanmış olan ve bize gönderilen büyük, nefis bir broşür geçti.

Broşürün kabını Türk bayrağını bekliyen çelik süngülü bir Maltepe talebesinin tunc çehresi süslüyor.

Birinci sahifeyi çevirince Ulu Önderin birkaç renk üzerine basılmış nefis bir tablosu, ondan sonra sıra ile Başbakanın, Fevzi Çakmağın ve kıymetli generallerimizin muhtelif dekorlar içindeki tabloları görünüyor.

Sonra sıra ile Türk gencliğinin Amentüsü demek olan Atatürkün vecizeleri, İstanbulda, Ankarada, İzmirde ve yurdun her tarafındaki Büyük Atatürk anıtlarının, gücü yetkin kara, deniz ve hava ordularımızın muhtelif resimleri ve kompozisyonları, Ankaradan görünüşler, Maltepe marşının güfte ve bestesi, lisenin uçaktan alınan fotoğrafilerile plânı, mektebe hizmet etmiş eski ve yeni sübayların resimleri, Lisenin sağlık durumuna aid fotoğraf ve grafikler, Tedrisat Direktörü Lûtfi Gücün (Terbiye) ye aid bir yazısı, pergel ve hendesî şekillerle dekorlanmış sahifelerde riyaziye öğretmenleri, başka ve hepsi de muvaffak dekorlarla fizik, kimya, tabiat, edebiyat, felsefe öğretmenlerinin resimleri. Büyük Türk edibi Abdülhak Hâmidin Maltepe Askerî Lisesi talebesine hitaben bir mektubu, mektebin edebiyat muallimi üstad Ali Ekrem Bolayırın kıymetli bir şiir ve nesri, tarih, coğrafya öğretmenlerile, Yayla ve Ulusal Ordu yazılarile (Uçaklarımızı Çoğaltalım) şiiri, Liseden birçok canlı görünüşler ve nihayet bütün son sınıf talebelerinin resimleri. Bu resimler bombaların patladığı, mermilerin düştüğü, tayyarelerin cayır cayır ateş yağdırdıkları bir harb manzarası üzerine konmuş bulunuyor. Genclerin ciddî ve sert bakışlarında buraya göz dikenleri ürküten ve bizi sevindiren bir eda var. Bu yıl mezun olarak Harbiyeye geçecek olan bu gencler yarın ordumuzun en kıymetli elemanları sırasına gireceklerdir. Bizi saatlerce büyük bir dikkat ve iftiharla oyalıyan broşürün bundan sonraki kısımları sıra ile muhtelif resimlerden sonra spor, kamp hayatı, kültür hareketlerine hasredilmiş. Anlıyoruz ki güzide çocuklar sadece yarınki mesleklerinin en has meziyetlerinde değil, her tuttukları işte yüksek bir başarı ile temayüz etmişler.

Yüzlerce sahifesi olan bu parlak albümü hazırlayışta ve basış noktasından da diyebiliriz ki şimdiye kadar gördüğümüz eserlerin en güzelidir.

Bu vesile ile şunu da kaydedelim: Maltepe; bizde Askerî Lise olarak en önde yürüyen Kuleli Lisesine yetişip eş olmuş ve kabil olabileceği kadar tekâmül etmiştir. Bu iki yurd tükenmez öğünç kaynaklarımızdır.

Maltepe Lisesini bu hale getirmekte yüksek hizmetini yakından bildiğimiz mekteb Direktörü Kurmay Albay Adil Türeri, müesseseyi, muallimlerini ve genclerimizi bütün kalbimizle ve bir daha tebrik ve takdir ederiz.

Filistinde karışıklıklar

İngilizler aleyhinde büyük nümavisler yapıldı

Hayfa 6 (A.A.) — Arab millî propagandası günden güne genişlemekte ve daima daha müfrit bir şekil almaktadır.

Cene büyük halk kütlelerinin iştirak ettiği birçok nümayişler yapılmış ve Mısır, Suriye ve Şeria Arab liderlerinden tebrik telgrafları gelmiştir.

Nutuklarda en mühim şeyin İngiliz düşmanlığı ve İngilizlere karşı mücadele olduğu ve Yahudilerin ikinci derecede geldiği söylenmektedir.

Adana Halkevi bir dil savaşı açıyor

Çukurovada bundan sonra yalnız türkçe konuşulacak

Adana (Özel) — Atatürk, 1931 ilkbaharında Adanayı şereflendirdiği zaman Türkocağında etrafına topladığı münevverlerden, memleketin kültür hayatı hakkında izahat istemiş; Adana Türkocağının filân köyde bir nümune dispanseri, filân köyde modern bir ilkmekteb yaptırdığını ve binnetice çok çalıştığını anlatmak istiyenlere; bu topraklarda büyük bir yurddaş kütlesinin hâlâ arabca konuşmakta olduğunu, buna karşı ne gibi tedbirler alındığını sormuştu.

Bu suale, o zaman, bütün Adana münevverlerini utandıran bir sükûtla cevab verilmişti.

Filhakika; Adananın büyük bir sosyal derdi var: Burada asırlardanberi bizimle ayni topraklar üstünde oturan, ayni şekilde yaşıyan, ayni verimli yurd parçasından ayni derecede istifade eden bir yurddaş kütlesi var ki nesillerin bile biraz olsun yumuşatamadığı bir inadla, konuşma vasıtası olarak, hâlâ, ahenksiz ve sevimsiz bir Arab «dialect» i kullanıyor.

Bu mesele karşısında - gayet tabiî olarak - büyük bir hassasiyet gösteren Adana münevverleri, sık sık, muhtelif vesilelerle; içimizde yaşıyan ve bizimkinden tamamen ayrı bir dil konuşan bu yurddaşların durumu üzerine dikkati çekti. Bu hususta şimdiye kadar birçok konferanslar verildi ve gerek Adana gazetelerinde, gerekse başka yerlerdeki neşriyat vasıtalarında birçok yazılar yazıldı. Fakat, teessürle itiraf etmek lâzımdır ki, müspet neticeler alınamadı. Umumiyetle bahçıvanlık ve ziraat işlerile uğraşan bu yurddaşlar arabca konuşmakta ısrar ettiler.

Şuurlu ve verimli çalışmalarında Adananın münevver gencliğini kendisine mihver yapmış olan Adana Halkevi, şu son günlerde, ayni mesele üzerinde çok esaslı ve ciddî şekilde meşgul olmıya başladı. Halkevinin bu sahada giriştiği faaliyeti şu iki noktada toplayıp tebarüz ettirmek mümkündür:

1 — Tarihî araştırmalar yapmak, vesikalar toplamak ve; ahenksiz bir Arab dialekti konuşan bu yurddaşların menşeleri meselesini kat'î olarak hallet mek.

2 — Dili (ve.. söylenildiğine göre ibadeti de) bizimkinden ayrı olan bu kütleye, Türk yurddaşı olmak dolayısile türkçe konuşmak mecburiyetinde olduğunu iyice anlatmak, onların en fazla kesafet gösterdikleri yerlerde münhasıran türkçe öğretme işile uğraşacak mektebler açmak ve sık sık konferanslar vererek kendilerine meselenin önem ve nezaketini anlatmak!

Adana Halkevi idare heyeti, bu yoldaki düşünüşlerinin tatbik sahasında iyi neticeler vermesi için icab eden tedbirleri dikkat ve titizlikle almaktadır. Birkaç gün önce, Halkevinde, merkeze çağırılmış olan köy öğrtmenlerile, Seyhan ili Kültür direktörünün de hazır bulunduğu bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda; Adana Halkevinin köycülük işleri hakkında köy öğretmenlerine malûmat verilmiş, fikirleri sorulmuş ve bilhassa; girişilen bu dil savaşı bahsinde kendilerinden nasıl bir yardım beklenildiği işaret olunmuştur.

Adana Halkevi, kendisinden ummakta haklı olduğumuz böyle bir kültür işinde mutlaka müspet neticeler elde edecektir.

Bir istatistik

Dört yılda 4,980,837 liralık balık satılmış

Bir istatistiğe göre 1931 senesinde İstanbulda 1,734,223 liralık ve 1932 de 1,126,480 liralık, 1933 te 1,069,119 liralık ve 1934 te 1,051,015 liralık balık satılmıştır. Bu istatistikten anlaşıldığına göre balık fiatları ve sarfiyatı her sene biraz daha azalmıştır. Yalnız 1935 senesinin ilk altı ayındaki sarfiyat diğer senelere nisbetle artmıştır.

Bazı alâkadarlar memlekette balık sarfiyatının artırılması ve bu meyanda sahil olmıyan şehirlerimize de balık gönderilmesinin teminini temenni etmektedirler. Yalnız bu iş için nakil vasıtalarında Frogorofik tesisat vücude getirilmesi icab ettiğini de gözönünde tutarak bu sevkiyatın ucuza mal edilmesi için Frogorofik tesisatı olan vagonlarla muhtelif iç şehirlere balığı bıraktıktan sonra oralardan kesilmiş koyun ve sığır eti getirileceğini söylemektedirler.

Froforofik tesisatla Anadoluya balık götürmek ve Anadoludan et getirmek muhtelif zamanlarda fakat ayrı ayrı olarak düşünülmüş ve pahalıya mal olacağı hesab edilerek sarfı nazar edilmiştir. Fakat bu iki işi bir arada yapmak kabil olursa istifadeli olacağı tahmin edilmektedir.

Amerikada yeni Cumhur Reisi kim olacak?

Birçok namzedler mevcud olmasına rağmen Ruzveltin tekrar seçileceğini muhakkak görenler var

Amerika Cumhur Reisliğinin namzedleri: (soldan sağa doğru) İllinois azası Frank Knort, Âyandan Borah, Kansas valisi Landon, Michigan azası Vandenberg

Ruzvelt, Amerikada bu sene seçimde gene Cumhurreisi olacak mı? Kendisine iş adamlarının rey vermiyecekleri muhakkaktır. Çünkü seçildi seçileli Ruzveltle Amerikanın büyük iş adamları arasında anlaşma yerine, gitgide büyüyen bir anlaşamamazlık vücud bulmaktadır.

Cumhurreisile iş adamları arasındaki bu münaferetin sebeb ve amillerini aramak çok uzun sürer. Maamafih 1933 seçiminde Ruzvelte bütün kalblerile bağlı olan bu adamların şimdi onun aleyhine dönmelerinde göze çarpan başlıca sebeb menfaat meselesidir. Ruzvelt herşeyden evvel başıboş ve gayrimütenasib kârla çalışmağa alışmış olan iş adamlarının usullerine muhalif bir Reisicumhurdur. Bu itibarla yeni seçimde Amerika iş adamları Ruzvelte rey vermiyeceklerdir. Ancak bunlar büyük bir ekalliyeti temsil etmektedirler. Ayni zamanda Ruzveltin koymuş olduğu esasları, hangi yeni ve daha iyi usullerle tadil edeceklerine dair sarih ve kat'î bir fikir de beyan edememektedirler.

Amerikalılar, Cumhurreisini herşeyden evvel çok çalışan ve onları refaha kavuşturmak için akla gelen her çareye başvuran bir lider olarak tanıyorlar. Bu itibarla mevkii hiç te sarsılmış denemez.

Cumhuriyet partisi çok cazib ve semere vereceğine inandıracak bir programla ortaya çıkmadığı, Cumhurreisi de intihabata kadar büyük bir hata işlemediği takdirde tekrar intihab olunmak hususunda hiç te endişe etmemelidir.

Cumhuriyet partisi tarafından Ruzvelte rakib olarak ileri sürülmesi muhtemel olanlardan âyan azası Borah halk tarafından çok sevilen bir simadır. Fakat o da Reisicumhur gibi, iş prensipleri hususunda fazla radikal değil, bilâkis malî işlerde daha serbest hareket edilmesini istiyen bir adamdır.

Ruzveltle aralarındaki fark belki de iş inhisarlarına kat'î olarak nihayet vermek, işe hükûmet müdahalesi şeklinde değil de, tamamile ve namahdud şekilde rekabet unsurları katmak arzularına inhisar etmektedir.

Borahın yaşı yetmişi geçmiştir. Bu itibarla gayesi Cumhurreisi olmak değil, parti liderliğini Huverin elinden her ne pahasına olursa olsun almaktır.

Cumhuriyet partisi namzedlerinden ikinci derecede kuvvetli olan Kansas valisi Aef Landondur. Maamafih bu zat memlekette fazla tanınmış değildir. Valisi olduğu havalide çok muvaffak olmasına rağmen iş âleminin kendisini ne şekilde karşılıyacağı malûm değildir. Ayni zamanda içki yasağının çok hararetli bir taraftarı olduğu için çok sevileceği de zannedilmemektedir.

Bunlardan sonra sırada İllinois azası Frank Knop gelmektedir. Chicago Daily News gazetesinin sahibi olan Knop iş âleminde rakebet taraftarıdır. Çok dürüst, çalışkan ve açık sözlüdür. Fakat iyi ve parlak söz söyliyememesi yüzünden avantajlarını kaybetmektedir.

Eski Cumhurreisi Huver ne âlemde? Cumhuriyet partisinin lideri hâlâ Huverdir. Birçok noksanlarına ve son zamanlardaki yanlış hareketlerine rağmen o gene Ruzveltin en büyük rakibidir.

Maamafih halk büyük depresyona Huverin sebeb olduğuna kanidir. Esasen iktısadî buhranın adı bile Huver depresyonudur. Maamafih aradan dört sene geçtiği için belki bu fikir biraz hafiflemiş, eski şiddetini kaybetmştir.

Cumhurreisliği namzedlerinden dördüncüsü de Mişigan âyan azası Vandenbergdir. Mumaileyhin Barohun radikalizmi ile Huverin muhafazakârlığı arasındaki mevkii çok rahattır. Ruzvelte karşı düşman da değildir. Müstakildir. Gerek Knop gerekse Landona nazaran daha insaniyetperver bir adamdır.

Maamafih News Deal siyasetinde Ruzvelte hakiki bir rakib sayılamaz. Çünkü bu siyasetin mucidi değil; yarımyamalak bir mürevvicidir.

Şu halde; Ruzveltin Beyaz Saraydaki yeşil parklara nazır odasından seçim neticesine ümidli ve neşeli nazarlarla bakmaması için esaslı hiçbir sebeb yoktur.

(Daily Mail)

Amerika plâjlarında kaplumbağa yarışları

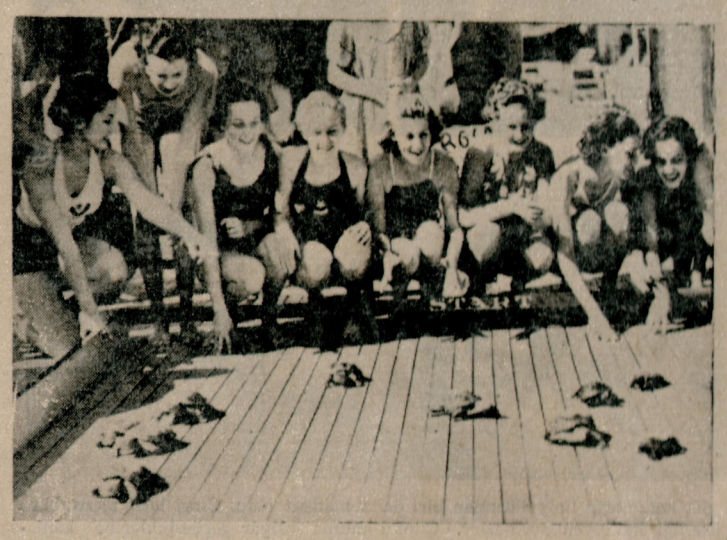

Amerikanın Büyük Okyanusa sahil bazı kısımlarında hava bizim kış dediğimiz mevsimde de sıcaktır. Onun için deniz banyoları yıl 12 ay devam eder. Son zamanlarda ora plâjlarında banyo yapan genc kızlar kaplumbağa yarışına merak sarmışlardır. Bakın, hepsi ne sevinc ve merakla yarışı takib ediyorlar.

Lehistanda Yahudi düşmanlığı

Varşova 6 (A.A.) — Büyük bir Yahudi musiki ve radyo mağazasında bir bomba patlamıştır. Bombanın milliyetçi genclik teşkilâtı azası tarafından konulduğu samlmaktadır.

Fransada bir kaza

Marsilya 6 (A.A.) — Oustachis davasının tahkikatını yapmış olan istintak hâkimi Ducup Saint Paule bir otomobil çarparak ağır surette yaralamıştır. Ancak hayatının tehlikede olduğu zannedilmemektedir.

İngiliz büyük elçisi değişiyor mu?

Bir Fransız gazetesi, suya düşen son sulh teklifinin başlıca âmillerinden biri olan İngiltere Hariciye Nezareti daimî müsteşarı Sir Robert Vansittartin yakında bir sefirliğe tayin edileceğini ve onun yerine daimî müsteşarlığa İngilterenin sabık Ankara ve şimdiki Paris sefiri Sir Corc Klarkın tayin edileceğini ve Paris Büyük Elçiliğine de İngilterenin Ankara sefiri Sir Persi Lorenin getirileceğini yazmaktadır.

Mısır hükûmeti İtalyayı protesto edecek

Bombardımandan sonra yaralıları nakleden Habeş Kızılhaç efradı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Diğer taraftan Adisababadaki İngiliz elçisi Sir Bartley de Dagaburdaki Mısır hastanesinin bombardımanını resmen teyid etmiştir. Hastanede çalışanların hep İngiliz ve Mısırlı olduğu anlaşılmıştır.

Mısır kızılay hastanesinin bombardımanı haberi Kahireye gelir gelmez, İtalyanlar aleyhinde nümayişler yapılmıştır.

İsveçte dün yapılan dinî törlnler

Londra 6 (Özel) — Habeşistandaki İsveç Kızılhaç hastanesinin bombardımanında yaralanan Habeşlerden beş kişi daha ölmüştür.

Bugün İsveçte Habeşistanda ölen İsveçlilerin istirahati ruhu için dinî merasim yapılmıştır.

İsveçli doktora göre bombardıman nasıl oldu?

Stokholm 6 (A.A.) — Adisababadan bildirildiğine göre Dolonun İtalyanlar tarafından bombardımanı esnasında yaralanmış olan İsveç Kızılhaç heyeti reisi doktor Hylander, arsıulusal Kızılhaç delegesi Brown ile Habeş Kızılhaç delegeleri yanında aşağıdaki diyevde bulunmuştur:

«İtalyan bombalarile 28 hasta telef olmuştur. İsveç Kızılhaç heyeti, Ganale nehri üzerinde Doloya 21 ilkkânunda vâsıl olmuştur. Malka - Didaka, Res Destanın ileri mevzilerine takriben 5 kilometro mesafededir. Bütün Kızılhaç işaretleri iyice görülecek surette konulmuştu. Ve bilhassa üç metro genişliğinde bir Kızılhaç vardı. Heyetin yanında ne silâhlı Habeşler, ne de silâhlı Avrupalılar vardı. Şuna nazarı dikkati celbetmek isterim ki bombardıman esnasında seyyar sıhhiye heyetinin bulunduğu yere takriben bin metro kadar mesafede bir askerî müfreze bulunuyordu.

Bu müfreze, bombardımandan müteessir olmamıştır. 22 ilkkânun sabahleyin iki İtalyan uçağı, seyyar sıhhiye heyetinin üzerinden uçmuşlar ve etrafına bombalar atmışlar ve sıhhiye kamyonlarile bayrakları ayıran mesafe üzerine ateş açmışlardır. Bundan kimseye birşey olmamıştır. Müteakıb günlerde tekrar avdet etmişler ve pek aşağıdan uçmuşlardır. Yalnız bu seferki gelişlerinde bomba atmamışlardır. 20 ilkkânun bombardımanı, 200 metro yükseklikten yapılmıştır. En azı 100 bomba atılmış ve sonra uçakların mitralyözleri ateş etmeğe başlamıştır. Bütün çadırlar, harab olmuştur. İçinde bir hastaya ameliyat yapmakta olduğumuz çadırda 450 delik açılmıştır.»

Ölenler elli kişidir

Adisababa 6 (A.A.) — İsveç seyyar sıhhiye heyetinin İtalyan uçakları tarafından bombardıman edilmesi neticesinde yaralananlardan bazıları da dün ölmüş olduklarından bu bombardıman yüzünden ölenlerin miktarı halihazırda elliye baliğ olmuştur. Seyyar sıhhiye heyeti, şimdi çalıçırpılara sığınarak çalışmaktadır. Cerrahiyeye aid âletler eksilmiş olduğundan ameliyatları yapmak için alelâde bıçaklar kullanılmaktadır. Bombardımanın tesirinden kurtulmuş olanlar, İtalyanlarca beynelmilel Kızılhaç kanunlarına riayet edileceği taahhüd edilmedikçe, evvelce çalışmakta oldukları yere dönmek istememektedirler.

Habeşlerin verdikleri tafsilât

Adisababa 2 (Times) — Dolodaki İsveç hastanesinin bombardımanı hakkında dün akşam Ras Destadan mütemmim malûmat alınmıştır. İtalyan radyo haberlerine uygun olan bu mütemmim malûmat hastane bombardımanının kasden yapıldığını bildirmektedir. Ras Destaya nazaran cumartesi sabahı saat 7 de askerler üzerinde uçan 12 düşman tayyaresi Habeşlerin 1929 tarihli muahedeye mugayir olarak esir aldıkları bir İtalyan tayyarecisinin kellesini kopardıklarından mukabelebilmisil olmak üzere «lâyık oldukları mücazata» kavuşacaklarını bildiren General Graziani imzalı beyannameler atmışlardır. Bunu müteakıb saat yediyi çeyrek geçe bazı tayyareler Malka Didaka vadisinde kâin ve 8 gündenberi kızılhaç işaretlerile yeri belli edilen İsveç hastanesinin üzerinde uçmuşlardır.

Hastanede bu esnada yaralıların müdavatile uğraşılmakta bulunuluyordu. Tayyareler hastanenin tam üstüne geldikleri zaman müthiş bir bombardımana bşlamışlardır. Bombalardan biri ameliyat çadırına isabet ederek ameliyatla meşgul İsveçli doktor Hylanderi sağından, muavinini de çenesinden yaralamıştır. Ameliyat edilen iki Habeşli de doktorların önünde can vermişlerdir. Bundan sonra hastane makinelitüfeklerle ateşe tutulmuş ve 28 Habeşli öldürülerek 50 kişi de yaralanmıştır. İki yaralı kamyonu ve hastaneye aid malzeme tamamen tahrib olunmuştur. Atılan bombalar arasında zehirli gaz bombaları bulunduğu da görülmüştür.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Roma 3 — İtalya, Habeşistandaki askerî harekâtı biran evvel bitirmek için, maalesef, boğucu gaz kullanma usulüne başvurmağa karar vermiş görünüyor.

Negüsü, Milletler Cemiyetine şikâyete sevkeden bu hadisenin, şimdiye kadar esasen vuku bulmuş olduğu rivayetleri dolaştı. Fakat buna kimse inanmak istemiyordu. Matbuat bakanlığı, sarih haberler mevcud olmadığından bu raviyeti ne tekzib, ne de tasdik etmektedir. Görünüşe nazaran, boğucu gaz kullanılmadığı id-dia olunuyor.

Maamafih, bugün bütün gazeteler, hep bir ağızdan «Habeşlerin irtikâb ettikleri vahşetler, İtalyan milletini, harbe son derece şiddetli bir surette ve her türlü vasıtaya başvurarak devam etmek zaruretinde bırakacaktır» diye yazıyorlar. Bu «Her vasıta» tabirinin efkârı umumiyeyi hazırlamağa ve boğucu gaz istimalini haklı göstermeğe matuf bir tedbir olduğu muhakkaktır. Ortaya sürülen bahane, Habeş askerlerinin eline esir düşen tayyareci Mimmittinin katlidir.

Gayriresmî bazı mehafilde, Cenevre toplantısının arifesinde bulunulduğu ve bazı devletlerin elân barış teşebbüsleri yapmaktan geri durmadıkları şu sırada bu gibi hareketin İtalya aleyhinde bir hava yaratacağı esefle söylenmektedir.

Bu vaziyet, bazı kimseler tarafından «siyaset hatası» diye tavsif edilmekte, bazıları da buna «her türlü barış imkânlarını ortadan kaldırmağa matuf hesablı hareket» demektedir.

İtalyan ileri hareketinde hasıl olan tevakkufun ve askerî sahada tesadüf edilen güçlüklerin asabiyet uyandırdığı, ve arsıulusal kanunlarla yasak edilen boğucu gazleri kullanmak suretile işi biran evvel halletmek kararı verdiği de söyleniyor.

(İntransigeant)

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londrada çıkan Daily Herald diyor ki:

«İtalya matbuatı, harbe «daha tethişkâr» bir şekilde devam hususunda müttehiddir. Buna zahirî sebeb olarak bir İtalyan tayyarecisinin başının koparılması ileri sürülüyorsa da asıl amilin Musolininin beyanatında bahsettiği «tevakkuf» olduğu muhakkaktır.

İtalyadaki hâdiselerle, Libyadaki yerli asker arasında çıkan isyan Musoliniyi şaşırtmıştır. «Her türlü harb usullerine başvurmak» hususundaki propaganda cümlesinin arkasındaki gizli mana herhalde gaz harbi olsa gerektir.

Diğer taraftan daha korkutucu harb usulleri de İtalyan halkı tarafından değil; asıl Musolininin kendi arzusundan doğmaktadır.»

Habeş seferinin hakikî bir ademi muvaffakiyete uğrıyacağını tahmin eden İtalyanların harb uşullerine mugayir hareketle devletleri kendi aleyhine petrol ambargosu vaz'ına mecbur etmeğe uğraştıkları tahmin olunmaktadır. Bu suretle Musolini, dünyaya karşı harbetmek imkânsızlığından bahsile, bunu ileri sürecek ve İtalyan milletile tekrar yüzyüze gelebilmek için kendine bir mazeret bulmuş olacaktır.»

Akdenizdeki teşriki mesai meselesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

madıklarını istizah etmek üzere, İngilterenin, Akdeniz devletlerine vaki olan müracaati, burada, günü gününe kaydedilmiştir.

Fransanın, bu hususta İngiltere ile tam bir teşriki mesaiyi kabul ettiği, İtalya efkârı umumiyesince malûmdur. Fakat, Fransanın İngiltereye yardımda bulunması meselesinin, ilk bakışta göründüğü kadar basit olmadığı da söylenmektedir. Fransa, İtalya ile komşu olduğuna göre, yalnız denizde değil, karada ve havada da kendini müdafaa etmek zaruretinde bulunduğunu düşünmesi iktıza eder. Fransa, Fransız - Alman hududlarını boşaltmak suretile, İngiltereden karada ve havada mütekabil yardım istemek zorunda kalacktır. Romada, Londra ile Parisin, bu hususta henüz mutabık kalmadıkları söyleniyor ve şimdilik, elde edilen yegâne neticenin, Akdeniz mütekabil yardımı meselesini, çok daha geniş ve saraheten Avrupaî bir esas üzerinde ileriye sürmekten ibaret olduğu ilâve ediliyor.

İngiltere, İtalyanlar tarafından bir taarruz vukuu ihtimalini tahakkuk edecekmiş gibi telâkkiye devam etmekte haksız görülmektedir. Birçok İtalyanlar, bu ihtimalin gözönüne getirilmesinde gösterilen inad ve ısrarı, bir dereceye kadar tahrikâmiz bile buluyorlar. Bu noktai nazarla hareket edenler, İtalya - Habeş harbinin kolonyal mahiyetini muhafaza etmek istediğini ilân ettiği halde, askerî bir plân kurmağı düşünmenin bile, bir dereceye kadar hasmane bir hareket olduğu mütalaasındadırlar. İtalyan efkârı umumiyesi, İngiltereyi, ayni zamanda, paktın tamamen hilâfında hareketle itham etmektedir. Hemen bütün filosunu Akdenizde toplıyan, Mısırda ve Filistinde askerî, berrî ve havaî tedbirler alan, muhtelif Akdeniz devletleri nezdinde istimzaçlarda bulunan İngilterenin bu hareketlerinin Britanya İmparatorluğunun, İtalyaya aleyhtar bir siyaset takib ettiğini gösteren tedbirlerden başka birşey olmadığı söylenmektedir.

Alman gazetelerinin mütaleaları

Son posta ile gelen Yunan gazetelerinin Akdeniz meselesi hakkında Alman gazetelerinden aldıkları mütalaalar bilhassa dikkate değer.

Bunlarda ezcümle deniliyor ki:

«Paris mehafili, İngilterenin, İtalya tarafından bir tecavüze uğradığı takdirde süel yardımlarını temin etmek için Akdeniz devletleri nezdinde yaptığı istimzaca büyük ehemmiyet vermektedir. İngilterenin sorgusuna İspanyanın tamamile red değilse bile kaçamaklı bir cevab verdiği malûmdur. Türkiye ise yardım etmek için Boğazların tahkimi ve bugün İtalyanın işgali altında bulunan Rodosun hususî bir idareye tâbi olması gibi şartlar koşmuştur. (Cumhuriyet — Böyle şartlar koştuğumuzun aslı yoktur.)

Yunanistan bir Akdeniz devleti olması ve Boğazlar meselesinde ayni suretle alâkadar bulunması dolayısile bu konuşmalara iştirak etmektedir.

İngiltere, İspanya, Türkiye ve Yunanistandan, İngiliz harb gemilerinin bu devletlerin limanlarından istifade edebilmelerini istemişti. Yunanistan, bu müzakerelerde bilhassa Rodos adası da mevzuu bahsolduğu için İngilterenin teklifini derhal kabul etmiştir. Türkiyenin şartlarından Rodosa aid ikinci şartın meydana çıkması belki tesadüfî birşey değildir. Türkiye hayli zamandanberi bir uzlaşma ile Anadolunun cenubugarbî sahillerinin İtalyanın işgali altında bulunan Oniki ada tahkimatına karşı emniyet altına alınmasını istemektedir.

Yunanistan -resmî olmamakla beraber- millî sebebler dolayısile bu adaları istemekte ve İtalyanın 1911 de adaları işgal ettiği zaman ileride bunları kendisine vereceğine dair va'di bulunduğunu ileri sürmektedir. Fakat bu düşünce, Oniki adanın hakimiyetinde bir değişiklik yapılmıyarak bitaraf bir hâle konulması mülâhazasından daha az müsaiddir.

Görünüyor ki Türkiye Boğazların tahkimi için İngiltere ve Fransadan vadalmıştır. Böylece Akdenizde yeni bir cephe kurulmasına başlanmış demektir. Yunanistan, krallığın avdetindenberi İngiltere tarafında bulunmaktadır. Türkiye de Anadolu sebebile İtalyanın aleyhinde olduğundan iki devlet Akdenizde vukuu muhtemel bir tecavüzde İngiltereye yardım etmeğe karar vermişler ve donanmalarını İngiliz deniz kuvvetleri başkumandanlığının emrine vermişlerdir. Türkiye ile Yunanistanın Balkan Antantatı azasından bulunması dolayısile de bu itilâfın diğer azasından olan Yugoslavya ile Romanya için de ittifaktan mütevellid taahüdler başgöstermiştir. Fransa, Akdeniz misakının müteveffa Bartunun programında dahil bulunduğunu, Türkiye vesatatile İngiltere ile Sovyetler arasında bir köprü kurulmasını nazarı dikkate alarak bu meselede teşriki mesai etmektedir.

İşte meselenin siyasî cephesi budur. Ufukta yeni bir Akdeniz misakı görünmeğe başladı. Fransanın ilk programına zıd olmakla beraber, İtalya tecrid edilmektedir.»

Efgan Dış İşleri Bakanı Ankaraya geldi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

hazır bulundukları bu ziyafeti bir kabul resmi takib etmiştir.

Dış İşleri Bakanlığı bu akşam yüksek misafirin şerefine donatılmış bulunuyordu.

Misafirimiz Cumhur Başkanımız taarfından kabul edildi

Ankara 6 (A.A.) — Bugün Cumhur Başkanı Atatürk, saat 17 de Efgan Hariciye Vezirini kabul etmiştir. Bu ziyaret esnasında Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras, Efgan büyük elçisi Sultan Ahmed Han ve Türkiyenin Kâbil elçisi Memduh Şevket hazır bulunmuşlardır. Bu ziyaret iki saat kadar sürmüştür.

Tevfik Rüştü Aras ve Feyiz Muhammed Hanın nutukları

Ankara 6 (A.A.) — Efgan Hariciye Veziri Serdar Feyiz Muhammed Han şerefine bu akşam Ankarapalasta Dış İşleri Bakanımız tarafından verilen ziyafette doktor Tevfik Rüştü Aras aşağideki söylevde bulunmuştur:

«— Sayın arkadaşım Vezir Hazretleri,

Dost ve kardeş Efganistanın aziz Hariciye Vezirini yürekten gelen sevgilerle selâmlarım. Ziyaretinizi haber aldığımız zamandanberi beraber geçireceğimiz bu güzel günleri sabırsızlıkla bekliyorduk. Kardeş kollarını size açmış olan Türkiyeye hoş geldiniz.

Türk - Efgan münasebetlerini her andığımız fırsatta ruhumuz iyi duygularla dolar. Efgan işi bizi aynile Türk işi gibi alâkadar eder Efgan menfaatlerini düşünürken kendimizi düşünür gibi heyecanlı, dikkatli teyakkuzlu oluruz.

İşte bu akşam da yüksek şahsiyetinize hitab ederken ayni kardeş sevgisini ve heyecanını hissediyorum. Kamâlist Türkiye ulu savaşının sınırlar harici ilk temasını kardeş Efganistanla yaptı. Arsıulusal bir beldenin ilk imzasını Türk - Efgan andlaşmasının altına koydu. Ta o gündenberi aramızdaki kardeşlik bağları daima artan bir kuvvet ve samimiyet göstermiştir. İstiklâl ülküsü, barış ülküsü daima yükseliş ülküsü için birleşen ellerimiz her zaman bağlı kalacak, ayni sevgi ile çarpan yüreklerimiz hayatın her safhasında birbirine açık bulunacaktır.

Vezir hazretleri,

Birbirine karşı sonsuz merbutiyet duyan Türkiye ve Efganistan doğuda barışı temin etmek için son zamanlarda yeni gayretler gösterdiler. Büyük komşularından İranla münasebetlerini pürüzsüz yola sokan Efganistan doğuda hazırlanan güvenlik belgesine katıldı. Kardeşimiz ve büyük dostumuz İranın da sizinle olduğu gibi diğer kardeş ve komşumuz İrakla da ihtilâflarını halletmiş olması üzerine pek isabetli bir surette initiativeini aldığı bu misakla dört dost devlet arasında en güzel ideale doğru kuvvetli bir el birliği doğuyor. Bu güvenc sınırlarının iki ucunda bulunan Türkiye ve Efganistan andlarına sadakatin her fırsatta delilini göstermiş devlerlerdir. doğu bağına bu manevî kuvvetle giriyoruz.

Eganistan haricî siyasetinde bütün memleketlerle ve bilhassa komşularile karşılıklı bir itimada müstenid en iyi münasebetleri tesis etmeğe muvaffak oldu. Ayni siyaseti kendisine ilk günlerdenberi şiar edinmiş olan Türkiye ile böylece bir görüş ve yürüyüş birliği daha kurulmuş oluyor ki doğu barışı için bu da en esaslı bir zamân teşkil eder.

Efganistanın yükseliş yolundaki mesaisini yakından takib ediyor, attığınız her adımı sevincle, gururla seyrediyoruz. Kadehimi bu yükseliş hareketinin başında bulunan Efganistanın kudretli padişahı Muhammed Zahir Han Hazretlerinin şerefine kaldırır, zatı devletlerinin sıhhat ve muvaffakiyetine, kardeş milletin genliğine, Türk - Efgan dostluğunun erdemli atisine içerim.»

Efgan Hariciye Vezirinin nutku

Bu söylevden sonra Efgan Hariciye Veziri Serdar Feyiz Muhammed Han ayağa kalkarak aşağıdaki hitabeyi irad etmiştir:

«Sayın Başbakan, sayın Hariciye Bakanı Hazretleri,

Ben bilmem siz Türk kardeşlerimizin dostluk ve sevgilerinize hangi bir dil ile cevab vereyim ve teşekkür edeyim.

Doğrudur ki Türk ve Efgan milletleri Asyada çok zamanlardanberi dost ve iki öz kardeş gibidirler ve biribirini candan severler.

Biz Efganlılar Türkiyenin ilerilemesini ve saadetini tıpkı kendi terakki ve saadetimiz sanıyoruz.

Kamâl Türkiyesinin, Atatürkün büyük önderliğile kazandığı zafer ve İstiklâl Harbinden sonra bu necib milletin kazandığı yüksek mertebe, yalnız Türklerin gelecek nesilleri için bir tarih miasli değil belki bütün Asya milletleri için parlak bir örnek olup kalacaktır.

Sayın Bakan, cihan sulh siyaseti takviyesi için sizin diliniz ve elinizle idare edilmekte olan Türkiye Cumhuriyeti yüksek haricî siyaseti o kadar değerli ve bütün milletler için faydalı bir siyasettir ki ben onun tarif ve tavsifinden acizim.

Sizin yüksek istek ve emelleriniz dost ve komşumuz olan diğer devletlerce de memnuniyetle kabul olunmaktadır.

Bu dört devlet arasındaki ademi tecavüz ahidnamesi meselesi şüphesizdir ki cihan sulh ve selâmetine büyük bir yardım olacaktır.

Cihanda sulh istiyenler bizi daima kendilerine yardımcı bulacaklardır.

Bu dört devlet kendi aralarında ve her biri kendilerile komşu devletler arasında daima sulh ve emniyet âmilleri olacaklardır.

Sözümün sonunda Başbakan Hazretleri ve Hariciye Bakanı Hazretleri sizin ve bu dost ve kardeş milletin erkânı ve büyükleri karşısında yeniden teşekkür ve minnetlerimi beyan ederek Türk milletine istiklâl ve saadet veren Atatürkün sağlığına kadehimi kaldırıyorum.»

İtalya, devletleri petrol ambargosunu vaz'a mecbur etmek istiyormuş

(Baştarafı 1 inci sahifede)

nehirleri arasında, faaliyette bulunan Ras Desta, İtalyanların Somalideki ordusunun sol yanını tehdid etmekte ise de, epey zamandanberi başlıyan bu Habeş tehdidi, küçük kuvvetlerle yapılıyor olacak ki şimdiye kadar hiçbir netice vermedi. Onun için Ras Destanın Dolo üzerine yürüyüşü, şimdilik hakikî bir taarruz ve çevirme hareketinden ziyade cenub cephesindeki İtalyanların bir kısım kuvvetlerini kendi üzerine çekmek ve Ogaden de Harrar istikametinde arasıra faaliyetleri görünen İtalyan kıtaatını zayıflatmak maksadını takib eden bir aldatma ve oyalama hareketi olsa gerektir.

Dün gelen haberler şunlardır:

İtalyan resmi harb tebliği

Roma 6 (A.A.) — Mareşal Badoglio, çekmş olduğu telgrafta bilhassa diyor ki:

Tembiende yapılan ehemmiyetsiz çarpışmalarda düşman gruplarını püskürttük.

Somalide Dubatlar, Ganale Doria nehri üzerindeki Aminoyi işgal etmişlerdir.

Ganale - Dorianın sağ yakasında Habeşlerin tahşidatta bulunmakta olduklarını öğrenen Dubatlar zırhlı otomobillerin de yardımile Areriye varmışlar ve Habeş karargâhını ele geçirmişlerdir. Düşman 150 den fazla ölü ve yaralı bırakmıştır. Bizim taraftan 5 maktul ve 15 yaralı vardır.

Ras Destaya karşı

Roma 6 (A.A.) — Bugünkü son tebliğde bahsedilen Somali harekâtının hedefi, kuvvetleri üç kol halinde Doloya doğru yürümekte olan Ras Destanın bu tehdidini bertaraf etmektir.

Şimal cephesinde yağmurlar yağıyor

Adisababa 6 (A.A.) — İmparatorun şimal cephesine yapmak tasavvurunda bulunduğu seyahatler, şiddetle yağan yağmurlar yüzünden yapılamamıştır. Bu yağmurlar, Dessienin şimalindeki yolun bir kısmını tahrib etmiştir.

1935 teki İtalyan zayiatı ne kadarmış?

Roma 6 (A.A.) — İtalyanların doğu Afrikasında 1935 senesi zarfındaki kayıbları 390 maktul ile 14 kayıb ve işçiler arasında kaza veya hastalık yüzünden vukua gelmiş olan 259 telefata baliğ olmuştur. 86 zabitle zabit vekili ve efrad muhtelif muharebelerde telef olmuşlardır. Bu rakamlara yerli askerler arasında vukua gelmiş telefat dahil değildir.

Afrikadaki işçilerin sayısı 61,000 e baliğ olup bunlardan 11,000 i memleketlerine iade edilmişlerdir.

İtalyanın Amerika ile de arası açılıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Müşarünileyh, bu rejimleri harbin âmilleri olmakla muahaze etmektedir. Fakat intihabattan sonra Amerikada siyasasının istikameti acaba ne olacaktır? Bunu şimdiden sezmek mümkün değildir.»

Oeuvre gazetesinden:

«Birleşik Amerika, yalnız işin içinden çıkmağı düşümüyor. Amerika, kendisine taallûku olmıyan bir ihtilâfa dair manevî bir hüküm vermek ve bu hükümden bir takım neticeler çıkarmak hakkını muhafaza etmek istiyor.»

Bir İspanyol gemisi battı

Berlin 6 (Özel) — Briskaya adında bir İspanyol gemisi İspanya açıklarında batmıştır. Bir Alman vapuru batan gemi mürettebatından 10 kişi kurtarmıştır.

Gaib aranıyor

Urfalı Talha Lûtfi Efendinin oğullarından Cevdet ve Sami Beylerin nerede olduklarını bilenlerin insaniyet namına şu adrese bildirmeleri rica olunur.

İstanbul elektrik şirketi tahsilât dairesi kaleminde Göriceli Nesip

GÜNÜN BULMACASI

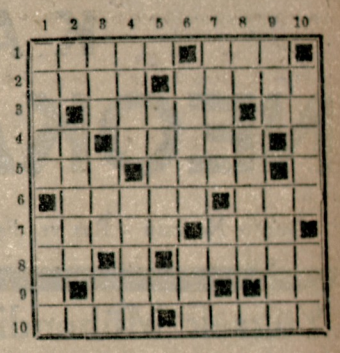

Soldan sağa:

1 — deniz geçidi, gülle atan silâh. 2 — Öz türkçe «abide», muharebede ölen. 3 — Sıkıntılı değil, nota. 4 — Uçmaktan emir, vücudün katı kısmı. 5 — Donanmalarda sokaklara yapılan kemerler, içki dağıtan. 6 — Gaz, gece eğlence yeri. 7 — Güneşin batması, herşey onun içine konur. 8 — Bir kumaşa sonradan ilâve olunan parça, üzüm ekşitilerek yapılan içki. 9 — Kurunun aksi, bir sıfat edatı. 10 — Yapmak, gönül.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Yanarak silâhları patlatan madde, denizdeki nakliye vasıtası. 2 — Dokuzdan sonra gelen rakam, acele. 3 — Boş söz, kurmaktan emir, «ise» nin kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı. 4 — Her işe karışan atılgan adam, içeri girme. 5 — Sayı ilmi. 6 — Tokat, cilveli. 7 — Herşeye hazır kulağı kirişte, Fransız alfabesinde bir harfin okunuşu. 8 — Onu halinden memnun adamların ağızlarından işitiriz, asil. 9 — Çok ihtiyar, daima ona vururuz. 10 — Çağ, tek.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	A	M	E	R	İ	K	A	■	K	İ
2	N	A	Z	İ	■	A	K	S	İ	■
3	D	R	A	M	■	R	■	A	L	A
4	■	■	■	E	R	İ	■	A	Y	■
5	B	U	■	L	A	K	■	D	O	■
6	A	S	A	■	K	A	F	E	S	■
7	R	■	■	Ü	S	T	A	T	■	K
8	I	R	A	■	■	Ü	N	■	S	İ
9	Ş	U	■	P	E	R	U	K	A	R
10	■	H	A	İ	N	■	S	A	P	A

İstanbul Borsası kapanış fiatleri 6 - 1 - 1936

PARALAR

	Alış	Satış
1 Sterlin	616	620,
1 Dolar	123	125,
20 Frantsız Fr.	164.	167.
20 Lire	165	170.
20 Belçik Fr.	80.	84,
20 Drahmi	22	24,
20 İsviçreaFr.	810,	814.
20 Leva	23.	25.
1 Florin	81.	83
20 Çek kronu	93,	96,
1 Avusturya Şl.	22.	24.
1 Peçeta	16.	17.
1 Mark	29,	32
1 Zloti	22	24,
1 Pengü	22 50	25,
0 Ley	10.50	13.
20 Dinar	51.	54.
21 Yen	33	35
0 İsveç kronu	31	32.
1 Türk altını	942.	943.
1 Mecidiye	52,50	53.
1 Banknot Os. B.	234.	235.

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	619,25	619,25
Nev York	0,7954	0,7958
Paris	12.06	12.08
Milâno	9,93	9,87
Brüksel	4.7285	4.7310
Atina	84 2075	84 2075
Cenevre	,4482	2,45125
Sofya	64,5265	64.5265
Amsterdam	1.1730	1,1750
Pra	19.18	19.18
Vivana	4.2345	4,2345
Madrid	5,8275	5,8216
Berlin	1,9787	1.9795
Varşovı	4.2143	4,2143
Budapeşte	4.5168	4,5168
Bükreş	108,0820	108.0820
Belgrad	34.925	34,925
Yokohama	2,7656	2,7656
Moskova	1093.50	1093,50
Stokholm	3.1316	3.1330

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası müessis		
„ „ name		
„ „ hamiline		
Anadolu D.M. %60	26	26
„ „ %100		
Tramvay		
Bomonti -Nektar		
Reji		
Aslan çimento	10,10	10,55
Merkez Bankası	60,50	60,50

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
1933 Türk borcu tahvili 1	25,40	25.40
„ „ 2	23,525	23,525
„ „ 3	23,60	23,55
Ergani		
% 7 Sivas-Eczurum istikrazı Dahili	95	95
% 5 Hazine		
% 2 Hazine		
It. Değirmencilik		
Şark Değirmenzilik		
Umum Sigorta		
İstanbul Telefon		

TAHVİLÂT

Elektrik		
Tünel		
Rıhtım		
Anadolu I	43,80	43,80
„ II	43,80	43,80
„ III		
„ Mümessili	46.85	46,85

SATILIK FİDAN

Kırmızı ve elvan çiçekli yarım, bir, bir buçuk, iki, iki buçuk metre boyunda bin aded at kestonesi fidanları vardır. Beykozda yalıköyünde Sabancalı bakkal Bay Ziya'ya müracaatları.

KAŞE NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Elektro - Mekanik lâboratuarı için 100 beygir kuvvetinde bir aded Türbo elektrik kapalı zarfla alınacaktır. Tahminî fiat 11070 lira ve pey akçesi 831 liradır. Zarflar 20/1/936 saat on beşte açılacağından isteklilerin saat 14 e kadar arttırma ve eksiltme kanununun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle belli gün ve saate kadar Komisyon Reisliğine ve şartnamesini görmek için de hergün Gümüşsuyunda Mekteb dahilindeki Komisyona müracaatleri. (7643)

Orta Orman Mektebi Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konan dikme işi	Beherinin tahmin Fi.	Bedeli Lira	Teminatı L. K.	Eksiltme günü
51 takım elbise	8 lira	408	44 25	8/1/936 çarşamba günü saat 15 te
26 aded palto	7 »	182		

Eksiltmenin yapılacağı yer: Fındıklıda Yüksek Mektebler Muhasebecliği.

1 — Orta Orman Mektebi talebesi için yaptırılacak elbisenin şartnamesine göre miktar vesairesi yukarıya yazılmıştır.

2 — Eksiltmeye girecekler Ticaret Odası vesikasını göstermeleri ve yukarıda yazılı teminatı Yüksek Mektebler Muhasebeciliğine yatırmaları gerektir.

3 — Şartnameyi görmek istiyenler «tatil günleri hariç» hergün Büyükdere Bahçeköyünde bulunan Orta Orman Mektebine müracaatleri. (8019)

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

3 üncü keşide 11 İkincikânun 936 dadır

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Ayrıca: 20.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle «20.000» liralık bir mükâfat vardır...

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

İçel İlbaylığı Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «İçel Vilâyeti İlbay evi inşaatı» İlbay evi keşif bedeli 27362 lira 65 kuruş ise de 935 yılı bütçesinden 20,000 liralık iş yapılacaktır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evraklar şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,

D — Kârgir inşaata dair fennî şartname,

E — Hususî şartname,

F — Keşif cetveli, silsilei faaliyet cetveli, metraj cetveli, İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafıa Direktörlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 6/1/936 tarihinden 22/1/936 çarşamba günü saat 15 te Mersinde Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1500 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Bu işe gireceklerin Ticaret Odası vesikasını ve ihale gününden en az sekiz gün evvel Nafıa Vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikası almaları ve İhale Komisyonuna vermeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Encümenine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukablinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (68)

Posta T. T. İstanbul Telefonu İdare Heyetinden:

Muhammen bedeli C. İ. F. 2357 lira olan miktarlarile cins ve ölçüleri aşağıda yazılı 7 kalem telefon malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 10/1/936 cuma günü saat 15 tedir. Nümuneleri hergün Tahtakalede Telefon İdaresi Levazım dairesinde görülebilir. Eksiltmeye gireceklerin % 7,5 güvenme paralarile birlikte vaktinden evvel Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (7507)

50	aded	Kablo tevzi kutusu	5	çiftlik
100	»	» » »	10	»
100	»	» » »	15	»
25	»	» » »	25	»
1000	»	Takoz terminal		
10000	»	Bakır zivana 42 m/m boy Manşon		
500	»	Ahize için diyafragm		

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925
Galata şubesi Tel: 43663

TRABZON YOLU

TARI vapuru 7 ikincikânun SALI saat 20 de RİZEYE kadar.

Zayi — Deniz Tecim Direktörlüğünden almış olduğum Liman cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır.

Baide süvarilerinden Hüseyin Kemal

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

MERSİN YOLU

ERZURUM vapuru 9 ikincikânun PERŞEMBE saat 11 de PAYASA kadar. (77)

AYVALIK YOLU

ANTALYA vapuru 8 ikincikânun ÇARŞAMBA günü saat 19 da AYVALIĞA kadar. (78)

Kemalpaşa Şarbaylığından:

Kemalpaşa Belediyesince mubayaa edilecek iki bin lira bedeli tahminli maaraba Motopomp, 300 metro hortum 7/1/936 tarihinden itibaren 21 gün müddetle açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Taliblerin 2490 sayılı kanununun ikinci ve üçüncü maddelerinde zikredilen evsaf ve vesaiki hâmil ve tahmin bedeline nazaran yüz elli lira teminatı muvakkate akçesini yatırmış olmaları lâzımdır.

İhale 27/1/936 pazartesi günü saat 15 te Kemalpaşa Belediyesinde müteşekkil Komisyon huzurunda yapılacaktır.

Fennî ve hususî şartname bilâbedel verileceğinden talibler şartnameyi Kemalpasa Belediyesinden istiyebilirler. (88)

Elektrik Mühendisi Arıyoruz

Diploması Nafıa Bakanlığından musaddak bir elektrik mühendisine ihtiyacımız olduğundan talib olanların şeraiti kararlaştırmak üzere tahriren Şirkltimiz idaresine bildirmeleri ilân olunur.

Malatya Elektrik Türk Anonim Şirketi

Gedikpaşada: İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Jandarma birlikleri için Dikimevinde yaptırılmakta olan elbiselere harcanmak üzere mevcud nümunelerine uygun olarak Avrupa veya ayni örnek ve evsafta yerli yapışından aşağıda cins ve miktarlarile tasarlanan bedeli ve ilk güvenmeleri yazılı «7» kalem malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Eksiltmesi «10/1/936» cuma günü saat «15» on beşte Gedikpaşada Jandarma Dikimevindeki Komisyonumuzda yapılacaktır. Alınacak «7» kalem dikiş malzemesinin bir istekliye ihalesi caiz olduğu gibi kopçalarla tokanın bir, düğme, hâki şeridin bir talibe ihalesi de caizdir. İstekliler her gün Komisyonumuza gelerek nümuneleri ve şart kâğıdını görebilirler. İstiyecekleri mallara aid ilk güvenme Malsandığı makbuzu veya muteber banka kefalet mektubunu ve «2490» sayılı kanunda yazılı diğer belgeleri de beraberinde olduğu halde belli olduğu günde Komisyonumuza gelmeleri. (8122)

	İlk güvenme b. Lira	Kuruş	Tasarlanan b. Lira	Kuruş	Miktarı Aded Metre	Cinsi
	(9	38	125	00	50000	Siyah büyük kopça
(1)	(5	63	75	00	50000	Siyah küçük kopça
	(2	10	28	00	10000	Pantolon tokası
	17	11	228	00	Yekûn	
	(30	00	400	00	50000	Büyük hâki düğme
(2)	(48	75	650	00	100000	Orta » »
	(7	50	100	00	25000	Küçük » »
	86	25	1150	00	Yekûn	
(3)	37	00	500	00	40000 metre	Hâki şerit

İstanbul Belediyesi ilânları

Karaağaç Müessesatına bir memur alınacak.

Mezbahada açılan 70 lira ücretli tahakkuk memurluğu için imtihanla aşağıda yazılı şartları haiz bir memur alınacaktır.

7/1/936 salı günü saat 10,5 ta Belediye Şehir Meclisi salonunda (hesab, hendese, umumî malûmattan imtihan yapılacak ve ayni derecede kazananlar arasında fransızca, ingilizce, almanca bilenler tercih edilecektir. İsteklilerin o güne kadar Belediye Riyasetine yazılmış bir istida ile Zat İşleri Müdürlüğüne müracaatleri.

1 — 35 yaşından yukarı olmamak,

2 — Tamussıhha olmak,

3 — Mahkûmiyeti bulunmamak. «B.» (21)

1934 MODLİ ŞEVROLE

markalı hususî büyük bir otomobil satılıktır. Görmek için Taksimde Grand Garaj'a ve fazla tafsilât için Sirkeci Sanasaryan han 38 No. ya müracaat olunması

Kiralık mağaza

İstanbulda Bahçekapıda; Anadolu hanı altında, köşe başında Emek ecza deposunun bulunduğu mağaza ile arkasındaki boş mağaza ve bu mağazaların altındaki ardiye kiralıktır. Arzu edenler, mezkûr han odabaşısı vasıtasile sahiblerine müracaat eylesin

Erenköy Kız Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

Okul için mayıs 1936 sonuna kadar 1500 - 2000 kilo sade yağına ihtiyaç vardır. İkincikânun 1936 nın on dördüncü salı günü saat 14 te Kültür binasının Liseler Sağışmanlığı odasında toplanan Komisyonda eksiltme ve ihale yapılacaktır.

İlk teminat yüz kırk iki lira elli kuruştur. Şartname okulda görülür ve alınır. İsteklilerin belli günden evvel Okul Direktörlüğünden alacakları tezkerelerle Liseler Sağışmanlığına giderek ilk teminatlarını makbuz mukabilinde yatırmaları ve belli günde Komisyona müracaatleri ilân olunur. (8133)

Zevcinin aşkını muhafaza için mücadele ediyor

Meşhur bir sinema yıldızı; «hiçbir erkeği muhafaza için mücadeleye girişmek zahmeti değmez» diyor. Halbuki, birçok kadınlar bu fikirde değildirler. Onlar, zevclerinin başka kadınlar üzerindeki dikkat nazarlarını kemali haşyetle takib ederler. Fakat bunlar aynaya bakarak biraz da kendi kabahatleri olduğunu biliyorlar mı?

Bir erkeğin, beyaz ve yumuşak bir cildi, taze ve genc bir teni takdir nazarlarile seyretmesi pek tabiidir. Bir kadın, yüzünün buruştuğunu, güzelliğinin solduğunu görünce evvelâ zevcinin nazarı dikkatini celbedecek bir genc kız tazeliğini iktisab etmek çaresine tevessül etmelidir ki, bu, hali hazırda her kadın için kolay ve mümkündür. Her akşam yatmazdan evvel yalnız pembe rengindeki Tokalon kremini kullanınız.

Siz uyurken ensacınız üzerinde icrayı tesir ederek yüzün zayıf düşmüş adalelerini kuvvetlendirir, buruşukları giderir ve cildi gencleştirir. Sabahleyin yüzünüzde husule gelen şayanı hayret tebeddülü nazarı takdirle seyrediniz. Gündüz için beyaz renginde ki (yağsız) Tokalon kremini kullanınız.

Bu krem münbesit mesamatı sıklaştırır ve bütün siyah benleri kaybettirir. Bu gencleşme tedavi tarzı sayesinde zevcinin aşkını yeniden kazanmağa muvaffak olmuştur.

Saatli Maarif Duvar Takvimleri

Taklitlerini almamak için dikkat etmelidir.

Her türlü malumatı, saatleri, vakitleri, fırtınaları, hava değişikliklerini, Arabi, Rumi ayları, mevsimler, tarihi vakalar, darbımeseller, maniler, lâtifeler, hikâyeleri havi bu kıymetli Takvimin taklidi çıkmıştır. Aldanmamak için Saatli Maarif Takvimi adına ve saat resmine dikkat etmelidir. Merkezi Maaarif Kitaphanesidir. Toptancılara büyük iskontolar yapılır.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

İçel İlbaylığı Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Mersinde inşa edilecek ilk oluk binası» inşaatın keşif bedeli «43786» lira «37» kuruş ise de 935 yılı bütçesinde mevzu «23665» liralık iş yapılacaktır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evraklar şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,

D — Kârgir inşaata dair fennî şartname,

E — Hususî şartname,

F — Keşif cetveli, silsilei faaliyet cetveli, metraj cetveli, İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafıa Direktörlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 6/1/936 tarihinden 22/1/936 çarşamba günü saat 15 te Mersinde Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «1775» lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Bu işe gireceklerin Ticaret Odası vesikasını ve ihale gününden en az sekiz gün evvel Nafıa Vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikası almaları ve İhale Komisyonuna vermeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Encümeninde getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukablinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (69)

BURSA KAPLICALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Bursa Kaplıcaları T. A. Şirketinin Asrî Otel ve hamamı döşemesinin ayın on sekizinci cumartesi günü saat dokuzda pazarlığı yapılmak üzere evvelce bu iş için resim ve tekliflerini vermiş ve yeniden verecek olanların o gün Şirket merkezinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Adliye Bakanlığından:

1 — Temyiz mahkemesine yaptırılacak 12 örnekte 787 parça mobilya ve mefruşat kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye aid evrak şunlardır:

Resmî şartname, umumî ve hususî şartname, mobilya resimleri, mukavele projesi.

3 — Tahmin edilen bedel 33,970 lira olup muvakkat teminat miktarı 2,548 liradır.

4 — Eksiltme 20/1/936 pazartesi günü saat 15 te Ankarada Vekâlet binası içinde toplanan Eksiltme Komisyonu tarafından 2490 sayılı kanun dairesinde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girecek isteklilerin teklif mektublarile şartnamede yazılı belgeleri ve banka mektublarından başka teminat olarak Malsandıklarına yatırılacak nakid ve diğer eshamın makbuzlarını kanunun tarifi dairesinde eksiltmenin açılma saatinden bir saat evveline kadar sıra numaralı makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

6 — Tekliflerini posta ile göndereceklerin bu saate kadar yetişmek üzere iadeli taahhüdlü mektub şeklinde göndermeleri caiz olup bu halde dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması ve isteklinin adile adresinin açık yazılması lâzımdır. Postada vâki olacak gecikmeler kabul edilmiyeceği gibi gerek posta ile gönderilecek ve gerekse doğrudan doğruya tevdi edilecek tekliflerden kanun dairesinde verilmemiş olanlar reddedilir.

7 — Şartname ve teferruatı Malsandıklarına tevdi ve mukabilinde alınacak «170» kuruşluk makbuz mukabilinde Ankarada Vekâlet Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Adliye Levazım Memurluğundan alınabilir. «20». (65)

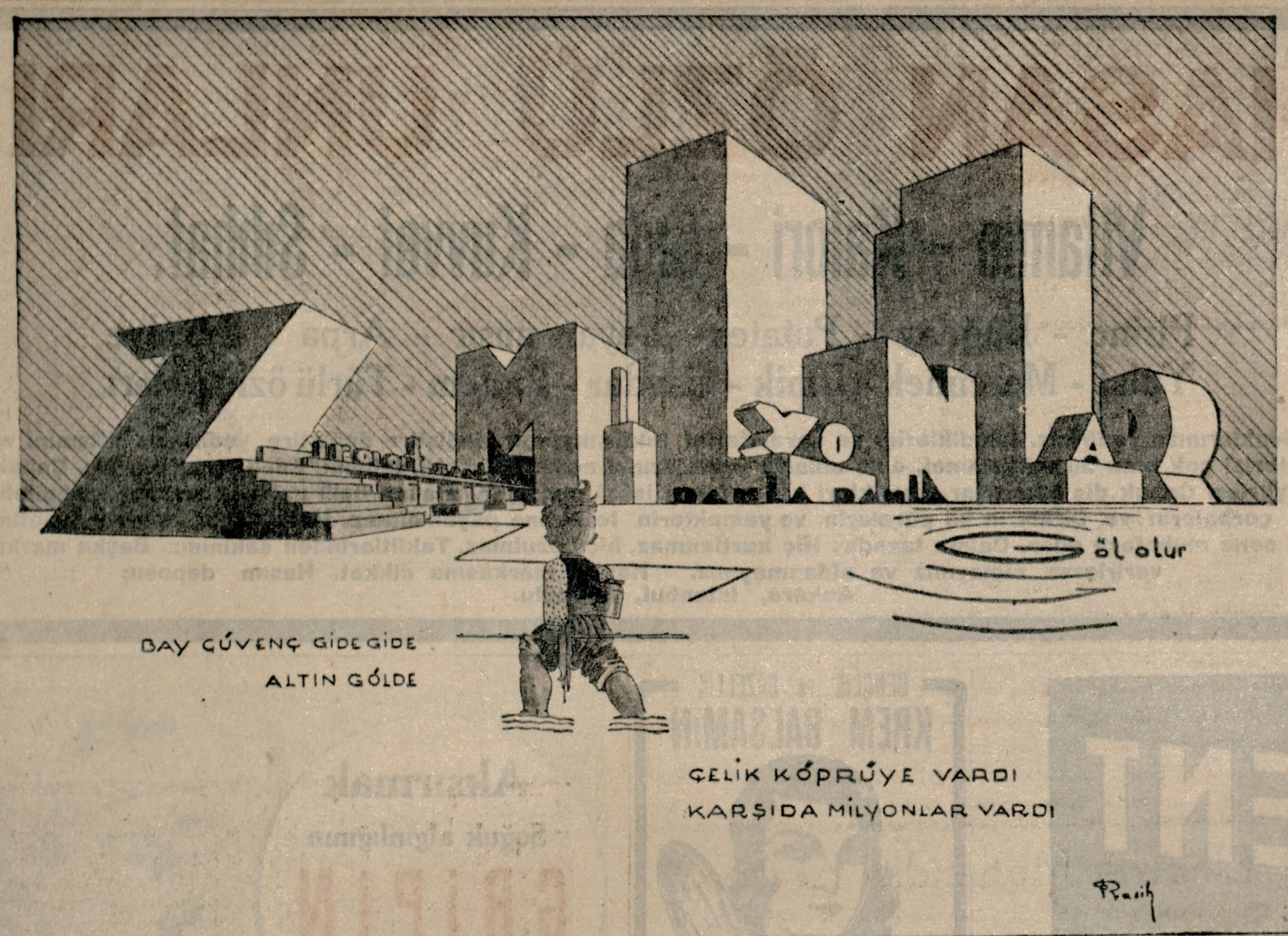

BANKO Dİ ROMA

ANONİM ŞİRKETİ

Tamamen tediye edilmiş sermaye

Lit. 200.000.000

Merkezi Umumî ve Müdüriyeti Umumiye : ROMA

TESIS TARIHİ : 1880

Bütün dünyada şube ve muhabirleri vardır

Türkiye şubeleri :

Iştanbul - Istanbul Merkezi, Sultanhamam
„ Şehir bürosu "A„ (Galata) Mahmudiye caddesi
„ „ „ "B„ (Beyoğlu) istiklâl caddesi
Izmir - Izmir şubesi ikinci kordon

Bilcümle Banka muameleleri yapar.

Bütün Türkiye şubeleri, hususî takas muameleleri için, başlıca ecnebi bankalarile alâkadar hususî bir teşkilâta maliktirler. Kambio muamelâtı, emtia, kredi küşadı, finansman, gümrük muamelâtı vesaire Millî ve ecnebî esham ve tahvilât üzerine her türlü muamele.

Galata bürosu hususî bir kasa servisine maliktir.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

İçel İlbaylığı Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Mersin - Silifke yolunun 22 + 200 — 35 + 400 kilometreleri arasında şosesinin inşaatıdır» Şose inşaatı keşif bedeli «38821» lira «97» kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evraklar şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,
D — Tesviyei türabiye, şose inşaata dair fennî şartname.
E — Hususî şartname,
F — Keşif cetveli, silsilei faaliyet cetveli, metraj cetveli,

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafıa Direktörlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 6/1/936 tarihinde 22/1/936 çarşamba günü saat 15 te Mersinde Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «2912» lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Bu işe gireceklerin Ticaret Odası vesikasını ve ihaleden en az sekiz gün evvel Nafıa Vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve Encümene vermeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Encümenine getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukablinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (70)

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No	Semti ve Mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti
556	Tarabya	Beyoğlu	E. 16 Y. 24	201 metro arsanın tamamı	402 açık arttırma
568	Bebek	E. Kilise Y. İnşirah	55	Ahşab hanenin 1/2 His.	85 »
598	İğrikapı, Hacıhüsrev	İğrikapı	6	256 metro arsanın 1/2 His.	100 »
656	Çengelköy, Yenimahalle	Çeşme	E. 10 Y. 14	Ahşab hanenin 1/4 His.	130 »
1136	Anadoluhisarı	Çarşıyokuşu	E. 16 Y. 8	40 metro arsanın tamamı	320 »
1410	Beyoğlu, Kurtuluş	E. Hiristo Y. Yeniasır	2	87 metro arsanın tamamı	130 »
1438	Tarabya	Ayayani	E. 2 Y. 14	103 metro arsanın tamamı	309 »
1440	Edirnekapı, Hacımuhittin	E. Kürkçü Y. Abacı	E. 13 Y. 11	22 metro arsanın tamamı	110 »
1446	Bebek	Yenimahalle	E. 12 Y. 14	Ahşab hanenin 2/7 His.	150 »
1450	Üsküdar, Selâmiali	Selâmsız	E. 199 Y. 201	Kârgir dükkân ve hanenin 1/4 His.	140 »
1492	Beyoğlu, Feriköy	Baruthane Cad.	E. 135 Mü. 13 harita	144 metro arsanın 1/2 His.	108 »
3626	Kasımpaşa, eski Yaşhasan Y. Emincamii	E. Mevlevihane Y. Keramet	E. 21 Mü. Y. 5-7 mahallen 23	Kârgir hanenin tamamı	720 »
3794	Beyoğlu, Hüseyinağa	E. Bilecikderesi Y. Yenişehirderesi ve Küçükşişhane	E. 27 Y.21-32	114 metro arsanın tamamı	200 »
6268	İğrikapı, Avcıbey	Çıkmazçukur	E. 18 Y. 22	Ahşab barakanın 7/8 His.	133 »
6802	Beyoğlu, Kamerhatun	Fesliyan ve Şerbethane	E. 15 Y. 17	83 metro arsanın tamamı	415 »

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 20/1/936 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

KANZUK
ÖKSÜRÜK ŞURUBU

En muannit öksürüklerle bronşit astım, ve boğmaca öksürüğünün, kat' ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Hali Tasfiyede bulunan Kleinwanzleben Tohum T. A. Ş.

Tasfiye Memurluğundan:

Tasfiye muamelâtı itmam edilmiş olduğundan 1936 yılı ikincikânunun 24 üncü cuma günü saat 10 da şirketin Bahçekapı, Taş handaki merkezinde fevkalâde ve nihaî surette toplanacak olan umumî heyet içtimaına şirketin hissedarları davet olunurlar. İşbu içtimaa iştirak etmek için gerek asaleten ve gerek vekâleten şirketin en az on hisse senedine sabih hissedaranın mezkûr senedatı veya bunu müsbit vesaiki yevmi içtimadan bir hafta evvel şirket tasfiye memurluğuna tevdi ile mukabilinde duhuliye varakası almaları rica olunur.

Ruznamei Müzakerat

1 — Tasfiye muamelâtına, neticelerine ve hesabatına aid tasfiye memurluğu ve murakıb raporlarının okunması,

2 — Nihaî tasfiye bilânçosunun, kâr ve zarar hesablarının kabul ve tasdikile idare meclisi heyetinin ve tasfiye memurile murakıbın ibrası,

3 — Tasfiye evrak ve defatirinin ve vesaikin muhafazası için yeddi emin intihabı.

Göz Hekimi
Dr. ŞÜKRÜ ERTAN
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30 (Cağaloğlu eczanesi yanında)
Tel. 22566

Zayi — Seyrüseferden aldığım 351 numarada kayidli deniz motörümün plâkasını düşürdüm. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.
Galata su iskelesinde motörcü
Temeloğlu İbrahim

Sahib ve Başmuharriri ***Yunus Nadi***
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: ***Hikmet Münif***

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

Beşiktaş Dikiş Yurdu

Tahsili en yüksek biçki mektebidir. Dersler en kolay metodla gösterilir. Biçki, dikişten başka korsacılık, gömlekçilik, şapkacılık, çiçekçilik ve boya ile tezyinat dersleri de vardır. Bunlar için ayrı ücret alınmaz. Muzaddak diploma verilir. Kayit devam ediyor. İstiyenlere talimat ve program gönderilir. Akaretlerde 64 numara. Telefon : 43687.

Ankara Bölge San'at Okulu Direktörlüğünden:

Ankara Bölge San'at Okulu için postal, kasket, palto, dahilî keten elbise, iş elbisesi yaptırılacaktır. Şartnamesini ve nümunesini görmek istiyenler hergün Okul Direktörlüğüne ve pazarlığa girecekler 9/1/936 perşembe gürü saat üçte kanunun icabettirdiği vesaikle birlikte Kültür Bakanlığındaki Okullar Alım Satım Komisyonuna gelmeleri lâzımdır. «3712» (8029)

CİNSİ	Miktarı	Fiati	Tutarı	Muvakkat teminatı lira
Postal	180 çift	510	918	69
Kasket	180 tane)	120		
Palto	180 tane)	950	1926	145
Keten dahilî elbise	180 takım	550		
İş elbisesi, dimiden	180 takım	500	1890	142

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Fitnatın Üsküdar Polis merkezi müretteb atından olup 23 teşrinisani 1929 tarihindenberi hayat ve mematından haber alınamayan polis Mehmed Raşidin gaibliğine ve aralarında mevcud nikâhın feshine karar verilmesi hakkında açtığı dava üzerine mumaileyhin filhakika mezkûr tarihte tegayyüb ederek halen nerede olduğu malûm bulunmadığı mübaşir ve polis tarafından yazılan şerhlerden anlaşılmış ve mumaileyhin hayat ve mematı ve avakıbi hali hakkında malûmatı olanların bir sene zarfında mahkemeyi haberdar etmeleri lüzumunun kanunu medeninin 32 nci maddesi mucibince ilânına karar verilmiş olduğundan ilânı keyfiyet olunur.

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

IZMiR SATIŞI

Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti
Darağaç	Demirhane	31-33	Kereste fabrikası ve içinde hazineye aid demirbaş alât ve edevat	68460 kapalı zarf
Buca	Halk	4 eski, 23 yeni	Hane	10500 »
Alsancak	Mes'udiye	152-192	687/23 metro murabbaı arsa	3920 »
Buca	İstasyon Cad.	21-77	Hane	12250 »
Tepecik	Aralanlar	24-26 eski, 26-28 yeni	Hane ve fırının ve Yokuş sokağında 67-69 eski, 3-5 yeni numaralı arsanın 36/7 His.	4200 »
Alsancak	İzmir Bahçeler	7-1-9	Hene	2940 »
Bayraklı	Vişne	3	Hene	1190 »
Buca	Mustafakemal Cad.	0	595/2 metro murabbaı duvarlı arsa	2450 »

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle ve kapalı zarf usulile satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 13/1/936 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat on dörtte İzmir Millî Emlâk dairesinde yapılacaktır. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

Kültür Bakanlığından:

1 — Ankara Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesinde tahsillerini bitirdikten sonra lise, öğretmen ve orta okullarda yabancı dil öğretmenliği yapmak üzere liselerin 1933 - 1934 ve 1934 - 1935 yılı mezunlarından 30 talebe alınacaktır.

2 — Kabul edilenler mezun olduktan sonra 789 numaralı kanunun 8 inci maddesini değiştiren 1338 numaralı kanun gereğince leylî, meccanî olarak okudukları müddetin bir buçuk misli Bakanlığın göstereceği yerde hizmet edeceklerdir.

3 — Bunlardan onu ingilizce, onu fransızca, onu almanca öğretmenliği için yetiştirilecektir.

4 — Seçim sınavı yapılmıyacak, isteklilerin diplomalarının derece sırası ve sıhhatleri esas tutulacaktır.

5 — Kabul edilenlerin ihtiyacları diğer yatılı talebeler gibi Bakanlıkça temin edilecektir.

6 — İsteklilerin doğrudan doğruya Kültür Bakanlığına başvurmaları gerektir. (10)

İzmir Belediyesinden:

Birinci kordondaki Urayın şehir kazinosu yerine yeniden kazino, otel ve bahçe yapılacaktır. Bu işin bedeli keşfi 40868 liradır. Bu inşaat ve imalâta mukabil, kazino, otel ve bahçe on beş sene müddetle müteahhide icar edilecektir. Senelik icar bedeli muhammeni elli liradır. Bu işe aid şartname, keşifname, proje ve sair evrak baş sekreterliktedir. Bunların takımile örneği iki lira mukabilinde Belediye Başmühendisliğinden satın alınır.

İhale kapalı zarf müzayede neticesinde 10/1/936 cuma günü saat onda yapılacaktır. Talibler şartname, keşifname ve proje dairesindeki inşaat ve imalât yapmağı kabul etmekle beraber senelik icarı bedelini arttırma suretile inşaat ve imalât için üç bin altmış altı lira ve icar için de dört lira ki ceman 3070 lira muvakkat teminat olmak üzere nakten Belediye emrine yatırmak veya bu miktarda banka teminat mektubunu teklifname ile birlikte 2490 sayılı kanunun tarifatı dairsinde ihale günü olan on ikincikânun dokuz yüz otuz altı cuma günü saat dokuza kadar Belediyede müteşekkil Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Başkanlığına verilmesi lâzımdır. (8043)

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Vitamin - Kalori - Gıda - Kuvvet - Sıhhat.

Pirinc - Buğday - Patates - Beyaz mısır - Arpa - Bezelye
Yulaf - Mercimek - Irmik - Çavdar - Badem - Türlü özlü unları

Çocuklarınıza yediriniz. istediklerini ve sevdiklerini bıktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisi çok olan bu mükemmel, özlü unlarla yavrularınız neşeli, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler. Çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar. Hasan özlü unlarile yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan özlü unları nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz, hiç bozulmaz. Taklitlerinden sakınınız. Başka marka verirlerse almayınız ve aldanmayınız. Hasan markasına dikkat. Hasan deposu; Ankara, Istanbul, Beyoğlu.

DİŞ MACUNU
PERLODENT YTF
BİR TURAN MAMULÂTIDIR

GENÇLİK ve GÜZELLİK
KREM BALSAMİN

Ciddi ve şayanı itimad elli senelik bir güzellik kremidir. Bir defa (Krem Balsamin) kul anan başka krem kullanamaz.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - Istanbul

GRİPİN

Baş, diş, adale ağrılarile diğer ağrıları en kısa zamanda ve en kat'î şekilde dindirir, nezleye, soğuk algınlığına, gripe ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

Gripin kaşelerinin 10 tanelik yeni ambalâjlarını tercih ediniz.

Dr. A. KATİEL
(A. KUTIEL)
Karaköy Topçular caddesi No. 33

Dr. HÂZIM
Cerrahpaşa hastanesi sabık cildiye ve zühreviye metehassısı
Beyoğlu, Galatasarayla Ingiliz sefareti arasında No. 26 - 2

TİFOBİL
Dr. Ihsan Sami
Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

GAIB ARANIYOR

Bulgaristanın Razgat kazasının Yenibalabanlar köyünden Mehmed oğlu Nazif bundan bir buçuk sene mukaddem kaçak suretile çıkarak bundan iki ay evvel Çanakkalede görülmüş ve o vakittenberi nerede bulunduğunu ve hayat mematından haber alınamamış olduğundan tanıyanların ve nerede olduğunu bilenlerin adresine malûmat verilmesini rica ederim.

Çorlunun Paşalıagıl köyünde oturan Bulgaristan göçmenlerinden Nazifin eniştesi Halil oğlu Ali Dilsiz

Beyoğlunda Bursa sokağında 6 numaralı Kısmet apartımanında dördüncü dairede mukim iken hâlen nerede olduğu bilinemiyen Mahmud Muzaffere:

Üçüncü İcra Memurluğundan:

Ziraat Bankası İstanbul Şubesi tarafından 8/6/935 tarih 935/1065 ve haciz yolile vâki takib talebile 5/4/929 tarihli borç taahhüd senedi mucibince 120 liradan bakiye 114 liranın % 10 ücreti vekâlet vesair takib masraflarile tahsili taleb olunmakla yukarıda gösterilen ikametgâhınıza tebliğ edilmek istenilen ödeme emri arkasına mübaşir tarafından verilen meşruhatta mezkûr mahalli tahliye ederek nerede bulunduğunuz da malûm olmadığı cihetle hakkınızda ilânen tebligat ifasına karar verildiğinden 30 gün içinde borç masrafları ödemeniz borcun tamamına veya bir kısmına itirazınız varsa gene bu müddet zarfında şifahen veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bir kısmına itiraz ettiğiniz takdirde o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermeniz lâzımdır. Borcu tediye veya itiraz etmediğiniz takdirde gene bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız ve mal beyanında bulunmazsanız hapsen tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursnız hapisle cezalandırılacağınız ve borc ödenmez veya itiraz olunmazsa cebrî icraya devam edileceği ödeme emri makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (67)

Bergama Şarbaylığından:

Bergamada mevcud elektrik tesisatı yenileştirileceğinden projesi açık eksiltmeye konulmuştur. Motörü lokomobil sistemi buharla müteharrik ve 150 beygir kuvvetinde olacaktır. Şebeke 2 - 2,5 kilometre muhitinde bir saha dahilindedir. Projeyi yapmağa talib mühendislerin Bayındırlık Bakanlığı buyuruğu veçhile Yüksek Mühendis Mektebi Direktörlüğünden ruhsatı, yahud Bayındırlık Bakanlığından verilmiş elektrik ehliyetnamesini haiz olması şarttır.

Proje yapma ücretinin muhammen bedeli «500» lira olup % 7,5 nisbetinde teminat akçesi verilmek lâzımdır. İhale 22/1/936 çarşamba günü saat 16 da bitecektir. İsteklilerin ihale saatinden nihayet üç saat evveline kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (71)

Yeni Ufuklar

NEON'un ne olduğunu kimse daha bilmiyor!

Fakat, tatlı ve kuvvetli olan bu ışığın cazibesini kim hissetmemiştir?

Her renkte ve her şekildeki harfler ve resimlerin karanlık içinde ışıldamasının kim sihirli tesiri altında kalmamıştır?

Bu ışıkla yoldan geçenlerin gözleri teshir edilmiştir. Zorla kendini okutur, zihni ezberlemeğe mecburdur.

Herkes bilir ki, reklâm; muvaffakiyetin cambaz tahtasıdır.

NEON

da, reklâmın harikulâde âletidir.

Tereddüd etmek, kaybetmektir, işleri kaçırmaktır.

Bugün çok aşağı fiati, ehemmiyetsiz sarfiyatı ve dehşetli ilân tesirile sizi âleme tanıtır. İsminiz binlerce kişinin aklında ateşten harf gibi yazılı kalır. Malımızın markası herkes tarafından bellenir.

Tereddüd etmeyiniz, SATIE'de

İyi Tenvirat Bürosuna müracaat ediniz. Sizin tarafınızdan hiçbir taahhüdü icab ettirmeksizin proje hazırlarlar.

Adres: Necatibey caddesi, Salıpazarı - Telefon: 44962-3

12 AY VADE İLE VERESİYE

Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

1 — Yalova kaplıcalarında methal köprüsünün bulunduğu noktadan itibaren sağ tarafta ve yeni yapılmakta olan Büyük otelin arka cihetine doğru uzanan üstü örtülü dere kanalile asfalt cadde arasındaki boş çukur sahasının doldurulması ve tesviyesi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Doldurulacak olan yer takriben - beş bin beş yüz metre - mikâblık sahadır.

3 — Eksiltme 15 ikincikânun 936 çarşamba günü saat «15» te İdare Merkezinde Şefler Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girecekler «350» lira muvakkat teminat getirecekler, ihale kime yapılırsa bedeli ihale üzerinden bu miktarı yüzde on beşe ibâğ edecektir.

5 — Bu hususta hazırlanmış olan şartnameyi görmek ve tamamlayıcı malûmat almak istiyenlerin İdare Levazım Şefliğine müracaatleri. (75)

Ankara Cezaevi Müdürlüğünden:

Ankara Cezaevinin 21/12/935 tarihinden 31/5/936 tarihine kadar beheri 960 gram itibarile beş ay on günlük «168,960» kilo birinci nevi ekmek 21 kânunusani 936 salı günü saat on beşte Ankara Cumhuriyet Müddeiumumiliğinde müteşekkil Komisyon odasında kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 19,430 lira 40 kuruştur.

Şartnamesi hergün Cebecide Cezaevi Müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin «1457» lira «28» kuruştan ibaret muvakkat teminat makbuz veya mektubile kanunî belgeleri havi teklif mektublarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına vermeleri. «17» (66)

İktısat Vekâleti Iç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

30 ikinciteşrin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde iş yapmağa izinli bulunan ecnebi şirketlerinden (Di Gudyir Tayr End Raber Eksport Kompani - The Goodyear Tire And Raber Export Kompany Şirketi) nin Türkiye umum vekili haiz olduğu salâhiyete binaen bu kere müracaatle kendisinin gaybubeti esnasında yerine şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmağa salâhiyettar olmak üzere (Jules Hagen) i tayin ettiğini bildirmiş ve lâzım gelen kâğıdları vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.